ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ
ΚΑΙΣΑΡΙΑΝΗΣ, ΒΥΡΩΝΟΣ ΚΑΙ ΥΜΗΤΤΟΥ
ΔΑΝΙΗΛ

ΙΗΣΟΥΣ ΧΡΙΣΤΟΣ

Προφήτης -
Διδάσκαλος,
Ἀρχιερέας,
Βασιλέας

Τὸ τρισσὸν ἀξίωμα
τοῦ Κυρίου μας
Ἰησοῦ Χριστοῦ

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΚΑΙΣΑΡΙΑΝΗΣ, ΒΥΡΩΝΟΣ ΚΑΙ ΥΜΗΤΤΟΥ
ΚΑΙΣΑΡΙΑΝΗ 2005

Ι Η Σ Ο Υ Σ Χ Ρ Ι Σ Τ Ο Σ

Προφήτης-Διδάσκαλος,
Ἀρχιερέας, Βασιλέας

Σειρά: «Χριστολογικά», ἀριθμ. 4

ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ
ΚΑΙΣΑΡΙΑΝΗΣ, ΒΥΡΩΝΟΣ ΚΑΙ ΥΜΗΤΤΟΥ
ΔΑΝΙΗΛ

Ι Η Σ Ο Υ Σ Χ Ρ Ι Σ Τ Ο Σ

Προφήτης-Διδάσκαλος, Ἀρχιερέας, Βασιλέας

Τὸ τρισσὸν ἀξίωμα
τοῦ Κυρίου μας Ἰησοῦ Χριστοῦ

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ
ΚΑΙΣΑΡΙΑΝΗΣ, ΒΥΡΩΝΟΣ ΚΑΙ ΥΜΗΤΤΟΥ
ΚΑΙΣΑΡΙΑΝΗ 2005

ΙΗΣΟΥΣ ΧΡΙΣΤΟΣ

Προφήτης-Διδάσκαλος,
Ἀρχιερέας, Βασιλέας

Κείμενα:
Μητροπολίτου Καισαριανῆς, Βύρωνος καὶ Ὑμηττοῦ
Δανιήλ

Στοιχειοθεσία, Διακόσμησις, Ἐπιμέλεια Ἐκδόσεως:
Ἀδελφότης Ἱερᾶς Μονῆς Ἁγίου Ἰωάννου Προδρόμου Καρέα

Copyright: Ἱερὰ Μητρόπολις Καισαριανῆς, Βύρωνος καὶ Ὑμηττοῦ.
Τ.Κ. 161 21 Καισαριανή - Τηλ. 210.72.24.123
www.imkby.gr (e-mail) info@imkby.gr

ISBN:960-88727-3-1

Ἐκδοτική Παραγωγή: ΕΠΤΑΛΟΦΟΣ ΑΒΕΕ – Ἀρδηττοῦ 12-16, Μέτς 116 36 Ἀθήνα
Τηλ.: 210.921.7513 – Fax: 210.923.7033 – www.eptalofos.com.gr – e-mail: info@eptalofos.com.gr

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

- Πρόλογος 7
- ΙΗΣΟΥΣ ΧΡΙΣΤΟΣ
  Προφήτης-Διδάσκαλος,
  Ἀρχιερέας, Βασιλέας 9
- Α΄. Τὸ Προφητικό - Διδακτικὸ
  ἀξίωμα τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ 11
- Β΄. Τὸ Ἀρχιερατικὸ
  ἀξίωμα τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ 51
- Γ΄. Τὸ Βασιλικὸ
  ἀξίωμα τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ 115
- Δ΄. Οἱ πιστοὶ μέτοχοι
  τοῦ τρισσοῦ ἀξιώματος
  τοῦ Κυρίου μας Ἰησοῦ Χριστοῦ 149
- Ἐπίλογος 151

Πρόλογος

Κατὰ τὶς πανηγύρεις τῶν ἐνοριακῶν Ἱερῶν Ναῶν ὡς καὶ τῶν Καθολικῶν τῶν Ἱερῶν Μονῶν πραγματοποιοῦνται πολυπληθεῖς συνάξεις πιστῶν, οἱ ὁποῖοι συνέρχονται γιὰ νὰ ἁγιασθοῦν, νὰ διδαχθοῦν, νὰ μετάσχουν τῆς θείας λατρείας, νὰ προσευχηθοῦν, νὰ δεηθοῦν.

Γιὰ χάρι αὐτῶν τῶν εὐλαβῶν ἀδελφῶν μας ἐκδίδουμε αὐτὸ τὸ πνευματικὸ βοήθημα καὶ τὸ προσφέρουμε δωρεὰν μὲ σκοπὸ νὰ προβάλουμε τὸ πρόσωπο τοῦ Κυρίου μας Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ τὸ ἔργο Του. Ὁ Κύριος Ἰησοῦς Χριστὸς εἶναι ὁ Θεός μας, ὁ Σωτήρας μας, ὁ Λυτρωτής μας ὁ Διδάσκαλός μας, ὁ Κυβερνήτης μας, ἡ Ἐλπίδα μας, ὁ Ἁγιασμός μας, ἡ Σοφία μας, ἡ Δικαιοσύνη μας, ἡ Ἀλήθεια μας, ἡ Ζωή μας, τὰ Πάντα γιὰ μᾶς καὶ γιὰ ὅλους.

Ὅσοι διαβάζετε αὐτὸ τὸ βοήθημα νὰ προσεύχεσθε γιὰ τὴν Ἱερὰ Μητρόπολί μας γιὰ τὶς Ἐνορίες καὶ τὶς Μονές μας, γιὰ ὅσους ἐργάζονται μὲ αὐταπάρνησι, θεῖο

ζῆλο στὰ ἔργα τοῦ Κυρίου καὶ γιὰ τὸν ταπεινὸ Ποιμενάρχη αὐτῆς τῆς εὐλογημένης Ποίμνης τοῦ Θεοῦ.

Ἀπὸ τὶς Ἐνορίες τῆς Μητροπολιτικῆς Περιφερείας μας ἐξεδόθησαν καὶ διενεμήθησαν μὲ τὴν εὐκαιρία τῶν πανηγύρεων τῶν Ἐνοριακῶν Ἱερῶν Ναῶν τὰ ἑξῆς:

1. *«Γνώρισε τὴν Ἐνορία σου»*, μὲ ἱστορικὰ στοιχεῖα γιὰ τὴν ἵδρυσι καὶ ζωὴ τῆς Ἐνορίας, καθὼς ἐπίσης καὶ γιὰ τὴν σύγχρονη διακονία, κατὰ τὴν ἱεραποστολικὴ περίοδο 2001-2002.

2. *«Ἡ Ἐνορία ὡς κέντρο τῆς εὐχαριστιακῆς κοινότητας καὶ τόπος θείας λατρείας»*, κατὰ τὴν ἱεραποστολικὴ περίοδο 2002-2003.

3. *«Ὁ Χριστός, τὸ ἔργο Του καὶ ἡ σχέσις μας μαζί Του»*, κατὰ τὴν ἱεραποστολικὴ περίοδο 2003-2004.

4. *«Ἡ Ἐπιμέλεια τῆς ψυχῆς»*, κατὰ τὴν ἱεραποστολικὴ περίοδο 2004-2005.

Μὲ πατρικὲς εὐχές.

Ο ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ

† Ὁ Καισαριανῆς, Βύρωνος καὶ Ὑμηττοῦ

Δανιήλ

Ἔγραφον τῇ 1ῃ Σεπτεμβρίου 2005

Ἀρχὴ τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Ἔτους

ΙΗΣΟΥΣ ΧΡΙΣΤΟΣ

Προφήτης-Διδάσκαλος, Ἀρχιερέας, Βασιλέας

Τὸ τρισσὸν ἀξίωμα τοῦ Κυρίου μας Ἰησοῦ Χριστοῦ

Ὅταν ὁ Θεὸς δημιούργησε τὸν ἄνθρωπο, προίκισε τὸν Ἀδὰμ μὲ ἀξιώματα καὶ ἰδιότητες, ποὺ τὸν ἔκαναν νὰ διακρίνεται μεταξὺ τῶν λοιπῶν δημιουργημάτων καὶ ποὺ τὸν καθιστοῦσαν ἱκανὸν νὰ ἀνταποκρίνεται στὸν λόγο, τὸν σκοπὸ τῆς δημιουργίας του.

Αὐτὴ ἡ κατάστασις τοῦ προπτωτικοῦ ἀνθρώπου ἀποκαλεῖται ἀρχέγονος δικαιοσύνη.

Τὰ χαρίσματα, τὸν πλοῦτο τῆς πατρικῆς δωρεᾶς ὁ ἄνθρωπος ἔχασε μὲ τὴν πτῶσι του, δηλαδὴ τὴν ἔκπτωσί του ἀπὸ τὴν κοινωνία τοῦ Θεοῦ καὶ τὴν διακοπὴ τῆς μετοχῆς του στὴ ζωὴ τοῦ Θεοῦ.

Γι' αὐτὸ καὶ ὁ ἄνθρωπος δὲν ἄσκησε αὐτὰ τὰ ἀξιώματα, παρὰ μόνον οἱ ἐκλεκτοί, ὅταν παραχωροῦσε καὶ ἐπέτρεπε ὁ Κύριος καὶ Θεός.

Ὁ Κύριός μας Ἰησοῦς Χριστὸς φανέρωσε μὲ τὴν ζωή Του, τὴν διδασκαλία Του, τὰ θαύματα, ποὺ ἐπετέλεσε, τὸν θάνατό Του, τὴν ἀνάστασί Του καὶ τὴν ἔνδοξη ἀνάληψί Του, ὅτι κατεῖχε σὲ τέλειο καὶ ἀπόλυτο βαθμὸ ὅλα αὐτὰ τὰ χαρίσματα, τὰ ὁποῖα μποροῦν νὰ συνοψισθοῦν στὸ τρισσὸν ἀξίωμα, τὸ ὁποῖο συντίθεται ἀπὸ τὸ Προφητικό-Διδακτικό, Ἀρχιερατικὸ καὶ Βασιλικό, ἐφ' ὅσον ἦτο *«πλήρης χάριτος καὶ ἀληθείας»* (Ἰωάννου α΄ 14).

Μὲ τὸ τρισσὸν αὐτὸ ἀξίωμα ὁ Κύριός μας ἐνήργησε τὴν σωτηρία μας.

Ὁ Κύριος Ἰησοῦς Χριστὸς εἶναι α) ὁ μοναδικὸς καὶ ἀξεπέραστος Προφήτης - Διδάσκαλος β) ὁ ἄκρος, ὕψιστος καὶ μόνος Ἀρχιερέας καὶ γ) ὁ Κύριος ὅλης τῆς κτίσεως, *«ὁ Βασιλεὺς τῶν βασιλευόντων καὶ Κύριος τῶν κυριευόντων»* (Α΄ Τιμοθέου ς΄ 15).

Τὴν πίστι μας αὐτὴ στηρίζουμε στὴν ἁγία Γραφή, σὲ ὅσα ἀναφέρουν γιὰ τὸν Κύριό μας Ἰησοῦ Χριστὸ τὰ θεόπνευστα κείμενα.

Α.′

Τὸ Προφητικό - Διδακτικὸ ἀξίωμα τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Τὸ Προφητικὸ ἢ Διδακτικὸ ἀξίωμα τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ φανερώνεται ἀπὸ τὰ ἑξῆς:

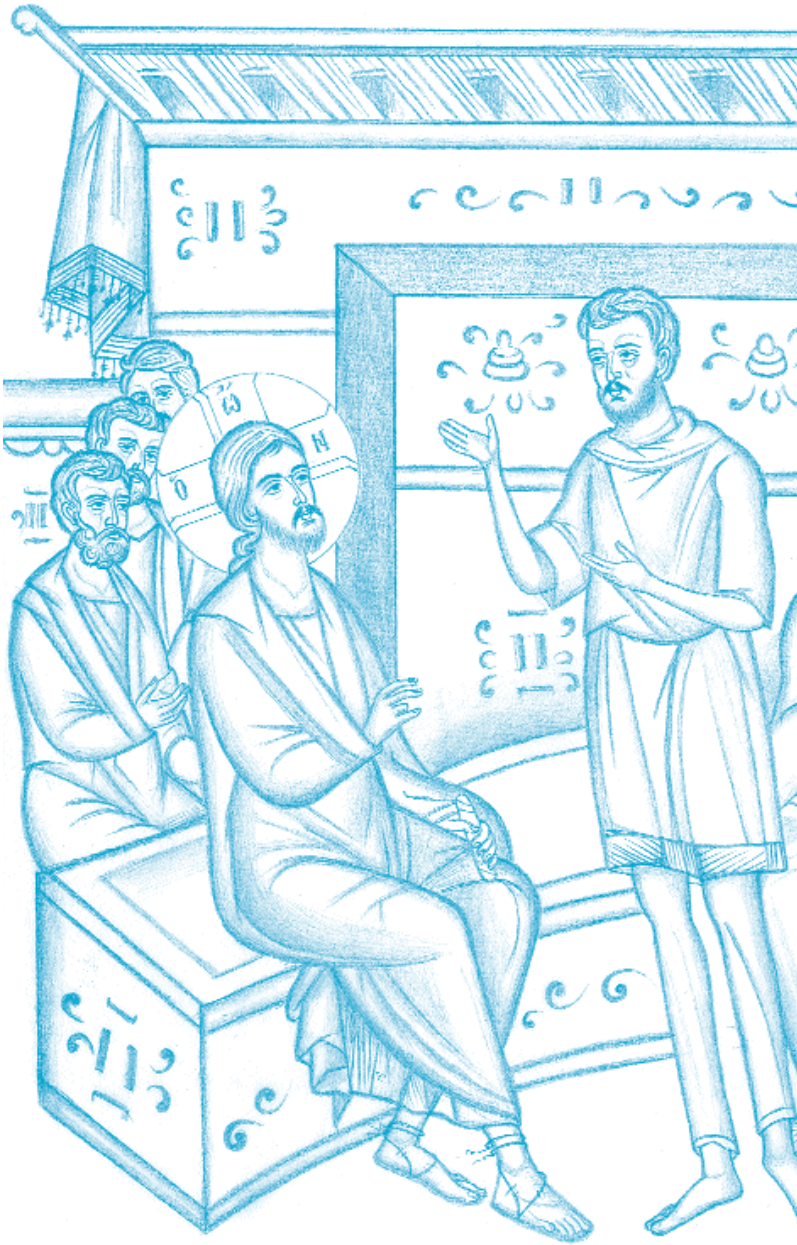
1. Τὴν μοναδικὴ ἀξία τοῦ προσώπου Του.

α′. Ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς δὲν εἶναι ἁπλῶς ἐξαίρετος διδάσκαλος ἢ ἐξαιρετικὰ ἐμπνευσμένος Προφήτης, ἀλλ' εἶναι αὐτὴ αὕτη ἡ Ἀλήθεια, ὁ σαρκωθεὶς Λόγος τοῦ Θεοῦ, ἡ μοναδικὴ πηγὴ κάθε σοφίας καὶ διδασκαλίας. Εἶπε: *«Ἐγώ εἰμι ἡ ἀλήθεια»* (Ἰωάννου ιδ′ 6).

β′. Μιλοῦσε καὶ νομοθετοῦσε ἀπὸ τὴν ἰδική Του θεία αὐθεντία, ὅταν ἔλεγε: *«Ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν»* (Ματθαίου ε′ 22). Γι' αὐτὸ καὶ οἱ ἀκροατές Του ἀκόμη καὶ αὐτοὶ ποὺ ἦσαν ἀντίθετοι ὁμολογοῦσαν ὅτι: *«Οὐδέποτε οὕτως ἐλάλησεν ἄνθρωπος, ὡς οὗτος ὁ ἄνθρωπος»* (Ἰωάννου ζ′ 46), οἱ δὲ μαθητές Του μᾶς εἶπαν, ὅτι *«ἐδίδασκεν ὡς ἐξουσίαν ἔχων»* (Μάρκου α′ 22).

γ′. Δίδασκε, προφήτευε καὶ τελοῦσε θαύματα μὲ ἰδική Του δύναμι καὶ ἐξουσία.

Εἶπε στοὺς παραλυτικοὺς καὶ στὸν λεπρό: *«Ἔγειρε καὶ περιπάτει»* (Ματθαίου θ′ 5). *«Ἆρον τὸν κράβαττόν σου καὶ περιπάτει»* (Μάρκου β′ 9). *«Θέ-*

λω, καθαρίσθητι· καὶ εὐθέως ἐκαθαρίσθη αὐτοῦ ἡ λέπρα» (Ματθαίου η΄ 3).

δ΄. Διέφερε καὶ ὑπερεῖχε ἀπὸ τοὺς Προφῆτες, διότι ἐκεῖνοι δίδασκαν καὶ προφήτευαν γιὰ τὴν ἀλήθεια καὶ γιὰ τὴν ὁδὸ ποὺ ὁδηγεῖ στὴν βασιλεία τοῦ Θεοῦ. Ὁ Κύριος ὅμως μαρτυρεῖ, ὅτι αὐτὸς εἶναι ἡ ἀλήθεια καὶ ἡ ζωή. *«Ἐγώ εἰμι ἡ ὁδὸς καὶ ἡ ἀλήθεια καὶ ἡ ζωή»* (Ἰωάννου ιδ΄ 6).

Οἱ Προφῆτες κήρυτταν ἀπὸ προσώπου τοῦ Θεοῦ λέγοντας: *«Τάδε λέγει Κύριος»*. Ὁ Κύριος ἀντίθετα δίδασκε χωρὶς νὰ ἐπικαλεῖται ἄλλον ἢ νὰ παραπέμπει ἢ νὰ ἀναφέρεται σὲ ἄλλον ἀνώτερό Του· ἔλεγε: *«Ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν»* (Ματθαίου ε΄ 44).

2. Τὴν πληρότητα καὶ βαθύτητα τοῦ περιεχομένου τῆς διδασκαλίας Του.

Ὀνομάζει Αὐτὸς ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς τὸν Ἑαυτό Του *«φῶς τοῦ κόσμου»* (Ἰωάννου η΄ 12), καὶ *«ἀλήθεια»* μὲ τὴν ἀπόλυτη ἔννοια (Ἰωάννου ιδ΄ 6). Οἱ Ἀπόστολοι ἐξυμνοῦν τοὺς θησαυροὺς τῆς σοφίας καὶ τῆς γνώσεως αὐτοῦ· *«ἐν ᾧ εἰσι* (ἐννοεῖ τὸν Ἰησοῦ Χριστό) *πάντες οἱ θησαυροὶ τῆς σοφίας καὶ τῆς γνώσεως ἀπόκρυφοι»* (Κολασσαεῖς β΄ 3).

Ὁ ἀπόστολος Παῦλος προσεύχεται καὶ παρακαλεῖ τὸν Θεὸ Πατέρα, ὥστε μεταξὺ ἄλλων οἱ πιστοὶ τῆς Ἐφέσου νὰ κατανοήσουν μαζὶ μὲ ὅλους

τοὺς ἄλλους *«τί τὸ πλάτος καὶ μῆκος καὶ βάθος καὶ ὕψος, γνῶναί τε τὴν ὑπερβάλλουσαν τῆς γνώσεως ἀγάπην τοῦ Χριστοῦ, ἵνα πληρωθῆτε εἰς πᾶν τὸ πλήρωμα τοῦ Θεοῦ»* (Ἐφεσίους γ΄ 18-19).

Δηλαδή: Ποιὸ εἶναι τὸ πλάτος καὶ τὸ ὕψος τῆς συγκαταβάσεως καὶ τοῦ ἐλέους τοῦ Χριστοῦ. Καὶ νὰ γνωρίσετε ἐκ πείρας τὴν ἀγάπη, μὲ τὴν ὁποία σᾶς ἀγάπησε ὁ Χριστὸς καὶ ἡ ὁποία ὑπερβαίνει κάθε μέτρο καὶ ὅριο τῆς ἀνθρώπινης γνώσεως. Καὶ τότε θὰ αἰσθανθεῖτε εὐγνωμοσύνη θερμοτέρα στὸν Θεό, θὰ τὸν ἀγαπήσετε καὶ θ' ἀφοσιωθεῖτε σ' αὐτὸν περισσότερο. Καὶ θὰ ἐπέλθει σὰν ἀποτέλεσμα, ὅτι θὰ γεμισθεῖτε μὲ τὴν ἀφθονία τῶν δωρεῶν καὶ τελειοτήτων ποὺ πηγάζουν ἀπὸ τὸν Θεό.

Στοὺς Φιλιππησίους γράφει, ὅτι θυσιάζει τὰ πάντα γιὰ νὰ ἐπιτύχει αὐτὴ τὴν πληρότητα καὶ βαθύτητα: *«Ἀλλὰ μενοῦνγε καὶ ἡγοῦμαι πάντα ζημίαν εἶναι διὰ τὸ ὑπερέχον τῆς γνώσεως Χριστοῦ Ἰησοῦ τοῦ Κυρίου μου, δι' ὃν τὰ πάντα ἐζημιώθην, καὶ ἡγοῦμαι σκύβαλα εἶναι ἵνα Χριστὸν κερδήσω»* (Φιλιππησίους γ΄ 8).

Δηλαδή: Ὄχι δὲ μόνον ὅταν φωτίσθηκα καὶ ἤμουν στὶς πρῶτες ἡμέρες τῆς ἐπιστροφῆς μου, ἀλλὰ βέβαια καὶ τώρα ἐξακολουθῶ νὰ νομίζω, ὅτι ὅλα εἶναι ζημιὰ συγκρινόμενα μὲ τὴν ὑπεροχὴ τῆς γνώσεως τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ Κυρίου μου, γιὰ τὸν ὁποῖον στερήθηκα καὶ ἀπέρριψα ὅλα, γιὰ νὰ ἐγ-

κολπωθῶ αὐτὸν σὰν σωτήρα μου. Καὶ τὰ θεωρῶ σκύβαλα καὶ ἄξια περιφρονήσεως γιὰ νὰ κερδήσω τὸν Χριστό.

Στοὺς Κορινθίους ὀνομάζει τὸν Ἰησοῦ Χριστὸ Θεοῦ σοφία καὶ Θεοῦ δύναμι, *«αὐτοῖς δὲ τοῖς κλητοῖς, Ἰουδαίοις τε καὶ Ἕλλησι, Χριστὸν Θεοῦ δύναμιν καὶ Θεοῦ σοφίαν»* (Α΄ Κορινθίους α΄ 24).

Δηλαδή: Σ' αὐτοὺς ὅμως, τοὺς ὁποίους, ὁ Θεὸς ηὗρε ἀξίους νὰ καλέσει στὴν σωτηρία, εἴτε Ἰουδαῖοι εἶναι, εἴτε Ἕλληνες, κηρύττουμε Χριστό, ὁ ὁποῖος εἶναι Θεοῦ δύναμις, ποὺ ἀναγεννᾶ καὶ ἁγιάζει, καὶ Θεοῦ σοφία, ποὺ φωτίζει κάθε πιστό.

Καὶ ὁ εὐαγγελιστὴς Ἰωάννης διδάσκει, ὅτι ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς κατέχει τὸ πλήρωμα τῆς χάριτος καὶ τῆς ἀλήθειας: *«Καὶ ὁ Λόγος σὰρξ ἐγένετο καὶ ἐσκήνωσεν ἐν ἡμῖν, καὶ ἐθεασάμεθα τὴν δόξαν αὐτοῦ, δόξαν ὡς μονογενοῦς παρὰ πατρός, πλήρης χάριτος καὶ ἀληθείας»* (Ἰωάννου α΄ 14).

Δηλαδή: Γιὰ νὰ ἐντυπωθεῖ δὲ περισσότερο στὸν καθένα τὸ μέσον τῆς ὑπερφυσικῆς αὐτῆς γεννήσεως καὶ υἱοθεσίας, ὁ Λόγος ἔγινε ἐν χρόνῳ ἄνθρωπος. Καὶ ἔχοντας σὰν σκηνὴ καὶ σὰν ναὸ ἅγιο τὴν ἀνθρώπινη φύσι, παρέμεινε μὲ πολλὴ οἰκειότητα μεταξύ μας σὰν ἕνας ἀπὸ ἐμᾶς. Καὶ χορτάσαμε μὲ τὰ μάτια μας τὴν ὑπέρλαμπρη καὶ θεοπρεπῆ δόξα του, τὴν ὁποία εἶχε φυσικὴ ἀπὸ τὸν Πατέρα, σὰν Υἱὸς μονάκριβος ποὺ ἦταν, γενᾶτος χάρι μὲ τὴν ὁποία

τότε θαυματουργοῦσε καὶ τώρα μᾶς ἀναγεννᾶ, καὶ γεμᾶτος ἀλήθεια, μὲ τὴν ὁποία μᾶς φωτίζει καὶ μᾶς διδάσκει.

3. Τὴν ἐπίδρασι τῆς διδασκαλίας Του.

Ὁ Κύριός μας ὁμιλώντας, ἱκανοποιοῦσε καὶ ἱκανοποιεῖ τὸν ἐσωτερικὸ ἄνθρωπο πλήρως κατὰ τὸν νοῦ, τὴν βούλησι καὶ τὸ συναίσθημά του.

Αὐτὸ διαβεβαιώνει ὁ Κύριος μὲ τοὺς θεοποιοὺς λόγους Του:

«Ἐν δὲ τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ τῇ μεγάλῃ τῆς ἑορτῆς εἱστήκει ὁ Ἰησοῦς καὶ ἔκραξε λέγων· ἐάν τις διψᾷ, ἐρχέσθω πρός με καὶ πινέτω. ὁ πιστεύων εἰς ἐμέ, καθὼς εἶπεν ἡ γραφή, ποταμοὶ ἐκ τῆς κοιλίας αὐτοῦ ρεύσουσιν ὕδατος ζῶντος». (Ἰωάννου ζ' 37-38).

Δηλαδή: Κατὰ τὴν τελευταία δὲ καὶ ἐπισημότερη ἀπὸ ὅλες τὶς ἄλλες ἡμέρες τῆς ἑορτῆς στάθηκε ὁ Ἰησοῦς καὶ μὲ ζωηρὴ φωνὴ εἶπε· Ἐὰν κανεὶς αἰσθάνεται πόθο καὶ δίψα ὄχι γιὰ ἀγαθὰ ὑλικὰ καὶ φθαρτά, ἀλλὰ γιὰ τὴν ἐσωτερικὴ γαλήνη καὶ μακαριότητα τῆς θείας ζωῆς, ἂς ἔρχεται πρὸς ἐμένα διὰ τῆς πίστεως καὶ ἂς πίνει ἐλεύθερα. Πλησίον μου θὰ ἱκανοποιηθοῦν ὅλοι οἱ εὐγενεῖς του πόθοι καὶ θὰ βρεῖ ἀνάπαυσι ἡ ψυχή του.

«Πᾶς ὁ πίνων ἐκ τοῦ ὕδατος τούτου διψήσει πάλιν· ὃς δ' ἂν πίῃ ἐκ τοῦ ὕδατος οὗ ἐγὼ δώσω αὐτῷ,

οὐ μὴ διψήσῃ εἰς τὸν αἰῶνα, ἀλλὰ τὸ ὕδωρ ὃ δώσω αὐτῷ, γενήσεται ἐν αὐτῷ πηγὴ ὕδατος ἁλλομένου εἰς ζωὴν αἰώνιον» (Ἰωάννου δ΄ 13-14).

Δηλαδή: Ἀποκρίθηκε ὁ Ἰησοῦς καὶ τῆς εἶπε· Βέβαια δὲν ἐννοῶ τὸ νερὸ τοῦ πηγαδιοῦ αὐτοῦ. Διότι καθένας ποὺ πίνει ἀπὸ τὸ νερὸ αὐτό, θὰ διψάσει πάλι. Ἐκεῖνος ὅμως ποὺ θὰ πιεῖ ἀπὸ τὸ νερό, τὸ ὁποῖο θὰ τοῦ δώσω ἐγώ, δὲν θὰ διψάσει ποτὲ στὸν αἰῶνα, θὰ μεταβληθεῖ μέσα του σὲ πηγὴ νεροῦ ποὺ δὲν θὰ στειρεύει ἀλλὰ θὰ ἀναβλύζει καὶ θὰ ἀναπηδᾶ καὶ θὰ τρέχει πάντοτε γιὰ νὰ τοῦ παρέχει ζωὴ αἰώνιο.

«Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἐάν τις τὸν λόγον τὸν ἐμὸν τηρήσῃ, θάνατον οὐ μὴ θεωρήσῃ εἰς τὸν αἰῶνα· εἶπον οὖν αὐτῷ οἱ Ἰουδαῖοι· νῦν ἐγνώκαμεν ὅτι δαιμόνιον ἔχεις. Ἀβραὰμ ἀπέθανε καὶ οἱ προφῆται, καὶ σὺ λέγεις, ἐάν τις τὸν λόγον μου τηρήσῃ, οὐ μὴ γεύσηται θανάτου εἰς τὸν αἰῶνα; μὴ σὺ μείζων εἶ τοῦ πατρὸς ἡμῶν Ἀβραάμ, ὅστις ἀπέθανε; καὶ οἱ προφῆται ἀπέθανον· τίνα σεαυτὸν σὺ ποιεῖς; ἀπεκρίθη Ἰησοῦς· ἐὰν ἐγὼ δοξάζω ἐμαυτόν, ἡ δόξα μου οὐδέν ἐστιν· ἔστιν ὁ πατήρ μου ὁ δοξάζων με, ὃν ὑμεῖς λέγετε ὅτι Θεὸς ἡμῶν ἐστι, καὶ οὐκ ἐγνώκατε αὐτόν· ἐγὼ δὲ οἶδα αὐτόν. καὶ ἐὰν εἴπω ὅτι οὐκ οἶδα αὐτόν, ἔσομαι ὅμοιος ὑμῶν ψεύστης· ἀλλ᾽ οἶδα αὐτόν, καὶ τὸν λόγον αὐτοῦ τηρῶ. Ἀβραὰμ ὁ πατὴρ ὑμῶν ἠγαλλιάσατο ἵνα ἴδῃ τὴν ἡμέραν τὴν ἐμήν, καὶ εἶδε καὶ ἐχάρη» (Ἰωάννου η΄ 51-56).

Δηλαδή: Σᾶς βεβαιώνω, ὅτι ἂν κάποιος φυλάξει καὶ ἐφαρμόσει στὴν ζωή του τὸν λόγο μου, δὲν θὰ δεῖ θάνατο πνευματικὸ ποτέ. Τοῦ εἶπαν τότε οἱ Ἰουδαῖοι: "Τώρα ἔχουμε πεισθεῖ ὅτι ἔχεις δαιμόνιο. Ὁ Ἀβραὰμ πέθανε καθὼς καὶ οἱ προφῆτες, μολονότι τήρησαν τὸν λόγο τοῦ Θεοῦ. Καὶ σὺ λέγεις· "'Εὰν κάποιος τηρήσει τὸν λόγο τοῦ Θεοῦ, δὲν θὰ γευθεῖ θάνατο ποτέ"; Μήπως ἐσὺ εἶσαι ἀνώτερος ἀπὸ τὸν πατέρα μας τὸν Ἀβραάμ, καὶ τοὺς προφῆτες ποὺ πέθαναν; Ποιός νομίζεις ἐσὺ πὼς εἶσαι; Ἀποκρίθηκε ὁ Ἰησοῦς: "'Εὰν ἐγὼ ἀποδώσω δόξα στὸν ἑαυτό μου, ἡ δόξα μου δὲν εἶναι τίποτε. Ὑπάρχει ὁ Πατέρας μου, ποὺ μὲ δοξάζει -μὲ τὰ θαύματα ποὺ ἐπιτελῶ μὲ τὴν δύναμί Του- γιὰ τὸν ὁποῖον σεῖς λέτε, ὅτι εἶναι ἀποκλειστικῶς καὶ μόνο Θεός σας. Καὶ ὅμως δὲν Τὸν γνωρίσατε, διότι ἀγνοεῖτε καὶ τὴν φύσι του καὶ τὴν ἀγάπη του καὶ τὸ θέλημά του, ἐνῶ ἐγὼ τὸν γνωρίζω καλά. Καὶ ἂν πῶ, ὅτι δὲν τὸν γνωρίζω, θὰ εἶμαι ὅμοιος μὲ σᾶς ψεύστης. Ναὶ τὸν γνωρίζω καλά, γι' αὐτὸ ἀκριβῶς φυλάττω τὸν λόγο του. Ὁ Ἀβραὰμ ὁ πατέρας σας ἀγαλλίασε στὴν σκέψι πὼς μπορεῖ νὰ δεῖ τὶς δικές μου τὶς ἡμέρες, δηλαδὴ τῆς ἐνανθρωπήσεώς μου· καὶ εἶδε καὶ χάρηκε.

«'Εγώ εἰμι τὸ φῶς τοῦ κόσμου· ὁ ἀκολουθῶν ἐμοὶ οὐ μὴ περιπατήσῃ ἐν τῇ σκοτίᾳ, ἀλλ' ἕξει τὸ φῶς τῆς ζωῆς» ('Ιωάννου η΄ 12).

Δηλαδή: Ἐγὼ εἶμαι τὸ φῶς ὄχι μόνο τῶν Ἰουδαίων, ἀλλ' ὁλόκληρου τοῦ κόσμου. Ἐκεῖνος ποὺ μὲ ἀκολουθεῖ δὲν θὰ περπατήσει ποτὲ στὸ σκοτάδι τῆς πλάνης καὶ τῆς ἁμαρτίας, ἀλλὰ θὰ ἔχει μέσα του τὸ ζωηφόρο καὶ πνευματικὸ φῶς, ποὺ προέρχεται ἀπὸ τὴν ἀληθινὴ ζωή, τὸν Θεό.

«Καὶ νῦν δόξασόν με σύ, πάτερ, παρὰ σεαυτῷ τῇ δόξῃ ᾗ εἶχον πρὸ τοῦ τὸν κόσμον εἶναι παρὰ σοί» (Ἰωάννου ιζ΄ 5).

Δηλαδή: Καὶ τώρα, ἀνάδειξέ με διὰ τῆς ἀναστάσεως καὶ ἀναλήψεώς μου αἰώνιο ἀρχιερέα καὶ δόξασέ με καὶ ὡς ἄνθρωπο σύ, Πάτερ, πλησίον σου, μὲ τὴν δόξα τὴν ὁποία εἶχα κοντά σου, προτοῦ νὰ δημιουργηθεῖ ὁ κόσμος.

«Ἐάν τις διψᾷ, ἐρχέσθω πρός με καὶ πινέτω» (Ἰωάννου ζ΄ 37).

Τὸ ἴδιο ἐπιμαρτυρεῖ ἀπὸ πείρα ὁ Πέτρος ὅταν εἶπε· *«Κύριε, πρὸς τίνα ἀπελευσόμεθα; ῥήματα ζωῆς αἰωνίου ἔχεις»* (Ἰωάννου ς΄ 68).

Δηλαδή: Κύριε, πρὸς ποιὸν ἄλλο διδάσκαλο νὰ ἀπέλθουμε; Σὺ ἔχεις λόγια, ποὺ μεταδίδουν ζωὴ αἰώνιο.

4. Χαρακτηριστικὰ ἀποδεικνύοντα τὸ τέλειο καὶ μοναδικὸ διδακτικὸ ἀξίωμα τοῦ Κυρίου μας Ἰησοῦ Χριστοῦ.

α΄. Ἄφθαστη ἁπλότητα καὶ σαφήνεια τῆς διδακτικῆς μεθόδου Του.

Δὲν δίδασκε ὡς οἱ Γραμματεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι οὔτε ὅπως οἱ Φιλόσοφοι καὶ οἱ Ρήτορες.

Διαμόρφωσε ἰδική Του πρωτότυπη καὶ τέλεια διδακτικὴ μέθοδο τὰ κύρια γνωρίσματα τῆς ὁποίας εἶναι: Ἡ ἁπλότητα, ἡ σαφήνεια, ἡ βραχυλογία, ἡ πραγματικότητα, ἡ χρῆσις εἰκόνων καὶ παρομοιώσεων καὶ ἀναλογιῶν ἀπὸ τὴν φύσι καὶ τὴν ζωή.

Γι᾽ αὐτὸ γοητεύει, ὥστε ὅσοι μελετοῦν τοὺς λόγους Του νὰ ἐκπλήσσονται ἀπὸ τὴν διδαχή Του καὶ νὰ λένε: *«Ἦν γὰρ διδάσκων ὡς ἐξουσίαν ἔχων»* (Μάρκου α΄ 22).

Δηλαδή: Δὲν ζητοῦσε νὰ στηρίξει ἐκεῖνα ποὺ ἔλεγε στὶς μαρτυρίες ἀναγνωρισμένων ραββίνων, ὅπως ἔκαναν οἱ γραμματεῖς, ἀλλὰ δίδασκε ὡς διδάσκαλος, ποὺ λάμβανε γνῶσι τῆς ἀλήθειας κατ᾽ εὐθεῖαν ἀπὸ τὴν θεότητά του καὶ ἦταν αὐτὸς ἔγκυρος καὶ αὐθεντικὴ πηγὴ τῆς ἀλήθειας.

β΄. Πλήρης ἁρμονία καὶ συμφωνία διδασκαλίας καὶ ζωῆς.

Ὁλόκληρη ἡ ζωή Του ἦταν ἐπισφράγισμα καὶ ἐνσάρκωσις τῆς διδασκαλίας Του. Εἶπε στὸν Πρόδομο καὶ Βαπτιστὴ Ἰωάννη: *«Πρέπον ἐστὶν ἡμῖν πληρῶσαι πᾶσαν δικαιοσύνην»* (Ματθαίου γ΄ 15).

Δηλαδή: Διότι κατ᾽ αὐτὸν τὸν τρόπο ταπεινού-

μενος πρέπει νὰ πληρώσω κάθε ἐντολὴ τοῦ Θεοῦ, ὁ ὁποῖος σοῦ ἀνέθεσε σὰν καθῆκον νὰ βαπτίζεις.

Διδασκαλία καὶ Ζωή, Λόγοι καὶ Ἔργα, Ἠθικὴ Νομοθεσία καὶ Παράδειγμα, ἦταν ἄρρηκτα συνδεδεμένα καὶ ἐναρμονισμένα.

Δίδασκε καὶ ἔπραττε. Νουθετοῦσε καὶ ἔδινε μὲ τὸν Ἑαυτό Του παράδειγμα· *«Ὑπόδειγμα γὰρ δέδωκα ὑμῖν, ἵνα καθὼς ἐγὼ ἐποίησα ὑμῖν, καὶ ὑμεῖς ποιῆτε»* (Ἰωάννου ιγ΄ 15).

Δηλαδή: Διότι μὲ αὐτὸ ποὺ σᾶς ἔκαμα, (τὴν νῖψι τῶν ποδῶν), σᾶς ἔδωσα τέλειο παράδειγμα, ὥστε καθὼς ἐγὼ ἔκαμα σὲ σᾶς, ἔτσι καὶ σεῖς νὰ κάνετε ὁ ἕνας στὸν ἄλλο καὶ ἀπὸ ἀγάπη νὰ ταπεινώνεσθε καὶ νὰ ὑπηρετεῖσθε μεταξύ σας.

Στὸν κόσμο ἔφερε τὴν ἀλήθεια καὶ τὴν ζωή. (Ἰωάννου ιδ΄ 6).

Μᾶς ἔδωσε ἄριστο ὑπόδειγμα ζωῆς ἄμωμης, ἁγίας καὶ ἀγαπώσης.

Ὁ τέλειος ἠθικὸς βίος τοῦ Σωτήρα κοσμημένος μὲ ὅλες τὶς ἀρετὲς προβάλλεται στοὺς ἀνθρώπους ὡς τέλειο, ἄριστο παράδειγμα πρὸς μίμησι, διότι δίδαξε καὶ ἔζησε κατὰ τὸν ἀπόστολο Πέτρο ἀφήνοντάς μας παράδειγμα τέλειο πρὸς μίμησι, γιὰ νὰ ἀκολουθοῦμε ἀκριβῶς ἐπάνω στὰ ἴχνη Του· *«ὑμῖν ὑπολιμπάνων ὑπογραμμὸν ἵνα ἐπακολουθήσητε τοῖς ἴχνεσιν αὐτοῦ»* (Α΄ Πέτρου. β΄ 21).

Δηλαδή: Ἄφησε σὲ σᾶς παράδειγμα τέλειο πρὸς

μίμησι, γιὰ νὰ ἀκολουθήσετε ἀκριβῶς πάνω στὰ χνάρια του.

5. Μαρτυρεῖται ὡς Προφήτης καὶ Διδάσκαλος ἀπὸ τὴν Παλαιὰ καὶ τὴν Καινὴ Διαθήκη.

Α΄. Ἡ Παλαιὰ Διαθήκη ἀναφέρεται ἐκτεταμένα στὸν Ἰησοῦ Χριστὸ ὡς Προφήτη καὶ Διδάσκαλο.

Ἰδοὺ ὡρισμένες χαρακτηριστικὲς ἀναφορές:

α΄. Ὁ Θεὸς ὑπόσχεται στὸν Μωυσῆ ὅτι ὅταν θὰ λείψει αὐτός, θὰ ἀναστήσει, θὰ παρουσιάσει, θὰ δώσει ἕναν ἄλλο Προφήτη γιὰ νὰ καθοδηγεῖ τὸν λαό Του. Αὐτὸς εἶναι ὁ Ἰησοῦς Χριστός: *«Προφήτην ἀναστήσω αὐτοῖς ἐκ τῶν ἀδελφῶν αὐτῶν, ὥσπερ σέ, καὶ δώσω τὰ ῥήματα ἐν τῷ στόματι αὐτοῦ, καὶ λαλήσει αὐτοῖς καθ' ὅτι ἂν ἐντείλωμαι αὐτῷ»* (Δευτερονομίου ιη΄ 18).

Δηλαδή: Γι' αὐτὸ θὰ ἀναδείξω σ' αὐτοὺς μέσα ἀπὸ τοὺς ἀδελφούς τους ἕνα Προφήτη, ὅπως εἶσαι σύ, καὶ θὰ δώσω τοὺς λόγους μου στὸ στόμα του καὶ θὰ τοὺς διδάξει ὅ,τι ἀκριβῶς θὰ τοῦ παραγγείλω.

β΄. Ὁ προφήτης Ἡσαΐας ἀναφέρεται στὸ πρόσωπο καὶ τὸ ἔργο τοῦ Μεσσίου, τὸ ἔργο τοῦ Ὁποίου θὰ εἶναι, ἐκτὸς τῶν ἄλλων, νὰ εὐαγγελισθεῖ τοὺς ἀνθρώπους, νὰ κηρύξει στοὺς ἀνθρώπους τὴν σωτηρία. *«Πνεῦμα Κυρίου ἐπ' ἐμέ, οὗ εἵνεκεν ἔχρισέ με·*

εὐαγγελίσασθαι πτωχοῖς ἀπέσταλκέ με, ἰάσασθαι τοὺς συντετριμμένους τὴν καρδίαν, κηρῦξαι αἰχμαλώτοις ἄφεσιν καὶ τυφλοῖς ἀνάβλεψιν» (Ἡσαΐου ξα΄ 1, βλ. καὶ Λουκᾶ δ΄ 18-19)).

Δηλαδή: Πνεῦμα Κυρίου μένει καὶ ἐπαναπαύεται σὲ μένα, διότι ὁ Κύριος μὲ ἔχρισε· μὲ ἔχει ἀποστείλει νὰ κηρύξω τὸ χαρμόσυνο ἄγγελμα τῆς σωτηρίας στοὺς πνευματικὰ πτωχούς, νὰ ἰατρεύσω ἐκείνους τῶν ὁποίων ἡ καρδιὰ εἶναι συντριμμένη ἀπὸ τὸ βάρος τῆς ἁμαρτίας, νὰ κηρύξω ἄφεσι καὶ ἐλευθερία στοὺς αἰχμαλώτους τῶν παθῶν καὶ ἀνάβλεψι σ᾽ αὐτοὺς ποὺ πάσχουν ἀπὸ πνευματικὴ τύφλωσι.

γ΄. Ὁ Θεὸς ἀναφέρεται στὸν Μεσσία καὶ τὸν παρουσιάζει στοὺς ἀνθρώπους λέγοντας: *«Ἰδοὺ μαρτύριον ἐν ἔθνεσιν ἔδωκα αὐτόν, ἄρχοντα καὶ προστάσσοντα ἔθνεσι»* (Ἡσαΐου νε΄ 4).

Δηλαδή: Ἰδοὺ ἔδωκα αὐτόν, στὸν ὁποῖο πραγματοποιήθηκαν οἱ ἱερὲς πρὸς τὸν Δαβὶδ ὑποσχέσεις μου, μάρτυρα τῆς ἀλήθειας μεταξὺ τῶν ἐθνῶν, ἄρχοντα ποὺ δίνει ἐντολὲς καὶ προσταγὲς στὰ ἔθνη.

δ΄. Ἐπίσης ὁ Θεὸς ἀπευθύνεται καὶ στὸν ἴδιο τὸν Μεσσία λέγοντας:

«Ἐγὼ Κύριος ὁ Θεὸς ἐκάλεσά σε ἐν δικαιοσύνῃ καὶ κρατήσω τῆς χειρός σου καὶ ἐνισχύσω σε καὶ ἔδωκά σε εἰς διαθήκην γένους, εἰς φῶς ἐθνῶν» (Ἡσαΐου μβ΄ 6).

Δηλαδή: Ἐγὼ Κύριος ὁ Θεὸς σὲ ἐκάλεσα γιὰ τὴν δικαιοσύνη καὶ θὰ σὲ κρατήσω ἀπὸ τὴν χεῖρα σου καὶ θὰ σὲ ἐνισχύσω καὶ σὲ ἔδωσα γιὰ νὰ εἶσαι μεσίτης διαθήκης τοῦ γένους τῶν ἀνθρώπων καὶ φῶς τῶν ἐθνῶν.

Β.΄ Στὴν Καινὴ Διαθήκη ὁ Σωτήρας παρουσιάζεται:

α΄. Ὡς Προφήτης καὶ Διδάσκαλος ἀπεσταλμένος νὰ εὐαγγελισθεῖ πανταχοῦ τὴν βασιλεία τοῦ Θεοῦ· Ὁ Ἴδιος ὁ Κύριος καθορίζει τὸ ἔργο Του ὡς ἑξῆς: *«ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτοὺς ὅτι καὶ ταῖς ἑτέραις πόλεσιν εὐαγγελίσασθαί με δεῖ τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ· ὅτι εἰς τοῦτο ἀπέσταλμαι»* (Λουκᾶ δ΄ 43).

Δηλαδή: Ἀλλ' αὐτὸς (δηλαδὴ ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς) τοὺς εἶπε, ὅτι σύμφωνα μὲ τὸ προκαθωρισμένο σχέδιο τοῦ Πατέρα μου πρέπει καὶ σὲ ἄλλες πόλεις νὰ κηρύξω τὸ χαρμόσυνο μήνυμα, ὅτι σὲ λίγο ὁ Θεὸς θεμελιώνει καὶ ἐπάνω στὴν γῆ τὴν βασιλεία του· διότι γι' αὐτὸ ἀκριβῶς ἔχω ἀποσταλεῖ ἀπὸ τὸν Πατέρα μου, γιὰ νὰ κηρύξω ὄχι μόνο στοὺς κατοίκους τῆς Καπερναούμ, ἀλλὰ σὲ ὅλους τοὺς Ἰσραηλῖτες.

β΄. Στὴν ἐπὶ τοῦ ὄρους ὁμιλία Του ἐμφανίζεται ὡς αὐθεντικὸς καὶ ἀπόλυτος ἑρμηνευτὴς καὶ συμπληρωτὴς τοῦ θείου Νόμου ὁ ὁποῖος δόθηκε στὸν Μωυσῆ πάνω στὸ ὄρος Σινᾶ. Ἀντιπαραβάλλει τὸν Ἑαυτό

Του πρὸς τὸν Μωυσῆ καὶ τοὺς Προφῆτες, τῶν ὁποίων τὴν νομοθεσία συμπληρώνει μὲ θεῖο κῦρος λέγοντας στοὺς ἀκροατές Του: *«Μὴ νομίσητε ὅτι ἦλθον καταλῦσαι τὸν νόμον ἢ τοὺς προφήτας· οὐκ ἦλθον καταλῦσαι, ἀλλὰ πληρῶσαι»* (Ματθαίου ε΄ 17).

Δηλαδή: Μὴ νομίσετε, ὅτι ἦλθα γιὰ νὰ καταλύσω καὶ ἀκυρώσω τὸν ἠθικὸ νόμο τοῦ Μωυσέως ἢ τὴν ἠθικὴ διδασκαλία τῶν προφητῶν. Δὲν ἦλθα νὰ καταλύσω αὐτά, ἀλλὰ νὰ τὰ συμπληρώσω καὶ νὰ σᾶς τὰ παραδώσω τέλεια.

γ΄. Κατὰ τὴν γνώμη τοῦ Ἰουδαϊκοῦ λαοῦ εἶναι Διδάσκαλος καὶ Προφήτης. Ἰδοὺ οἱ μαρτυρίες:

Ὅταν ὁ Κύριος ρώτησε τοὺς Μαθητές Του στὴν Καισάρεια τῆς Φιλίππου, ποιὰ γνώμη εἶχαν οἱ ἄνθρωποι γι᾽ Αὐτόν, ἐκεῖνοι τοῦ ἀπάντησαν: *«Οἱ μὲν Ἰωάννην τὸν βαπτιστήν, ἄλλοι δὲ Ἠλίαν, ἕτεροι δὲ Ἱερεμίαν ἢ ἕνα τῶν προφητῶν»* (Ματθαίου ις΄ 14).

Δηλαδή: Αὐτοὶ δὲ εἶπαν· Ἄλλοι μὲν λένε, ὅτι εἶσαι ὁ Ἰωάννης ὁ βαπτιστής, ἄλλοι δὲ ὅτι εἶσαι ὁ Ἠλίας, ἄλλοι δὲ ὁ Ἱερεμίας ἢ ἕνας ἀπὸ τοὺς παλαιοὺς προφῆτες, ποὺ ἀναστήθηκε ἐκ νεκρῶν.

Ὁ εὐαγγελιστὴς Ματθαῖος ἀναφέρει τὶ πίστευαν οἱ πολλοὶ ἄνθρωποι τῆς ἐποχῆς Του γιὰ τὸν Ἰησοῦ Χριστό· *«Οἱ δὲ ὄχλοι ἔλεγον· οὗτός ἐστιν Ἰησοῦς ὁ προφήτης ὁ ἀπὸ Ναζαρὲτ τῆς Γαλιλαίας»* (Ματθαίου κα΄ 11). *«Οἱ οὖν ἄνθρωποι, ἰδόντες ὃ ἐποίησε σημεῖον ὁ Ἰησοῦς, ἔλεγον ὅτι οὗτός ἐστιν ἀ-*

ληθῶς ὁ προφήτης ὁ ἐρχόμενος εἰς τὸν κόσμον» (Ἰωάννου ς΄ 14). *«Πολλοὶ οὖν ἐκ τοῦ ὄχλου ἀκούσαντες τὸν λόγον ἔλεγον· οὗτός ἐστιν ἀληθῶς ὁ προφήτης»* (Ἰωάννου ζ΄ 40).

Ἀκόμη καὶ σύγχρονοι τοῦ Κυρίου θεολόγοι τὸν ἀποκαλοῦν Ραββί, δηλαδὴ Διδάσκαλο· *«Διδάσκαλε, ποία ἐντολὴ μεγάλη ἐν τῷ νόμῳ;»* (Ματθ. κβ΄ 36).

Ὁ Εὐαγγελιστὴς Ἰωάννης ἀναφέρει ὅτι καὶ ὁ Νικόδημος, ὁ ἄρχων τῶν Ἰουδαίων, ἐδέχετο τὸν Ἰησοῦν Χριστὸν ὡς διδάσκαλον.

«Οὗτος ἦλθε πρὸς αὐτὸν νυκτὸς καὶ εἶπεν αὐτῷ· ραββί, οἴδαμεν ὅτι ἀπὸ Θεοῦ ἐλήλυθας διδάσκαλος· οὐδεὶς γὰρ ταῦτα τὰ σημεῖα δύναται ποιεῖν ἃ σὺ ποιεῖς, ἐὰν μὴ ᾖ ὁ Θεὸς μετ' αὐτοῦ» (Ἰωάννου γ΄ 2).

Δηλαδή: Αὐτὸς ἦλθε νύκτα πρὸς τὸν Ἰησοῦ καὶ τοῦ εἶπε· Διδάσκαλε, καὶ ἐγὼ καὶ μερικοὶ ἄλλοι συνάδελφοί μου ξέρουμε, ὅτι ἦλθες ἀπὸ τὸν Θεὸ ἀπεσταλμένος καὶ φωτισμένος διδάσκαλος. Τὸ καταλαβαίνουμε δὲ αὐτό, γιατὶ κανεὶς δὲν μπορεῖ νὰ κάνει τὰ θαύματα, ποὺ κάνεις ἐσύ, ἐὰν δὲν εἶναι ὁ Θεὸς μαζί του. Δίδαξέ μας λοιπὸν περὶ τοῦ πῶς θὰ ἀπολαύσουμε καὶ ἐμεῖς τὰ ἀγαθὰ τῆς βασιλείας.

Ὁ λαὸς ἔκανε καὶ συγκρίσεις ἀναγνωρίζοντας τὴν ἀνωτερότητα τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐν συγκρίσει πρὸς τοὺς ἄλλους διδασκάλους τῆς ἐποχῆς· *«Καὶ εἰσπορεύονται εἰς Καπερναούμ· καὶ εὐθέως τοῖς σάββασιν εἰσελθὼν εἰς τὴν συναγωγὴν ἐδίδασκε. Καί*

ἐξεπλήσσοντο ἐπὶ τῇ διδαχῇ αὐτοῦ· ἦν γὰρ διδάσκων αὐτοὺς ὡς ἐξουσίαν ἔχων, καὶ οὐχ ὡς οἱ γραμματεῖς» (Μάρκου α′ 21-22).

δ′. Κατὰ τὴν γνώμη τῶν Μαθητῶν Του ἦταν ὁ κατ' ἐξοχὴν Διδάσκαλος, ὁ Ραββὶ καὶ ὁ Ἰησοῦς τὸ ἀποδεχόταν. Εἶπε: *«Ὑμεῖς φωνεῖτέ με, ὁ Διδάσκαλος καὶ ὁ Κύριος, καὶ καλῶς λέγετε· εἰμὶ γάρ»* (Ἰωάννου ιγ′ 13).

Δηλαδή: Σεῖς μὲ φωνάζετε· ὁ Διδάσκαλος καὶ ὁ Κύριος. Καὶ καλῶς λέγετε. Διότι εἶμαι καὶ ὁ Διδάσκαλος καὶ ὁ Κύριος.

Καὶ ὁ Κύριος ἀξίωνε *«Μηδὲ κληθῆτε καθηγηταί· εἷς γὰρ ὑμῶν ἐστιν ὁ καθηγητής, ὁ Χριστός»* (Ματθαίου κγ′ 10).

Δηλαδή: Οὔτε καθηγητὲς νὰ κληθῆτε, διότι ἕνας εἶναι ὁ καθηγητής, ποὺ μὲ τὴν διδασκαλία του σᾶς ὁδηγεῖ στὴ σωτηρία, ὁ Χριστός.

«Ὑμεῖς δὲ μὴ κληθῆτε ραββί· εἷς γὰρ ὑμῶν ἐστιν ὁ διδάσκαλος, ὁ Χριστός· πάντες δὲ ὑμεῖς ἀδελφοί ἐστε» (Ματθαίου κγ′ 8).

Δηλαδή: Σεῖς δὲ μὴ ὀνομασθεῖτε ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους ραββί· διότι ἕνας εἶναι ὁ διδάσκαλός σας, ὅλοι δὲ σεῖς εἶσθε ἀδελφοί.

6. Ὁ Κύριος εἶναι Προφήτης καὶ μὲ τὴν ἄλλη ἔννοια τοῦ ὅρου.

Ὁ Κύριος, ὡς παντογνώστης, προέλεγε τὰ μέλλοντα νὰ συμβοῦν ἢ ἀποκάλυπτε ὅ,τι ἀγνοοῦσαν οἱ μαθητές Του.

Ὁ τρόπος κλήσεως τοῦ ἀποστόλου Ναθαναὴλ στὸ ἀποστολικὸ ἔργο, ἐπιβεβαιώνει αὐτὰ ἀκριβῶς, ὅπως τὰ ἀναφέρει ὁ εὐαγγελιστὴς Ἰωάννης: *«εἶδεν ὁ Ἰησοῦς τὸν Ναθαναὴλ ἐρχόμενον πρὸς αὐτὸν καὶ λέγει περὶ αὐτοῦ· ἴδε ἀληθῶς Ἰσραηλίτης, ἐν ᾧ δόλος οὐκ ἔστι. λέγει αὐτῷ Ναθαναήλ· πόθεν με γινώσκεις; ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῷ· πρὸ τοῦ σε Φίλιππον φωνῆσαι, ὄντα ὑπὸ τὴν συκῆν εἶδόν σε. ἀπεκρίθη Ναθαναὴλ καὶ λέγει αὐτῷ· ῥαββί, σὺ εἶ ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ σὺ εἶ ὁ βασιλεὺς τοῦ Ἰσραήλ»* (Ἰωάννου α′ 48-50).

Δηλαδή: Εἶδε ὁ Ἰησοῦς τὸν Ναθαναὴλ νὰ ἔρχεται πρὸς αὐτὸν καὶ λέει γι' αὐτόν· Νὰ ἕνας γνήσιος καὶ πραγματικὸς Ἰσραηλίτης, στὸν ὁποῖο δὲν ὑπάρχει δόλος μέσα του. Τοῦ λέει ὁ Ναθαναήλ, ἀπὸ ποῦ μὲ ξέρεις; Καὶ ὁ Κύριος τοῦ ἀπάντησε καὶ τοῦ εἶπε: Προτοῦ νὰ σὲ φωνάξει ὁ Φίλιππος, ὅταν ἤσουν κάτω ἀπὸ τὴν συκιά, ἐγὼ σὲ εἶδα. Ἀποκρίθηκε τότε ὁ Ναθαναὴλ καὶ τοῦ εἶπε· Διδάσκαλε, πράγματι σὺ εἶσαι ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, σὺ εἶσαι ὁ βασιλέας τοῦ Ἰσραήλ.

Στὸν διάλογο μὲ τὴν Σαμαρείτιδα ὁ Κύριος φανερώνει τὴν ζωή της (Ἰωάννου δ′ 17-18).

Ὁ εὐαγγγελιστὴς Ἰωάννης μᾶς διασώζει μία σημαντικὴ πληροφορία ἀπὸ τὴν ζωὴ τοῦ Κυρίου

μας, μάλιστα μετὰ τὴν ἐπίσκεψί Του στὸν Ναὸ καὶ τὴν ἐκδίωξι τῶν ἐμπόρων· ὅτι ὁ Ἴδιος δὲν ἐμπιστευόταν τοὺς ἀνθρώπους ἐπειδὴ ἐγνώριζε καλῶς τὶ ἐπίστευαν οἱ ἄνθρωποι μέσα τους γι' Αὐτόν. *«Ὡς δὲ ἦν ἐν τοῖς Ἱεροσολύμοις ἐν τῷ πάσχα ἐν τῇ ἑορτῇ, πολλοὶ ἐπίστευσαν εἰς τὸ ὄνομα αὐτοῦ, θεωροῦντες αὐτοῦ τὰ σημεῖα ἃ ἐποίει. Αὐτὸς δὲ ὁ Ἰησοῦς οὐκ ἐπίστευεν ἑαυτὸν αὐτοῖς διὰ τὸ αὐτὸν γινώσκειν πάντας, καὶ ὅτι οὐ χρείαν εἶχεν ἵνα τις μαρτυρήσῃ περὶ τοῦ ἀνθρώπου· αὐτὸς γὰρ ἐγίνωσκε τί ἦν ἐν τῷ ἀνθρώπῳ»* (Ἰωάννου β′ 23-25).

Δηλαδή: Ὅταν δὲ ἦταν στὰ Ἱεροσόλυμα κατὰ τὴν ἑορτὴ τοῦ Πάσχα, πολλοὶ πίστεψαν σ' Αὐτόν, βλέποντες τὰ θαύματα τὰ ὁποῖα ἔκανε. Ὁ Ἰησοῦς ὅμως δὲν τοὺς ἐμπιστευόταν διότι τοὺς γνώριζε ὅλους καλά. Δὲν χρειαζόταν νὰ τὸν πληροφορήσει κανεὶς γιὰ ἕναν ἄνθρωπο, γιατὶ Αὐτὸς ἤξερε καλὰ τὶ ἔχει καθένας μέσα του.

Στὴν Καρπεναοὺμ στὸ θαῦμα τῆς θεραπείας τοῦ παραλυτικοῦ ὁ Κύριος γνωρίζει τοὺς κακοὺς διαλογισμοὺς τῶν Ἰουδαίων γιὰ τὸ πρόσωπό Του καὶ τὴν ἀποστολή Του (Μάρκου β′ 5-9).

Καὶ στὸν Μυστικὸ Δεῖπνο, τὴν ὥρα ποὺ ὁ Κύριος ἀποχαιρετᾶ τοὺς μαθητές Του, ἐνεργεῖ μὲ αὐτὴ τὴν θεία δύναμι καὶ ἐξουσία (Ἰωάννου ιστ′ 18-19).

Ὡς Προφήτης καθοδήγησε τοὺς δύο μαθητές Του πῶς θὰ εὕρουν τὴν ὄνο καὶ τὸν πῶλο κατὰ τὸ

Ματθαίου κα΄ 1-3 καὶ πῶς θὰ ἑτοιμάσουν τὸ Πάσχα, κατὰ τὸ Ματθαίου κστ΄ 17-19, Μάρκου ιδ΄ 12-16.

Ὡς Προφήτης ὁ Κύριος προεῖπε τὰ τοῦ Πάθους Του, τοῦ θανάτου καὶ τῆς ἀναστάσεώς Του καὶ τῆς Δευτέρας πάλι ἐμφανίσεως καὶ παρουσίας Του. *«Καὶ ἀναβαίνων ὁ Ἰησοῦς εἰς Ἱεροσόλυμα παρέλαβε τοὺς δώδεκα μαθητὰς κατ' ἰδίαν ἐν τῇ ὁδῷ καὶ εἶπεν αὐτοῖς· ἰδοὺ ἀναβαίνομεν εἰς Ἱεροσόλυμα, καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδοθήσεται τοῖς ἀρχιερεῦσι καὶ γραμματεῦσι καὶ κατακρινοῦσιν αὐτὸν θανάτῳ, καὶ παραδώσουσιν αὐτὸν τοῖς ἔθνεσιν εἰς τὸ ἐμπαῖξαι καὶ μαστιγῶσαι καὶ σταυρῶσαι, καὶ τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ ἀναστήσεται»* (Ματθαίου κ΄ 17-19, σχετικὰ Ματθαίου 22-23, Μάρκου ι΄ 32, Λουκᾶ ιη΄ 31, Ἰωάννου ια΄ 7-16).

Δηλαδή: Καὶ ὅταν ἀνέβαινε στὰ Ἱεροσόλυμα ὁ Ἰησοῦς πῆρε ἰδιαιτέρως τοὺς δώδεκα μαθητές Του στὸν δρόμο καὶ τοὺς εἶπε· Ἰδοὺ ἀναβαίνουμε στὰ Ἱεροσόλυμα καὶ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου θὰ παραδοθεῖ στοὺς ἀρχιερεῖς καὶ τοὺς γραμματεῖς καὶ θὰ τὸν καταδικάσουν σὲ θάνατο, καὶ θὰ τὸν παραδώσουν στοὺς ἐθνικοὺς γιὰ νὰ τὸν περιπαίξουν καὶ νὰ τὸν μαστιγώσουν καὶ νὰ τὸν σταυρώσουν· ὅμως τὴν τρίτη ἡμέρα αὐτὸς θὰ ἀναστηθεῖ.

Στὰ κεφάλαια κδ΄ καὶ κε΄ τοῦ κατὰ Ματθαῖον εὐαγγελίου ὁ Κύριος προφήτευσε τὴν καταστροφὴ

τοῦ Ναοῦ τῆς Ἱερουσαλήμ, τὴν ἐρήμωσι τῆς Ἰουδαίας, τὸ τέλος τοῦ κόσμου, τὴν Δευτέρα Παρουσία, τὴν καθολικὴ ἀνάστασι, τὴν μέλλουσα κρίσι καὶ τὴν αἰώνιο ζωή.

7. Ὁ Αὐθεντικὸς Διδάσκαλος.

Ὁ τρόπος μὲ τὸν ὁποῖον ὁ Κύριος δίδασκε εἶναι μοναδικὸς καὶ ἀνεπανάληπτος.

Αὐτὸ τὸν μοναδικὸ τρόπο ἀνακαλύπτουμε μελετώντας τὴν θεία διδασκαλία Του, κατατάσσοντας τοὺς λόγους Του σὲ τρεῖς ἑνότητες.

Ἑνότητα Α΄: *«Ἐγώ εἰμι».*

Σ' αὐτὴ τὴν ἑνότητα κατατάσσουμε τοὺς λόγους Του, οἱ ὁποῖοι ἐκφωνήθηκαν μὲ σκοπὸ τὴν ἀποκάλυψι τοῦ Προσώπου Του καὶ τοῦ ἔργου Του. Μάλιστα δὲ παρατηροῦμε ὅτι ὅπως ὁμιλεῖ ὁ Κύριος Ἰησοῦς Χριστὸς στὴν Καινὴ Διαθήκη ἔτσι ὁμιλοῦσε καὶ ὁ Κύριος στὴν Παλαιὰ Διαθήκη πρὸς τὸν Ἰουδαϊκὸ λαό.

Ὁ Κύριός μας μὲ τοὺς λόγους Του *«Ἐγώ εἰμι»* ἀποκαλύπτεται ὁ Ἴδιος στοὺς ἀνθρώπους. Φανερώνει αὐτὸ ποὺ εἶναι καὶ ποιὸ ἀγαθὸ προσφέρει στὸν ἄνθρωπο.

Εἶπε: *«Ἐγώ εἰμι ὁ ἄρτος τῆς ζωῆς»* (Ἰωάννου ς΄ 35).

Στὴν θαυμάσια ὁμιλία Του ποὺ περιλαμβάνεται στὸ κατὰ Ἰωάννη Εὐαγγέλιο, κεφάλαιο ς΄, στίχοι 22-59, ὁ Κύριος ἀπευθύνεται στοὺς ἀνθρώπους γιὰ νὰ τοὺς πεῖ ὅτι ἐγὼ εἶμαι ὁ ἄρτος ποὺ ἐξασφαλίζει τὴν αἰώνια ζωή.

Ὁ ἄνθρωπος ἀφοῦ διέκοψε τὴν κοινωνία μὲ τὸν Θεὸ Πατέρα του, τὴν πηγὴ τῆς ζωῆς καὶ τῆς ἀθανασίας, ἔχασε καὶ τὴν δυνατότητα τῆς ζωῆς· πρῶτα τῆς ζωῆς τῆς ψυχῆς καὶ ἐν συνεχείᾳ τοῦ σώματος. Ἔκτοτε ὁ κάθε ἄνθρωπος ζεῖ ἔχοντας ἀξεπέραστα ὅρια, τὴν ἁμαρτία καὶ τὸν θάνατο.

Ἔρχεται ὁ Κύριος καὶ ἐξηγεῖ καὶ ἐπισημαίνει:

«Ἐὰν μὴ φάγητε τὴν σάρκα τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου καὶ πίητε αὐτοῦ τὸ αἷμα, οὐκ ἔχετε ζωὴν ἐν ἑαυτοῖς» (Ἰωάννου στ΄ 53).

Ὁ Κύριος μὲ τὸν λόγο Του αὐτὸ ἔδειξε τὴν δύναμι τοῦ Μυστηρίου τῆς θείας Εὐχαριστίας. Σ' αὐτὸ τὸ μυστήριο τρῶμε τὴν σάρκα τοῦ ἐνανθρωπήσαντος Θεοῦ καὶ πίνουμε τὸ αἷμα Του «εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν καὶ εἰς ζωὴν αἰώνιον» γιὰ νὰ ἐλευθερωθοῦμε ἀπὸ τὰ δεσμὰ καὶ τοὺς νόμους τῆς ἁμαρτίας, τῆς φθορᾶς καὶ τοῦ θανάτου.

Εἶπε: *«Ἐγώ εἰμι τὸ φῶς τοῦ κόσμου»* (Ἰωάννου η΄ 12).

Ὁ Κύριος σὲ μία ὁμιλία Του πρὸς τοὺς Ἰουδαίους, μετὰ τὸ περιστατικὸ μὲ τὴν ἁμαρτωλὴ γυναίκα, εἶπε στοὺς κατάπληκτους Φαρισαίους ἀπὸ τὸν

τρόπο μὲ τὸν ὁποῖο τὴν ἀντιμετώπισε, ὅτι εἶναι «τὸ φῶς τοῦ κόσμου καὶ ὅποιος τὸν ἀκολουθεῖ δὲν θὰ περιπατήσει στὸ σκοτάδι, ἀλλὰ θὰ ἔχει τὸ φῶς τῆς ζωῆς».

Ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος ἑρμηνεύοντας τοὺς λόγους αὐτοὺς τοῦ Κυρίου διδάσκει, ὅτι ὁ Χριστὸς «τὶς λέξεις φῶς καὶ σκότος τὶς χρησιμοποιεῖ μὲ πνευματικὴ σημασία» (Ὁμιλία νβ΄ στὸ κατὰ Ἰωάννη Εὐαγγέλιο). Ὁ προφήτης Ἡσαΐας εἶχε πεῖ γιὰ τὸν Χριστὸ καὶ τὸ ἔργο Του ὅτι εἶναι «μέγα φῶς» (η΄ 22).

Ὁ βαθὺς αὐτὸς λόγος τοῦ Κυρίου μπορεῖ νὰ κατανοηθεῖ κατὰ δύο τρόπους.

α΄. Κατὰ τὴν πρώτη ἔννοια ὁ λόγος αὐτὸς ἑρμηνεύεται ὀντολογικῶς. Ὁ εὐαγγελιστὴς Ἰωάννης στὴν Α΄ Καθολικὴ Ἐπιστολή του (α΄ 5) διδάσκει «ὅτι ὁ Θεὸς φῶς ἐστι». Φανερώνεται στὸν κόσμο, ὡς φῶς ἐνῶ κατὰ τὸν ἀπόστολο Παῦλο, *«κατοικεῖ σὲ ἀπρόσιτο* (ἀπλησίαστο) *φῶς»* (Α΄ Τιμοθέου ς΄ 16). Ἡ Ἐκκλησία, κατανοοῦσα καὶ ἔχουσα τὴν ἐμπειρία ὅτι ὁ Θεὸς εἶναι φῶς, ἀνυμνεῖ τὴν Ἁγία Τριάδα ψάλλουσα:

«Φῶς ὁ Πατήρ, Φῶς ὁ Λόγος, Φῶς καὶ τὸ Ἅγιον Πνεῦμα ...» (Ἐξαποστειλάριον Πεντηκοστῆς).

β΄. Κατὰ τὴν δεύτερη ἔννοια ἑρμηνεύεται ἠθικῶς. Θεωρεῖται ὁ Κύριος φῶς, διότι μὲ τὴν διδασκαλία Του ὁδηγεῖ τὸν ἄνθρωπο στὴν ἀλήθεια καὶ

τὴν ζωή. Τὸ θέμα αὐτὸ τὸ ἀναπτύσσει ὁ εὐαγγελιστὴς Ἰωάννης καὶ λέει:

Ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς *«ἦν τὸ φῶς τὸ ἀληθινόν, ὃ φωτίζει πάντα ἄνθρωπον ἐρχόμενον εἰς τὸν κόσμον»* (α΄ 9).

Καὶ ὁ Κύριος διεκήρυξε, ὅτι *«Ἐγὼ φῶς εἰς τὸν κόσμον ἐλήλυθα, ἵνα πᾶς ὁ πιστεύων εἰς ἐμὲ ἐν τῇ σκοτίᾳ μὴ μείνῃ»* (Ἰωάννου ιβ΄ 46).

Σύμφωνα μὲ αὐτὰ ὁ Χριστὸς προσφέρει στὸν ἄνθρωπο τὸ φῶς τῆς ζωῆς, τὸ φῶς τῆς ἀλήθειας. Ὁ ἄνθρωπος ποὺ ζεῖ ὡς τέκνο φωτὸς θὰ ζήσει μὲ τὸν Πατέρα τῶν φώτων στὸν ὁλόφωτο πατρικὸ κόλπο αἰώνια.

Ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς διεκήρυξε: *«Ἐγώ εἰμι ἡ θύρα τῶν προβάτων»* (Ἰωάννου ι΄ 7).

Σὲ μιὰ θαυμάσια ὁμιλία Του ὁ Κύριος διεκήρυξε πανηγυρικὰ ὅτι εἶναι ἡ θύρα τῶν προβάτων. Διευκρίνισε ὅτι *«δι᾽ ἐμοῦ ἐάν τις εἰσέλθῃ σωθήσεται»*. (Ἰωάννου ι΄ 9). Ὅποιος περάσει δι᾽ ἐμοῦ θὰ βρεῖ σωτηρία.

Ὁ Κύριος μᾶς βεβαίωσε, ὅτι εἶναι ἡ θύρα ποὺ ὁδηγεῖ πρὸς τὸν Πατέρα· εἶπε *«οὐδεὶς ἔρχεται πρὸς τὸν Πατέρα εἰ μὴ δι᾽ ἐμοῦ»* (Ἰωάννου ιδ΄ 6). Ὁ ἀπόστολος Παῦλος γράφει πρὸς τοὺς Ἐφεσίους, ὅτι *«δι᾽ αὐτοῦ ἔχομεν τὴν προσαγωγὴν οἱ ἀμφότεροι ἐν ἑνὶ πνεύματι πρὸς τὸν Πατέρα»* (Ἐφεσίους β΄ 18).

Ὅλα αὐτὰ σημαίνουν, ὅτι ὅσοι ἐπιθυμοῦν νὰ ἐπιστρέψουν στὸν Θεό Πατέρα καὶ νὰ ἀναδειχθοῦν υἱοὶ Θεοῦ κατὰ χάριν, μόνο διὰ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ μποροῦν νὰ τὸ ἐπιτύχουν. Ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς εἶναι ὁ ἐγγυητὴς τῆς σωτηρίας μας, τῆς υἱοθεσίας μας ἀπὸ τὸν Θεό Πατέρα, τῆς δικαιώσεώς μας, τῆς ἀφέσεως τῶν ἁμαρτιῶν μας, ὅλων τῶν ἀγαθῶν.

Ἕνα λεπτὸ ἀλλὰ καὶ σοβαρὸ θέμα εἶναι ἡ κατανόησι τοῦ προσδιορισμοῦ *«δι' ἐμοῦ»*. Τί ἐννοοῦσε ὁ Κύριος ὅταν ἔλεγε ὅτι *«δι' ἐμοῦ»*, ἐὰν κάποιος εἰσέλθει θὰ σωθεῖ; Ἀπαντοῦμε:

Τὴν σωτηρία μας κανεὶς δὲν μποροῦσε νὰ τὴν κατορθώσει. Οὔτε ἄνθρωπος. Οὔτε Ἄγγελος. Πολὺ δὲ περισσότερο κανεὶς δὲν τὴν ἐδικαιοῦτο ἀπὸ τὰ ἔργα του, ὅσο ἅγια καὶ ἂν ἦταν ἡ ζωή του. Τὴν πέτυχε ὁ ἐνανθρωπήσας Υἱὸς τοῦ Θεοῦ. Αὐτὸς μᾶς ἔλυσε τὰ δεσμὰ τῆς ἁμαρτίας καὶ τοῦ θανάτου καὶ ἐξαφάνισε τὶς συνέπειες τῆς ἀρνήσεως τοῦ Θεοῦ Πατέρα. Αὐτὸς μᾶς ἔκαμε μέτοχους τῆς σωτηρίας. Ἕνεκα ἀκριβῶς τῶν ἁμαρτιῶν μας στερηθήκαμε τῆς πρὸς τὸν Θεὸν παρρησίας καὶ ἀπογυμνωθήκαμε ἀπὸ κάθε θεία βοήθεια. Ὁ Κύριος Ἰησοῦς Χριστὸς μᾶς ἔδωσε τὴν δυνατότητα νὰ ἀποκτήσουμε τὰ ἀγαθὰ τοῦ Θεοῦ διὰ τῆς κοινωνίας τοῦ ἁγίου Σώματος καὶ Αἵματός Του. Διὰ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ μετέχουμε στὴν αἰώνια ζωὴ καὶ στὴν δόξα τοῦ Θεοῦ. Ὅλα αὐτὰ μᾶς προσφέρονται δωρεὰν

τῇ Αὐτοῦ θείᾳ Χάριτι καὶ Φιλανθρωπίᾳ (Ἐφεσίους β΄ 6).

Ἐπάνω στὸ λόγο αὐτὸ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ στηρίζονται οἱ λόγοι τοῦ ἀποστόλου Παύλου *«Ὅσοι εἰς Χριστὸν ἐβαπτίσθητε, Χριστὸν ἐνεδύσασθε»* (Γαλάτας γ΄ 27). Ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς ἔγινε τὸ ἔνδυμα τῆς ἀφθαρσίας καὶ μᾶς μετέφερε ἀπὸ τὸ κτιστὸ στὸ ἄκτιστο, ἀπὸ τὴν φθορὰ στὴν ἀφθαρσία, ἀπὸ τὸν θάνατο στὴν ζωή, ἀπὸ τὴν ἀτιμία στὴν δόξα.

Σὲ μιὰ ἄλλη ὁμιλία Του ὁ Κύριος εἶπε: *«Ἐγώ εἰμι ὁ Ποιμὴν ὁ Καλός»* (Ἰωάννου ι΄ 11) καὶ ἔδωσε τὰ χαρακτηριστικὰ τοῦ καλοῦ Ποιμένα.

Μέσα ἀπ' αὐτὸ τὸν συμβολισμὸ ὁ Κύριος περιέγραψε τὸ ἔργο Του:

α΄. Ὁ ποιμένας μαζεύει τὰ πρόβατά του καὶ τὰ συγκροτεῖ σὲ μιὰ ποίμνη. Ὁ ἄνθρωπος μοιάζει σὲ τοῦτο μὲ τὸ πρόβατο, ὅτι πολλὲς φορὲς καὶ πολὺ εὔκολα παρασύρεται καὶ χάνεται. *«Πάντες ἡμεῖς ἐπλανήθημεν ὡς πρόβατα»*, βεβαιώνει ὁ Ἡσαΐας (νγ΄ 6). Κι ὁ Δαβὶδ προσθέτει *«ἐπλανήθην ὡς πρόβατον ἀπολωλός, ζήτησον τὸν δοῦλόν σου»* (Ψαλμὸς ριθ΄ 176).

Τὸ ἔργο τοῦ Χριστοῦ συνεχίζει ἡ Ἐκκλησία. Ἐξ ἄλλου αὐτὸ σημαίνει Ἐκκλησία: τὴν κλῆσι ἐκ τοῦ κόσμου γιὰ τὴν συγκρότησι μιᾶς ποίμνης ὑπὸ ἕνα Ποιμένα.

β΄. Ὁ ποιμένας γνωρίζει τὰ πρόβατά του καὶ τὰ πρόβατα τὸν ποιμένα τους.

Αὐτὸ σημαίνει, ὅτι ὁ Θεὸς ἔχει προσωπικὴ σχέσι μὲ τοὺς πιστοὺς ἀνθρώπους. Στὴν Ἐκκλησία ἔχουμε ὄνομα. Μὲ τὸ ὄνομα αὐτὸ μᾶς καλεῖ καὶ μᾶς ἀναγνωρίζει ὁ Κύριος. Κι ἐμεῖς γνωρίζουμε τὸν Θεὸ Πατέρα ὡς προσωπικό μας Πατέρα, Λυτρωτὴ καὶ Σωτήρα. Οὔτε ἄσημοι, οὔτε ἀνώνυμοι, οὔτε μάζα εἴμαστε. Εἴμαστε μοναδικοὶ γιὰ τὸν Θεὸ καὶ κανεὶς ποτὲ δὲν θὰ μπορέσει ν' ἀσχοληθεῖ προσωπικὰ μαζί μας ὅπως ὁ Χριστός. Καὶ ἐμεῖς πάλι πιστεύουμε σὲ προσωπικὸ Θεό, τὸν ὁποῖον ὁμολογοῦμε *«Πατέρα, Υἱὸν καὶ Ἅγιον Πνεῦμα, Τριάδα ὁμοούσιον καὶ ἀχώριστον»*.

γ΄. Ὁ ποιμένας ἀναζητεῖ τὸ πρόβατό του, ὅταν χαθεῖ. Ὁ Κύριος μέσα στὴν σειρὰ τῶν παραβολῶν Του συμπεριέλαβε καὶ αὐτὴ τοῦ ἀπολωλότος προβάτου (Λουκᾶ ιε΄). Γιὰ νὰ τονίσει ὅτι ὁ Ἴδιος *«πορεύεται ἐπὶ τὸ ἀπολωλός»*.

Ὁ Κύριος θεωρεῖ ὅλους τοὺς ἀνθρώπους ὡς πρόβατα τῆς Ποίμνης Του καὶ ὅταν συμβεῖ κάποιο πρόβατο νὰ χαθεῖ, δὲν τὸ ἐγκαταλείπει, δὲν ἀδιαφορεῖ. Ἀλλὰ ζητεῖ τὸ πλανηθὲν καὶ χαίρεται ὅταν τὸ βρεῖ καὶ τὸ ἐπαναφέρει στὴν ποίμνη. Ὁ ἄνθρωπος ἀπομακρύνεται ἀπὸ τὸν Πατέρα Του. Ὁ Θεὸς ὅμως τὸν καταδιώκει. Γι' αὐτὸ καὶ παραδεχόμαστε, ὅτι *«τὸ ἔλεός Σου, Κύριε, καταδιώξει με πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς μου»* (Ψαλμὸς κβ΄ 6).

δ΄. Ὁ ποιμένας θυσιάζεται γιὰ τὰ πρόβατά του. Ὁ Δαβὶδ ἐπιχειρηματολογώντας στὸν Βασιλέα Σαοὺλ ὅτι μπορεῖ νὰ παλαίψει μὲ τὸν Φιλισταῖο Γολιὰθ τοῦ λέει: *«ποιμαίνων ἦν ὁ δοῦλος σου τῷ πατρὶ αὐτοῦ ἐν τῷ ποιμνίῳ, καὶ ὅταν ἤρχετο ὁ λέων καὶ ἡ ἄρκτος καὶ ἐλάμβανε πρόβατον ἐκ τῆς ἀγέλης, καὶ ἐξεπορευόμην ὀπίσω αὐτοῦ καὶ ἐπάταξα αὐτὸν καὶ ἐξέσπασα ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ, καὶ εἰ ἐπανίστατο ἐπ᾽ ἐμέ, καὶ ἐκράτησα τοῦ φάρυγγος αὐτοῦ* καὶ ἐπάταξα καὶ ἐθανάτωσα αὐτόν». (Α΄ Βασιλειῶν ιζ΄ 34-35).

Δηλαδή· Ὅταν ἐγὼ ὁ δοῦλος σου ἔβοσκα τὰ πρόβατα τοῦ πατέρα μου κι ἐρχόταν κανένα λιοντάρι ἢ καμιὰ ἀρκούδα κι ἅρπαζε ἕνα πρόβατο ἀπὸ τὸ κοπάδι, τότε ἐγὼ ἔτρεχα πίσω τους καὶ τὰ σκότωνα καὶ γλύτωνα τὸ πρόβατο ἀπὸ τὸ στόμα τους. Κι ὅταν κάποτε ἕνα λιοντάρι χύμηξε πάνω μου, ἐγὼ τὸ ἅρπαξα ἀπὸ τὴν χαίτη του, τὸ χτύπησα κάτω καὶ τὸ σκότωσα.

Ὁ Χριστὸς πάλεψε μ᾽ ἐκεῖνον ποὺ «ὡς λέων ὠρυόμενος περιπατεῖ ζητῶν τίνα καταπίῃ» (Α΄ Πέτρου ε΄ 8). Καὶ θυσιάσθηκε γιὰ τὰ πρόβατά Του ἀπὸ ἀγάπη γι᾽ αὐτά, ἐπιβεβαιώνοντας μὲ τὴν θυσία Του αὐτὰ ποὺ εἶχε διακηρύξει, ὅτι *«μείζονα ταύτης ἀγάπην οὐδεὶς ἔχῃ, ἵνα τις τὴν ψυχὴν αὐτοῦ θῇ ὑπὲρ τῶν φίλων αὐτοῦ»* (Ἰωάννου ιε΄ 13).

Ὁ Παῦλος, πανηγυρίζοντας τὴν νίκη τοῦ Χριστοῦ διὰ τῆς σταυρικῆς θυσίας Του, γράφει πρὸς

Ἐφεσίους (δ΄ 8) τὸ *«ἀναβὰς εἰς ὕψος ᾐχμαλώτευσεν αἰχμαλωσίαν»*. Δηλαδή: Ἀνέβηκε ψηλὰ (στὸ Σταυρό) καὶ αἰχμαλώτισε τοὺς αἰχμαλωτίσαντές μας (τοὺς δαίμονες).

Ἡ δὲ Ἐκκλησία εὐγνωμόνως δοξολογεῖ τὸν προσπαλαίσαντα καὶ νικήσαντα Κύριο τῆς δόξης.

«Τὴν ἐν Σταυρῷ σου θείαν κένωσιν, προορῶν Ἀββακοὺμ ἐξεστηκὼς ἐβόα· Σὺ δυναστῶν διέκοψας κράτος Ἀγαθέ, ὁμιλῶν τοῖς ἐν Ἅιδῃ, ὡς παντοδύναμος». (Κανὼν Μ. Σαββάτου πρωΐ, Εἱρμὸς δ΄ ᾠδῆς).

ε΄. Ὁ ποιμένας καθοδηγεῖ τὰ πρόβατά του.

Ἡ πορεία μας στὴ ζωὴ αὐτὴ δὲν εἶναι πορεία στὸ ἄγνωστο, οὔτε στὸν κίνδυνο, οὔτε στὴν ἀπώλεια.

Στὸν Ψαλμὸ λα΄ 8, ἔχουμε τὴν διαβεβαίωσί Του *«Συνετιῶ σε καὶ συμβιβῶ σε ἐν ὁδῷ ταύτῃ, ᾗ πορεύσῃ, ἐπιστηριῶ ἐπὶ σὲ τοὺς ὀφθαλμούς μου»*.

Δηλαδή· Δὲν θὰ σὲ ἐγκαταλείψω, ἀλλὰ θὰ ἐξακολουθῶ νὰ σὲ συνετίζω καὶ νὰ σὲ συνοδεύω σ' αὐτὴν τὴν ὁδὸ τὴν ὁποία πρέπει νὰ βαδίζεις. Οἱ ὀφθαλμοί μου δὲν θὰ ἀποσπασθοῦν ἀπὸ σένα, ἀλλὰ θὰ εἶναι προσηλωμένοι καὶ στηριγμένοι σὲ σένα γιὰ νὰ σὲ προφυλάσσω.

Κι ἐμεῖς ἀκολουθοῦντες τὸν παρακαλοῦμε· *«Γνώρισόν μοι, Κύριε, ὁδὸν, ἐν ᾗ πορεύσομαι, ὅτι πρὸς σὲ ἦρα τὴν ψυχήν μου»* (Ψαλμὸς ρμβ΄ 8).

Δηλαδή· Γενοῦ ὁδηγός μου, Κύριε, καὶ γνώρισε σὲ μένα τὴν ὁδό, τὴν ὁποία πρέπει νὰ βαδίζω, ὥ-

στε νὰ εὐαρεστῶ ἐνώπιόν σου, διότι πρὸς σὲ ὕψωσα τὴν ψυχή μου.

Αὐτὸς ὁ ὡραῖος συμβολισμὸς τοῦ καλοῦ ποιμένα μᾶς φανέρωσε, ὅτι μποροῦμε νὰ ἐμπιστευόμαστε τὸν Κύριο καὶ νὰ Τὸν ἀκολουθοῦμε στὴν ζωή μας.

Εἶπε: *«Ἐγώ εἰμι ἡ Ἀνάστασις».*

Κι αὐτὸ δὲν ἦταν μιὰ διακήρυξις, ἀλλὰ μιὰ τρανὴ ἀπόδειξις τῆς θεότητάς Του. Βεβαίωσε ἐκείνους ποὺ θὰ Τὸν πιστέψουν, ὅτι κι αὐτοὶ θ' ἀναστηθοῦν. Ὁ ἀπόστολος Παῦλος δὲν ἀφίνει περιθώρια ἀμφιβολίας καὶ ἀμφισβητήσεως. Γράφει: *«Εἰ γὰρ πιστεύομεν ὅτι Ἰησοῦς ἀπέθανε καὶ ἀνέστη, οὕτω καὶ ὁ Θεὸς τοὺς κοιμηθέντας διὰ τοῦ Ἰησοῦ ἄξει σὺν αὐτῷ»* (Α΄ Θεσσαλονικεῖς δ΄ 14).

Δηλαδὴ· Ἂν ἔχουμε πεποίθησι, ὅτι ὁ Ἰησοῦς πέθανε καὶ ἀναστήθηκε, ἔτσι πρέπει νὰ πιστεύουμε, ὅτι καὶ ὁ Θεὸς ἐκείνους, ποὺ πέθαναν ἑνωμένοι διὰ τῆς πίστεως μὲ τὸν Ἰησοῦ, θὰ τοὺς φέρει ἐνδόξως στὴν αἰώνια ζωὴ μαζὶ μὲ αὐτόν.

Μὲ τὴν ἀνάστασι ὁ πιστὸς ἄνθρωπος ὑπερβαίνει τὰ ὑπαρξιακὰ ὅριά του, τὴν ἁμαρτία καὶ τὸν θάνατο. Ἡ Γραφὴ διδάσκει, ὅτι οὐδεὶς εἶναι ἀναμάρτητος καὶ ὅτι συνέπεια τῆς ἁμαρτίας ὁ θάνατος. (Ρωμαίους γ΄ 23, ε΄ 12)

Ὁ Χριστὸς μὲ τὴν ἀνάστασί Του μᾶς ἔδωσε ἄφεσι ἁμαρτιῶν καὶ ζωὴ αἰώνια.

Ἡ Ἐκκλησία ἔκτοτε προσφέρει στὸν ἄνθρωπο αὐτὴ τὴν λύτρωσι καὶ αὐτὴ τὴν δωρεά. Μὲ τὰ

Μυστήρια καὶ τὴν ζωή της. Γι' αὐτὸ δὲν μπορεῖ νὰ συγκριθεῖ μὲ καμιά θρησκεία σύγχρονη, παλαιότερη ἢ μελλοντική. Ἐπειδὴ καμιὰ δὲν μπορεῖ νὰ ἐγγυηθεῖ αὐτὸ ποὺ χαρίζει ὁ Κύριος διὰ τῆς Ἐκκλησίας, τὴν Ἀνάστασι.

«Χριστὸς ἐγερθεὶς ἐκ νεκρῶν πρωτότοκος τῶν νεκρῶν ἐγένετο». (Κολασσαεῖς α΄ 18).

στ΄. Κατὰ τὸ ἀποχαιρετιστήριο Δεῖπνο διεξήχθη μεταξὺ τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ τοῦ ἀποστόλου Θωμᾶ ἕνας ἀποκαλυπτικὸς καὶ ἐνδιαφέρων διάλογος. Ἂς τὸν παρακολουθήσουμε (Ἰωάννου ιδ΄ 4-6).

Ὁ Κύριος πρὸς τοὺς Μαθητὲς λέει: «ὅπου ἐγὼ ὑπάγω οἴδατε, καὶ τὴν ὁδὸν οἴδατε».

«Κύριε» τοῦ ἀπαντᾶ ὁ Θωμᾶς, «οὐκ οἴδαμεν ποῦ ὑπάγεις· καὶ πῶς δυνάμεθα τὴν ὁδὸν εἰδέναι;».

Τοῦ λέει ὁ Ἰησοῦς: *«Ἐγώ εἰμι ἡ ὁδὸς καὶ ἡ ἀλήθεια καὶ ἡ ζωή».*

Γιὰ μιὰ ἀκόμη φορὰ ὁ Κύριος ὁμιλεῖ γιὰ τὸν ἑαυτό Του. Μᾶς λέει ποιὸς εἶναι καὶ τὶ μποροῦμε στὸ πρόσωπό Του νὰ βροῦμε καὶ νὰ ἀποκτήσουμε.

- Μποροῦμε νὰ βροῦμε τὸν μοναδικό, τὸν ἕνα δρόμο ποὺ ὁδηγεῖ στὴν Ἀλήθεια καὶ τὴν Ζωή.

- Θὰ συναντήσουμε τὴν Ἴδια τὴν Ἀλήθεια. Εἴθε νὰ μὴν τὴν προσπεράσουμε, ὅπως ὁ Πιλᾶτος.

- Θὰ ἔχουμε τὴν Ζωή. Τὴν ὄντως, τὴν ἀληθινὴ καὶ αἰώνια Ζωή.

Αὐτὰ κανεὶς ἄλλος δὲν μᾶς τὰ προσφέρει.

Ἀνάμεσα στοὺς τελευταίους λόγους τοῦ Κυρίου, πρὶν παραδοθεῖ γιὰ νὰ θυσιασθεῖ ὑπὲρ τῆς τοῦ κόσμου ζωῆς καὶ σωτηρίας, περιλαμβάνεται κι ὁ λόγος αὐτός· *«Ἐγώ εἰμι ἡ ἄμπελος»* (Ἰωάννου ιε΄ 1). Ὁ Κύριος τὸν εἶπε καθὼς πορευόταν ἀπὸ τὸ ὑπερῷον τοῦ Μυστικοῦ Δείπνου πρὸς τὴν Γεθσημανῆ καὶ διερχόταν ἀνάμεσα ἀπὸ τοὺς ἐλαιῶνες καὶ τοὺς ἀμπελῶνες στὰ ἀνατολικὰ τῆς Ἱερουσαλήμ. Τὰ προηγούμενα τοῦ Χριστοῦ *«Ἐγώ εἰμι»*, *«ὁ ἄρτος»*, *«τὸ φῶς»*, *«ἡ θύρα»* καὶ τὰ ἄλλα ἀναφέρονται στὴν μετάνοια, τὴν ἐπιστροφή, τὴν πίστι τοῦ ἀνθρώπου. Ἡ Ἄμπελος καὶ τὰ Κλήματα ἀναφέρονται στὴν καρποφορία τοῦ πιστοῦ, τῶν μαθητῶν τοῦ Ἰησοῦ, τῶν μελῶν τῆς Ἐκκλησίας. Γι αὐτὸ ὁ λόγος τοῦ Χριστοῦ *«Ἐγώ εἰμι ἡ Ἄμπελος ὑμεῖς τὰ κλήματα»* ἀπευθύνεται σὲ πιστούς, σὲ ἀποφασισμένους ἀνθρώπους, σὲ ὥριμους στὴν πνευματικὴ ζωή. Πρὸς αὐτοὺς ὁ Κύριος ξεκαθαρίζει, ὅτι ἐγὼ εἶμαι ἡ ρίζα τῆς δικῆς σου καρποφορίας.

Ἡ Ἐκκλησία μὲ τὰ Μυστήριά Της μᾶς τρέφει ἀπὸ αὐτὴ τὴν ρίζα γιὰ νὰ καρποφοροῦμε στὴν πίστι, στὴν ἀγάπη, στὴν ἐλπίδα, στὴν μακροθυμία, στὴν ἀγαθοσύνη, στὴν πραότητα, στὴν ἐγκράτεια καὶ σὲ κάθε ἄλλη ἀρετή. *«Μείνομεν ἐν τῇ ἀμπέλῳ»*.

Ἐξηγεῖ ὁ μέγας Βασίλειος ὅτι ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς ἔχει πολλὰ ὀνόματα, κι ἄλλα εἶναι δηλωτικὰ τῆς θεότητάς Του, ἄλλα ἐδόθησαν γιὰ τὴν παρεχομένη

σὲ μᾶς πολυειδῆ χάρι καὶ θεία εὐεργεσία: *«Διὰ τοῦτο εὕρομεν τὴν Γραφὴν οὐκ ἐξ ἑνὸς ὀνόματος τὸν Κύριον ἡμῖν παραδιδοῦσαν, οὐδὲ ἐκ τῶν ὅσα τῆς θεότητός ἐστιν αὐτοῦ μόνον καὶ τοῦ μεγέθους δηλωτικά, ἀλλὰ νῦν μὲν τοῖς τῆς φύσεως χαρακτηριστικοῖς κεχρημένην· οἶδε γὰρ «τὸ ὄνομα τὸ ὑπὲρ πᾶν ὄνομα» τοῦ Υἱοῦ καὶ Υἱὸν ἀληθινὸν λέγειν καὶ μονογενῆ Θεὸν καὶ δύναμιν Θεοῦ καὶ σοφίαν καὶ Λόγον. Καὶ πάλιν μέντοι διὰ τὸ πολύτροπον τῆς εἰς ἡμᾶς χάριτος, ἣν διὰ τὸν πλοῦτον τῆς ἀγαθότητος κατὰ τὴν πολυποίκιλον αὐτοῦ σοφίαν τοῖς δεομένοις παρέχεται, μυρίαις αὐτῶν ἑτέραις προσηγορίαις ἀποσημαίνει· ποτὲ μὲν ποιμένα λέγουσα, ποτὲ δὲ βασιλέα καὶ πάλιν ἰατρὸν καὶ τὸν αὐτὸν νυμφίον καὶ ὁδὸν καὶ θύραν καὶ πηγὴν καὶ ἄρτον καὶ ἀξίνην καὶ πέτραν. Ταῦτα γὰρ οὐ τὴν φύσιν παρίστησιν, ἀλλά, ὅπερ ἔφην, τὸ τῆς ἐνεργείας παντοδαπόν, ἣν ἐκ τῆς περὶ τὸ ἴδιον πλάσμα εὐσπλαγχνίας κατὰ τὸ τῆς χρείας ἰδίωμα τοῖς δεομένοις παρέχεται»* (Μεγ. Βασιλείου· Περὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος Β.Ε.Π.Ε.Σ. 52, σελ. 244).

Δηλαδή: Γι' αὐτὸ διαπιστώνουμε ὅτι ἡ Γραφὴ μᾶς ὁμιλεῖ περὶ τοῦ Κυρίου ὄχι μὲ ἕνα μόνο ὄνομα, οὔτε μόνο μὲ ὅσα ὀνόματα δηλώνουν τὴν θεότητα καὶ τὸ μεγαλεῖο του, ἀλλὰ ἀφ' ἑνὸς μὲν χρησιμοποιεῖ τὰ χαρακτηρίζοντα τὴν φύσι του ὀνόματα, διότι συνηθίζει νὰ τὸν ὀνομάζει λόγου χάριν μὲ τὸ ἀνώτερο ὅλων τῶν ὀνομάτων, τὸ ὄνομα τοῦ Υἱοῦ, καὶ νὰ τὸν λέει

Υἱὸ ἀληθινὸ καὶ μονογενῆ Θεὸ καὶ δύναμι Θεοῦ καὶ σοφία καὶ Λόγο, ἀφ' ἑτέρου δὲ λόγῳ τῶν πολλῶν τρόπων ποὺ ἐκδηλώνει πρὸς ἐμᾶς τὴν χάρι, τὴν ὁποίαν προσφέρει ἐξαιτίας τῆς πολλῆς ἀγαθότητας καὶ σύμφωνα μὲ τὴν πολυποίκιλη σοφία του σ' ὅσους ἔχουν ἀνάγκη, τὸν ἀναγγέλλει μὲ πάμπολλους χαρακτηρισμούς. Ἄλλοτε τὸν ὀνομάζει ποιμένα, ἄλλοτε βασιλέα, καὶ ἄλλοτε ἰατρό· τὸν ἴδιον ἀποκαλεῖ νυμφίο καὶ ὁδὸ καὶ θύρα καὶ πηγὴ καὶ ἄρτο καὶ ἀξίνη καὶ πέτρα. Αὐτὰ τὰ ὀνόματα δηλαδὴ δὲν παριστάνουν τὴν φύσι, ἀλλ' ὅπως εἶπα τοὺς πολλοὺς τρόπους τῆς ἐνέργειας, τὴν ὁποία λόγῳ τῆς εὐσπλαγχνίας πρὸς τὸ δημιούργημά του δίνει σ' ὅσους ἔχουν ἀνάγκη ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἰδιαιτέρων ἀναγκῶν.

Ἑνότητα Β': *«Ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν»* (Ματθαίου ε' 22).

Στὴν ἑνότητα αὐτὴ ἐντάσσονται οἱ λόγοι μὲ τοὺς ὁποίους ὁ Κύριος ἐνομοθέτησε γιὰ τοὺς μαθητές Του:

Μὲ ἕνα ἄλλο τρόπο ὁ Κύριος μᾶς φανέρωσε ὅτι εἶναι ἡ μοναδικὴ καὶ ὕψιστη αὐθεντία ποὺ μπορεῖ νὰ ἀποφαίνεται γιὰ τὰ ζητήματα τῆς ζωῆς τοῦ ἀνθρώπου εἴτε γιὰ τὴν εὐσέβειά του καὶ τὶς ἐκδηλώσεις της, εἴτε γιὰ τὶς ἀνθρώπινες σχέσεις, εἴτε γιὰ τὸν πνευματικό του ἀγώνα. Ἔλεγε στοὺς μαθητές Του· *«Ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν»*.

Κατηγορηματικός, ἀπόλυτος, ἀληθινός, δὲν ἔθεσε ποτὲ τὴν διδασκαλία Του ὑπὸ τὴν ἀνθρώπινη κρίσι. Δὲν ἄφησε διφορούμενα ποὺ ἐνδεχομένως νὰ ὁδηγήσουν σὲ σύγχυσι. Σαφὴς καὶ ἁπλοῦς εἶπε τὴν ἀλήθεια καὶ κάλεσε τὸν ἄνθρωπο, χωρὶς νὰ ἀχρηστεύσει τὸ λογικό του, νὰ ἀποδεχθεῖ ἐλεύθερα τὴν ἀλήθεια. Διαχώρισε τὴν ἀλήθεια ἀπὸ τὸ ψεῦδος, τὸ φῶς ἀπὸ τὸ σκοτάδι καὶ ἄφησε τὸν ἄνθρωπο νὰ ἀποφασίσει, νὰ ἐκλέξει.

Ἀπὸ τὸν τρόπο αὐτὸ μὲ τὸν ὁποῖο δίδαξε ὁ Κύριος συνάγονται τὰ ἑξῆς:

α. Ἡ διδασκαλία Του εἶναι ἐνδεδυμένη μὲ τὸ κῦρος τοῦ Θεοῦ. Μόνο ὁ Θεὸς ὁμιλεῖ μὲ τέτοια αὐθεντία. Ἐγὼ σᾶς λέγω αὐτὸ ἢ τὸ ἄλλο. Θὰ μποροῦσε κάποιος νὰ Τοῦ φέρει ἀντιρρήσεις καὶ νὰ Τὸν ρωτήσει: Καὶ ποιός εἶσαι σὺ ποὺ μᾶς λέγεις αὐτό, ὅπως τὸ ἔκαναν οἱ πνευματικοὶ καὶ θρησκευτικοὶ ἄρχοντες τῶν Ἰουδαίων *«ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ ταῦτα ποιεῖς, καὶ τίς σοι ἔδωκεν τὴν ἐξουσίαν ταύτην;"»* (Ματθαίου κα′ 23). Καὶ σ' αὐτὴ τὴν περίπτωσι ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς βοηθεῖ τὸν ἄνθρωπο τῆς καλῆς θελήσεως νὰ βεβαιωθεῖ γιὰ τὴν ἐξουσία Του καὶ τὴν πηγή της.

β. Ἡ διδασκαλία Του δὲν παραπέμπει σὲ κάποιο ἄλλον παρὰ μόνον εἰς Ἑαυτόν, οὔτε σχετίζεται μὲ τὴν διδασκαλία ἄλλου. Ὁ Κύριος δὲν ἐνδιαφέρεται νὰ μάθει ἢ νὰ ἀκούσει τὶ εἶπαν οἱ ἄλλοι, γιὰ τὰ θέματα στὰ ὁποῖα Αὐτὸς ἀναφέρεται. Ἐνδιαφέρεται νὰ γνωρίσουν οἱ ἄνθρωποι αὐτὸ ποὺ ὁ Ἴδιος διδάσκει.

Ἔτσι, τὴν διδασκαλία Του δὲν μπορεῖ νὰ τὴν ἀναμίξει κάποιος μὲ ἄλλες, ἐπειδὴ ἔχει αὐτὴ τὴν προέλευσι. Ἡ διδασκαλία τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ εἶναι διδασκαλία τοῦ Θεοῦ, ἐνῶ οἱ διδασκαλίες τῶν ἄλλων εἶναι ἀνθρώπινες, ἀτελεῖς καὶ ἀποσπασματικές.

γ. Ἡ διδασκαλία τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ ἀπευθύνεται συγχρόνως σὲ ὁλόκληρο τὸν ἄνθρωπο, στὴν ψυχὴ καὶ στὸ σῶμα του. Ἀκριβῶς γι' αὐτὸ τὸν λόγο καὶ ἀπελευθερώνει τὸν ἄνθρωπο. Εἶπε *«καὶ γνώσεσθε τὴν ἀλήθειαν, καὶ ἡ ἀλήθεια ἐλευθερώσει ὑμᾶς»* (Ἰωάννου η΄ 32).

Δηλαδή· Ὅσο θὰ ζεῖτε αὐτὰ ποὺ σᾶς διδάσκω, θὰ μάθετε τὴν ἀλήθεια καὶ ἡ ἀλήθεια θὰ σᾶς ἐλευθερώσει ἀπὸ τὴν δουλεία τῆς ἁμαρτίας.

δ. Ἡ διδασκαλία Του δὲν ἀντιβαίνει στὴν λογική, δὲν εἶναι παράλογη, εἶναι ὑπέρλογη, ἀνώτερη δηλαδὴ ἀπὸ τὴν λογικὴ τοῦ ἀνθρώπου. Γι' αὐτὸ καὶ γιὰ νὰ κατανοηθεῖ σωστὰ χρειάζεται τὸν φωτισμὸ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος· καὶ τοῦτο ἐπειδὴ μόνο ὁ Ἴδιος ὁ Θεὸς μπορεῖ νὰ βοηθήσει τὸν ἄνθρωπο νὰ κατανοήσει τὴν διδασκαλία Του. Διαφορετικὰ κάθε ἄλλη προσπάθεια θὰ ἀποβεῖ μάταιη. Ἔχει διακηρυχθεῖ ἀπὸ παλαιὰ ὅτι *«Ὡς ἀνεξερεύνητα τὰ κρίματα αὐτοῦ»* (Ρωμαίους ια΄ 33).

Ὡστόσο ὁ Θεὸς δὲν ἐπιθυμεῖ νὰ παραμένει τὸ θέλημά Του ἄγνωστο καὶ ἡ διδασκαλία Του νεκρὸ γράμμα. Γι' αὐτὸ καὶ ἐνισχύει τὸν ἄνθρωπο πρῶτα

νὰ μάθει καὶ νὰ κατανοήσει τὸν νόμο Του καὶ ἐν συνεχείᾳ νὰ τὸν ἐφαρμόσει.

ε. Ἡ ἀλήθεια εἶναι μία καὶ ἢ τὴν κατέχεις ἢ τὴν ἀγνοεῖς. Ὅταν τὴν γνωρίσεις, τὴν κατέχεις γιὰ πάντα ἀναλλοίωτη καὶ ἀνόθευτη. Ὅσο τὴν ἀγνοεῖς, τὴν ἀναζητεῖς μὲ ἀγωνία.

στ. Ἡ διδασκαλία τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ πιστεύεται ὁλόκληρη. Δὲν εἶναι δυνατὸ νὰ διαλέξεις κάποια ἀλήθεια ποὺ σὲ ἱκανοποιεῖ γιὰ νὰ τὴν δεχθεῖς καὶ τὴν ὑπόλοιπη διδασκαλία Του νὰ τὴν ἀπορρίψεις. Τέτοιες ἐπιλογὲς ὁ Κύριος δὲν τὶς ἐπιτρέπει. Εἶπε ὅτι ὅλα ἰσχύουν καὶ θὰ ἰσχύουν μέχρι νὰ ἐπιστρέψει. Οὔτε παροδικὲς μπορεῖς νὰ θεωρήσεις τὶς διδασκαλίες Του οὔτε ἐπιδεχόμενες βελτιώσεις καὶ ἐκσυγχρονισμούς. Ὅ,τι ἐλέχθη, ἐλέχθη γιὰ ὅλους καὶ γιὰ πάντα.

Ζοῦμε σ' ἕνα κόσμο ἀμφισβητήσεως, συγχύσεως καὶ θαυμασμοῦ τῆς ἀνθρώπινης λογικῆς. Ἀπέναντι σ' αὐτὸν τὸν κόσμο καὶ τὸν ἄνθρωπο στέκεται ὁ Κύριος μὲ θεία αὐθεντία καὶ κῦρος καὶ νομοθετεῖ ἰδίᾳ ἐξουσίᾳ κατὰ τὸν λόγο τοῦ Ἡσαΐου *«οὗ ἡ ἀρχὴ ἐγενήθη ἐπὶ τοῦ ὤμου αὐτοῦ»* (θ′ 6).

«Ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν».

Ἑνότητα Γ′: *«Αὐτοῦ Ἀκούετε»* (Ματθ. ιζ′ 5).

Σὰν συνέπεια ὅσων προηγήθηκαν στὶς δύο προηγούμενες ἑνότητες εἶναι τὸ *«Αὐτοῦ Ἀκούετε»*.

Αὐτὴ εἶναι ἡ προτροπὴ τοῦ ’Επουρανίου Πατέρα μας καὶ Θεοῦ μας πρὸς τοὺς Μαθητὲς καὶ ’Αποστόλους τοῦ Κυρίου μας ’Ιησοῦ Χριστοῦ κατὰ τὴν Μεταμόρφωσί Του. ’Αφοῦ τοὺς φανέρωσε τὴν θεότητά Του καὶ τοὺς βεβαίωσε ὅτι Αὐτὸς πράγματι εἶναι ὁ Υἱὸς ὁ ἀγαπητός, ὁ Υἱὸς τῆς εὐδοκίας Του, ὥστε νὰ μὴν ἔχουν ἀμφιβολία σὲ τίποτε περὶ Αὐτοῦ, τοὺς προέτρεψε *«Αὐτοῦ ἀκούετε»*.

Τὴν ἴδια προτροπὴ συνεχίζει ἡ ’Εκκλησία ἀνὰ τοὺς αἰῶνες: *«Αὐτοῦ ἀκούετε»*. Σ’ αὐτὸν μόνο νὰ ὑπακούετε. Κι αὐτὸν νὰ ἀναγνωρίζετε Κύριο καὶ Θεό σας.

Ὁ ’Ιησοῦς Χριστὸς
ἀποδεικνύεται τέλειος καὶ Μοναδικός,
Αὐθεντικὸς Διδάσκαλος καὶ
Προφήτης.

ΙC
ΧC
Ὁ ΜΕΓΑC
ΑΡΧΙΕΡΕΥC

Β΄.

Τὸ Ἀρχιερατικὸ ἀξίωμα τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Ὁ Κύριος καὶ Σωτήρας μας κατέχει καὶ τὸ Ἀρχιερατικὸ ἀξίωμα. Εἶναι ὁ Ὕψιστος Ἀρχιερεὺς ποὺ προσέφερε τὴν Μία, Μοναδικὴ καὶ ἀνεπανάληπτη θυσία *«ἐν μέσῳ τῆς γῆς»* ὑπὲρ τῆς τοῦ κόσμου ζωῆς καὶ σωτηρίας. Μὲ τὴν ἱερωσύνη Του ὁ Χριστὸς διακόνησε - ἐνήργησε τὴν σωτηρία μας.

Ἡ Ἐκκλησία διδάσκει, ὅτι ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς ἔσωσε τὸν ἄνθρωπο καὶ τὸν συμφιλίωσε μὲ τὸν Ἐπουράνιο Θεὸ Πατέρα μὲ τὴν σάρκωσι, τὴν διδασκαλία καὶ τὸ παράδειγμά Του. Τὸ κορύφωμα καὶ τὸ ἐπιστέγασμα τῆς ἀπολυτρώσεως εἶναι ἡ Σταυρικὴ θυσία Του καὶ ἡ ἐκ νεκρῶν ἀνάστασί Του ποὺ ἀκολούθησε μετὰ τρεῖς ἡμέρες ἀπὸ τὸν θάνατό Του.

Ὁ Κύριος ὡς Ἀρχιερέας θυσίασε τὴν ζωή Του ὑπὲρ τῆς τοῦ κόσμου ζωῆς καὶ σωτηρίας καὶ παρέδωσε τὸ Μυστήριο τῆς θείας Εὐχαριστίας *«εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν καὶ ζωὴν τὴν αἰώνιον»*.

1. Ὁ Κύριος μίλησε γιὰ τὴν σταυρικὴ θυσία Του:

α΄. Ὅτι ἔγινε γιὰ νὰ ἁγιασθοῦν (καθαρισθοῦν) οἱ ἄνθρωποι ἀπὸ τὴν ἁμαρτία. Ἀπευθυνόμενος στὸν Ἐπουράνιο Θεὸ καὶ Πατέρα κατὰ τὴν ἀρχιερατικὴ προσευχή Του εἶπε: *«Καὶ ὑπὲρ αὐτῶν ἐγὼ ἁγιάζω*

ἑμαυτόν, ἵνα καὶ αὐτοὶ ὦσιν ἡγιασμένοι ἐν ἀληθείᾳ. Οὐ περὶ τούτων δὲ ἐρωτῶ μόνον, ἀλλὰ καὶ περὶ τῶν πιστευόντων διὰ τοῦ λόγου αὐτῶν εἰς ἐμέ» (Ἰωάννου ιζ′ 19-20).

Δηλαδή: Καὶ χάριν αὐτῶν ἐγὼ ἀφιέρωσα ὁλόκληρη τὴν ζωή μου σὲ σένα καὶ προσφέρω καὶ τώρα τὸν ἑαυτό μου σὰν θῦμα καὶ σφάγιο ἱερό, γιὰ νὰ εἶναι καὶ αὐτοὶ μὲ τὴν συμμετοχή τους στὴ θυσία μου αὐτὴ ἁγιασμένοι, ἐγκολπούμενοι πρωτίστως τὸν λόγο τῆς ἀλήθειας. Δὲν σὲ παρακαλῶ δὲ μόνο γι᾽ αὐτούς, ἀλλὰ καὶ γι᾽ αὐτούς, ποὺ θὰ πιστεύσουν μὲ τὸ κήρυγμά τους σὲ μένα.

Ἔτσι φανέρωσε τὴν αἰτία τῆς θυσίας Του.

β′. Ὅτι ἐθυσιάσθη ἐξ ἀγάπης πρὸς τοὺς ἀνθρώπους. Εἶπε: *«μείζονα ταύτης ἀγάπην οὐδεὶς ἔχει, ἵνα τις τὴν ψυχὴν αὐτοῦ θῇ ὑπὲρ τῶν φίλων αὐτοῦ»* (Ἰωάννου ιε′ 13).

Δηλαδή: Μεγαλύτερη ἀγάπη πρὸς τοὺς φίλους του κανεὶς δὲν ἔχει ἀπὸ αὐτή, δηλαδὴ ἀπὸ τὸ νὰ δώσει τὴν ζωή του χάριν τῶν φίλων του.

γ′. Ὅτι εἶναι ἑκούσια προσφορά. Ὁ Ἴδιος δέχθηκε νὰ θυσιασθεῖ γιὰ μᾶς. Εἶπε· *«διὰ τοῦτο ὁ Πατήρ με ἀγαπᾷ, ὅτι ἐγὼ τίθημι τὴν ψυχήν μου, ἵνα πάλιν λάβω αὐτήν. Οὐδεὶς αἴρει αὐτὴν ἀπ᾽ ἐμοῦ, ἀλλ᾽ ἐγὼ τίθημι αὐτὴν ἀπ᾽ ἐμαυτοῦ· ἐξουσίαν ἔχω θεῖναι αὐτήν, καὶ ἐξουσίαν ἔχω πάλιν λαβεῖν αὐτήν·*

Ταύτην τὴν ἐντολὴν ἔλαβον παρὰ τοῦ πατρός μου» (Ἰωάννου ι΄ 17-18).

Δηλαδή: Γι' αὐτὸ δὲ ὁ Πατὴρ μὲ ἀγαπᾶ, διότι ἐγὼ μόνος μου καὶ χωρὶς κανεὶς νὰ μὲ ἀναγκάζει παραδίδω τὴν ζωή μου σὲ θάνατο, γιὰ νὰ τὴν λάβω πάλι. Κανεὶς δὲν ἔχει τὴν δύναμι νὰ πάρει τὴν ζωή μου καὶ νὰ μὲ θανατώσει παρὰ τὴν θέλησί μου. Ἀλλ' ἐγὼ ἀπὸ τὸν ἑαυτό μου καὶ μόνος μου παραδίδω αὐτή. Ἔχω ἐξουσία νὰ δώσω τὴν ζωή μου καὶ ἔχω ἐξουσία πάλι νὰ τὴν λάβω. Αὐτὴ τὴν ἐντολὴ ἔλαβα ἀπὸ τὸν Πατέρα μου.

2. Τὰ ἴδια μαρτυροῦν καὶ οἱ αὐτόπτες καὶ αὐτήκοοι μάρτυρές Του.

α΄. Ὁ εὐαγγελιστὴς Ἰωάννης διδάσκει ὅτι θυσιάστηκε σηκώνοντας τὴν ἁμαρτία ὅλων τῶν ἀνθρώπων:

«Ἐφανερώθη ἵνα τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν ἄρῃ» (Α΄ Ἰωάννου γ΄ 5).

«Ἴδε ὁ ἀμνὸς τοῦ Θεοῦ ὁ αἴρων τὴν ἁμαρτίαν τοῦ κόσμου» (Ἰωάννου α΄ 29).

β΄. Ὁ ἀπόστολος Παῦλος διακηρύττει:

Ὅτι ὁ Χριστὸς εἶναι ἀδιάδοχος Ἀρχιερέας, ὁ μόνος ποὺ μπορεῖ νὰ μᾶς σώσει καὶ παρακαλεῖ τὸν Θεὸ Πατέρα γιὰ μᾶς.

«Ὁ Χριστὸς διὰ τὸ μένειν αὐτὸν εἰς τὸν αἰῶνα

ἀπαράβατον ἔχει τὴν ἱερωσύνην· ὅθεν καὶ σώζειν εἰς τὸ παντελὲς δύναται τοὺς προσερχομένους δι' αὐτοῦ τῷ Θεῷ, πάντοτε ζῶν εἰς τὸ ἐντυγχάνειν ὑπὲρ αὐτῶν» (Ἑβραίους ζ′ 24-25).

Δηλαδή: Ὁ Χριστὸς ὅμως, ἐπειδὴ παραμένει αἰώνιος, ἔχει ἱερωσύνη ἀμεταβίβαστη. Γι' αὐτὸ καὶ μπορεῖ νὰ σώζει γιὰ πάντα ἐκείνους, ποὺ προσέρχονται διὰ μέσου αὐτοῦ στὸν Θεό, ἐπειδὴ ζεῖ πάντοτε γιὰ νὰ μεσιτεύει καὶ νὰ προσεύχεται γι' αὐτούς.

Ὅτι ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς εἶναι ὁ μοναδικὸς μεσίτης.

«Εἷς γὰρ Θεός, εἷς καὶ μεσίτης Θεοῦ καὶ ἀνθρώπων, ἄνθρωπος Χριστὸς Ἰησοῦς, ὁ δοὺς ἑαυτὸν ἀντίλυτρον ὑπὲρ πάντων, τὸ μαρτύριον καιροῖς ἰδίοις» (Α′ Τιμοθέου β′ 5-6).

Δηλαδή: Ἕνας καὶ μόνος εἶναι Θεός, Θεὸς ὅλων· ἕνας εἶναι καὶ μεσίτης μεταξὺ Θεοῦ καὶ ἀνθρώπων, ὁ Ἰησοῦς Χριστός, ποὺ ἔγινε ἄνθρωπος, καὶ ἔδωσε τὸν ἑαυτό του λύτρο γιὰ νὰ ἐξαγοράσει ὅλους. Γιὰ τὸ γεγονὸς αὐτὸ τῆς ἐξαγορᾶς μας κάνει λόγο ἡ μαρτυρία, ποὺ δόθηκε ἀπὸ Αὐτὸν καὶ σφραγίσθηκε στοὺς ὡρισμένους ἀπὸ τὴν θεία Πρόνοια καιροὺς μὲ τὸν θάνατό του.

Ὅτι εἶναι μεσίτης ἀνώτερης λειτουργίας·

«Νυνὶ δὲ διαφορωτέρας τέτευχε λειτουργίας, ὅσῳ καὶ κρείττονός ἐστι διαθήκης μεσίτης, ἥτις ἐπὶ κρείττοσιν ἐπαγγελίαις νενομοθέτηται» (Ἑβραίους η′ 6).

Δηλαδή: Τώρα ὅμως ὁ Ἀρχιερέας μας, ποὺ εἶναι στὸν οὐρανό, ἔχει ἐπιτύχει πολὺ διαφορετικὴ καὶ ἀνώτερη λειτουργία. Τόσο διαφορετικὴ καὶ ἀνώτερη, ὅσο εἶναι καὶ μεσίτης καλύτερης καὶ ἀνώτερης διαθήκης, ἡ ὁποία ἔχει νομοθετηθεῖ διὰ καλύτερες καὶ ὑπεροχώτερες ὑποσχέσεις.

3. Τὸ ἱερατικὸ ἀξίωμα στὴν Παλαιὰ Διαθήκη

Διευκολύνει τὴν διαπραγμάτευσι καὶ κατανόησι τοῦ θέματός μας γιὰ τὰ περὶ τοῦ ἱερατικοῦ ἀξιώματος τοῦ Κυρίου, νὰ μελετήσουμε πρῶτα περὶ αὐτοῦ, τὴν διδασκαλία τῆς ἁγίας Γραφῆς τὴν περίοδο τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης. Ἀπ' αὐτὴ τὴν μελέτη ἀποδεικνύεται ὅτι ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς ἀνακεφαλαιώνει καὶ ἐκπληρώνει ὅλα ὅσα ἀναφέρονται στὸ ἱερατικὸ λειτούργημα.

Μελετώντας τὰ ἱερὰ Εὐαγγέλια διαπιστώνουμε, ὅτι ὁ ἴδιος ὁ Ἰησοῦς δὲν ἀποδίδει στὸν ἑαυτό Του τὸν τίτλο τοῦ Ἱερέα, ὅτι εἶναι Ἱερέας κατὰ τὴν ἔννοια ποὺ ἔχει ὁ τίτλος αὐτὸς στὴν Παλαιὰ Διαθήκη. Αὐτὸ ἐξηγεῖται διότι ὁ τίτλος αὐτὸς σημαίνει γιὰ τὸ περιβάλλον Του ἕνα καθορισμένο λειτούργημα ποὺ ἀσκεῖται μόνο ἀπὸ τὰ μέλη τῆς φυλῆς τοῦ Λευΐ.

Ὡστόσο τὸ ἔργο τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ εἶναι ποιὸ εὐρύ, ποιὸ δημιουργικό, τελείως διαφορετικὸ ἀπὸ τὸ ἔργο τῶν Ἱερέων.

Τὸ λειτούργημα τῶν Ἱερέων στὴν Παλαιὰ Διαθήκη ἔχει δύο ἄξονες:

Πρῶτον· Τὴν προσφορὰ καὶ τὴν διακονία τῆς λατρείας.

Τὰ ἱερατικὰ καθήκοντα περιγράφονται σὲ ἀρκετὰ κείμενα, μερικὰ ἀπὸ τὰ ὁποῖα παραθέτουμε:

α΄. Ὁ Ἱερέας εἶναι ὁ ἄνθρωπος τοῦ ἱεροῦ, δηλαδὴ τοῦ Ναοῦ. Φύλακας τῆς Κιβωτοῦ στὴν ἐποχὴ τῶν Βασιλέων, κατὰ τὴν ὁποία οἱ Ἰουδαῖοι διοικοῦντο ἀπὸ βασιλεῖς. Ἡ βασιλεία στοὺς Ἰουδαίους καταργήθηκε, ὅταν ὑποδουλώθηκαν στοὺς ἰσχυρότερους γειτονικοὺς λαούς.

Αὐτὸ τὸ καθῆκον ἐπιτελοῦσε ὁ Ἀρχιερέας Ἠλί, τὸν ὁποῖο διακονοῦσε ὁ προφήτης Σαμουήλ. *«Καὶ τὸ παιδάριον Σαμουὴλ ἦν λειτουργῶν τῷ Κυρίῳ ἐνώπιον Ἠλὶ τοῦ ἱερέως· καὶ ῥῆμα Κυρίου ἦν τίμιον ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις, οὐκ ἦν ὅρασις διαστέλλουσα. καὶ ἐγένετο ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ καὶ Ἠλὶ ἐκάθευδεν ἐν τῷ τόπῳ αὐτοῦ, καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ ἤρξαντο βαρύνεσθαι, καὶ οὐκ ἠδύναντο βλέπειν. καὶ ὁ λύχνος τοῦ Θεοῦ πρὶν ἐπισκευασθῆναι, καὶ Σαμουὴλ ἐκάθευδεν ἐν τῷ ναῷ, οὗ ἡ κιβωτὸς τοῦ Θεοῦ. καὶ ἐκάλεσε Κύριος· Σαμουὴλ Σαμουήλ· καὶ εἶπεν· ἰδοὺ ἐγώ»* (Α΄ Βασιλειῶν γ΄ 1-4).

Δηλαδή: Ἐν τῷ μεταξὺ ὁ μικρὸς Σαμουὴλ ὑπηρετοῦσε στὸν οἶκο τοῦ Κυρίου κοντὰ στὸν ἀρχιε-

ρέα Ἡλί. Κατὰ δὲ τὴν ἐποχὴ ἐκείνη ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ ἦταν δυσεύρετος καὶ σπάνιος, γιατὶ δὲν ὑπῆρχαν ἄνθρωποι κατάλληλοι, γιὰ νὰ χρησιμοποιηθοῦν ἀπὸ τὸν Θεὸ σὰν προφῆτες Του, νὰ βλέπουν ὁράματα καὶ νὰ διακρίνουν τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ καὶ νὰ τὸ κηρύττουν. Συνέβη λοιπὸν κάποια μέρα τὸ ἑξῆς: Ὁ Ἡλί, ποὺ τὰ μάτια του λόγῳ καὶ τῆς ἡλικίας του εἶχαν γίνει βαρειὰ καὶ θολὰ καὶ δὲν μποροῦσε νὰ βλέπει, κοιμόταν στὸν συνήθη τόπο του. Δὲν εἶχε ἀκόμη χαράξει ἡ μέρα καὶ δὲν εἶχαν σβήσει οἱ λύχνοι τῆς ἑπτάφωτης λυχνίας, ποὺ τοὺς ἄναβαν κάθε βράδυ. Ὁ δὲ Σαμουὴλ κοιμόταν στὸν οἶκο τοῦ Θεοῦ, μέσα στὸν ὁποῖο βρισκόταν ἡ Κιβωτὸς τῆς Διαθήκης τοῦ Κυρίου. Καὶ φώναξε κάποια στιγμὴ ὁ Κύριος: “Σαμουήλ, Σαμουήλ!”. Καὶ ἀποκρίθηκε ἀμέσως: “‘Ορίστε! Ἐδῶ εἶμαι”.

Τὸ ἴδιο διαπιστώνεται καὶ στὴν περίπτωσι τοῦ Ἀρχιερέως Σαδώκ· *«Καὶ ἰδοὺ καί γε Σαδὼκ καὶ πάντες οἱ Λευῖται μετ’ αὐτοῦ αἴροντες τὴν κιβωτὸν διαθήκης Κυρίου ἀπὸ Βαιθὰρ καὶ ἔστησαν τὴν κιβωτὸν τοῦ Θεοῦ, καὶ ἀνέβη Ἀβιάθαρ, ἕως ἐπαύσατο πᾶς ὁ λαὸς παρελθεῖν ἐκ τῆς πόλεως. καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς πρὸς τὸν Σαδώκ· ἀπόστρεφον τὴν κιβωτὸν τοῦ Θεοῦ εἰς τὴν πόλιν· ἐὰν εὕρω χάριν ἐν ὀφθαλμοῖς Κυρίου, καὶ ἐπιστρέψει με καὶ δείξει μοι αὐτὴν καὶ τὴν εὐπρέπειαν αὐτῆς· καὶ ἐὰν εἴπῃ οὕτως· οὐκ ἠθέλησα ἐν σοί, ἰδοὺ ἐγώ εἰμι, ποιείτω μοι κατὰ τὸ*

ἀγαθὸν ἐν ὀφθαλμοῖς αὐτοῦ. καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς τῷ Σαδὼκ τῷ ἱερεῖ· ἴδετε, σὺ ἐπιστρέφεις εἰς τὴν πόλιν ἐν εἰρήνῃ, καὶ Ἀχιμάας ὁ υἱός σου καὶ Ἰωνάθαν ὁ υἱὸς Ἀβιάθαρ οἱ δύο υἱοὶ ὑμῶν μεθ' ὑμῶν· ἴδετε, ἐγώ εἰμι στρατεύομαι ἐν Ἀραβὼθ τῆς ἐρήμου ἕως τοῦ ἐλθεῖν ῥῆμα παρ' ὑμῶν τοῦ ἀπαγεῖλαί μοι. καὶ ἀπέστρεψε Σαδὼκ καὶ Ἀβιάθαρ τὴν κιβωτὸν τοῦ Θεοῦ εἰς Ἱερουσαλὴμ καὶ ἐκάθισεν ἐκεῖ» (Β΄ Βασιλειῶν ιε΄ 24-29).

Δηλαδή: Καὶ μόλις πέρασαν τὸν χείμαρρον τῶν Κέδρων, καταφθάνει καὶ αὐτὸς ὁ Σαδὼκ ὁ ἀρχιερέας, μαζὶ μὲ ὅλους τοὺς Λευῖτες, οἱ ὁποῖοι σήκωναν καὶ μετέφεραν τὴν Κιβωτὸ τῆς Διαθήκης τοῦ Κυρίου ἀπὸ τὴν Βαιθάρ. Καὶ τοποθέτησαν ἐκεῖ, στὸ ὕψωμα, τὴν Κιβωτὸ τῆς Διαθήκης τοῦ Κυρίου. Ἀνέβηκε δὲ πρὸς τὴν πλαγιὰ τοῦ ὄρους τῶν Ἐλαιῶν καὶ ὁ ἀρχιερέας Ἀβιάθαρ καὶ στάθηκε δίπλα στὴν Κιβωτό, ἕως ὅτου ἔπαυσε πλέον νὰ ἐξέρχεται ἀπὸ τὴν Ἱερουσαλὴμ ὁ λαός, ποὺ εἶχε ἀκολουθήσει τὸν Δαβίδ. Καὶ ὁ βασιλέας Δαβὶδ εἶπε τότε στὸν Σαδώκ· Ἐπίστρεψον τὴν Κιβωτὸ τοῦ Θεοῦ στὴν πόλι Ἱερουσαλήμ. Ἐὰν δὲ εὕρω χάρι ἐνώπιον τοῦ Κυρίου καὶ εὐδοκήσει νὰ μὲ ἐπαναφέρει στὴν πόλι Ἱερουσαλήμ, θὰ μὲ ἀξιώσει νὰ δῶ τὴν Κιβωτὸ καὶ τὸ κάλλος καὶ τὴν δόξα της. Ἂν ὅμως μοῦ πεῖ μὲ τὰ πράγματα· δὲν εἶμαι εὐχαριστημένος μαζί σου, θὰ πῶ: Ἰδού, εἶμαι ἕτοιμος,

ἂς γίνει τὸ θέλημά του ὅπως κρίνει καλλίτερα. Εἶπε δὲ ὁ βασιλέας στὸν Σαδώκ, τὸν ἀρχιερέα· Προσέξατε, νὰ ἐπιστρέψεις τώρα σὺ εἰρηνικὸς στὴν Ἱερουσαλὴμ καὶ νὰ σὲ ἀκολουθήσουν καὶ ὁ Ἀχιμάας ὁ υἱός σου καὶ ὁ Ἰωνάθαν, ὁ υἱὸς τοῦ Ἀβιάθαρ. καὶ οἱ δύο υἱοί σας εἶναι μαζί σας καὶ ἐλπίζω ὅτι θὰ μὲ ἐξυπηρετήσετε στὴν δύσκολη αὐτὴ ὥρα. Ἐγὼ ὅμως τοὐναντίον -κύτταξε- θὰ βρίσκομαι καὶ θὰ ἀναμένω σὲ κατάστασι ἐκστρατείας στὴν Ἀραβὼθ στὴν ἔρημο τοῦ Ἰορδάνη, μέχρις ὅτου λάβω ἀπὸ σᾶς μία εἴδησι, μία πληροφορία. Ὁ Σαδὼκ καὶ ὁ Ἀβιάθαρ ἐπέστρεψαν μὲ τὴν Κιβωτὸ τοῦ Θεοῦ στὴν Ἱερουσαλὴμ καὶ ἐγκατεστάθηκαν ἐκεῖ.

β΄. Ὑποδέχεται τοὺς πιστοὺς στὸν οἶκο τοῦ Θεοῦ, ὅπως ἀναφέρεται ὅτι συνέβαινε μὲ τὸν Ἀρχιερέα Ἠλί· *«καὶ ἀνέβαινεν ὁ ἄνθρωπος ἐξ ἡμερῶν εἰς ἡμέρας ἐκ πόλεως αὐτοῦ ἐξ Ἀρμαθαὶμ προσκυνεῖν καὶ θύειν Κυρίῳ τῷ Θεῷ Σαβαὼθ εἰς Σηλώ· καὶ ἐκεῖ Ἠλὶ καὶ οἱ δύο υἱοὶ αὐτοῦ Ὀφνὶ καὶ Φινεὲς ἱερεῖς τοῦ Κυρίου»* (Α΄ Βασιλειῶν α΄ 3).

Δηλαδή: Καὶ ἀνέβαινε ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς κατὰ τὶς ὡρισμένες ἡμέρες κάθε ἔτους ἀπὸ τὴν πόλι Ἀρμαθαὶμ στὴν πόλι Σηλώ, ὅπου εὑρισκόταν ὁ τόπος τῆς λατρείας τοῦ Θεοῦ, γιὰ νὰ προσκυνεῖ καὶ νὰ προσφέρει θυσίες στὸν Κύριο, τὸν Θεὸ Σαβαώθ, τὸν Κύριο τῶν Δυνάμεων. Ἐκεῖ δὲ στὴν Σηλὼ ἦταν

ἀρχιερέας τὴν ἐποχὴ ἐκείνη ὁ Ἠλὶ καὶ ἱερεῖς, ποὺ πρόσφεραν τὶς θυσίες στὸν Κύριο, ἦταν οἱ δύο υἱοί του, ὁ Ὀφνὶ καὶ ὁ Φινεές.

γ'. Προΐσταται στὶς λειτουργίες τὶς ἡμέρες τῶν ἑορτῶν τοῦ λαοῦ ὅπως προβλέπουν οἱ τελετουργικὲς διατάξεις τοῦ Λευϊτικοῦ· *«καὶ ἀνοίσει τὸ δράγμα ἔναντι Κυρίου δεκτὸν ὑμῖν, τῇ ἐπαύριον τῆς πρώτης ἀνοίσει αὐτὸ ὁ ἱερεύς. ... καὶ ἐπιθήσει αὐτὰ ὁ ἱερεὺς μετὰ τῶν ἄρτων τοῦ πρωτογεννήματος ἐπίθεμα ἐναντίον Κυρίου μετὰ τῶν δύο ἀμνῶν· ἅγια ἔσονται τῷ Κυρίῳ, τῷ ἱερεῖ τῷ προσφέροντι αὐτὰ αὐτῷ ἔσται»* (Λευϊτικοῦ κγ' 11, 20).

Δηλαδή: Καὶ θὰ προσφέρει ὁ ἱερέας τὸ δεμάτι ὑψώνοντάς το ἐνώπιον τοῦ Κυρίου γιὰ νὰ φανεῖ μὲ τὴν κίνησι αὐτὴ ὅτι γίνεται δεκτὸ γιὰ λογαριασμό σας ἀπὸ τὸν Κύριο. Θὰ προσφέρει δὲ τὸ δεμάτι ὁ ἱερέας κατὰ τὴν ἑπομένη ἡμέρα τῆς ἑορτῆς τῶν Ἀζύμων. ... Θὰ τὰ προσφέρει δὲ ὁ ἱερέας ὑψώνοντάς τα μαζὶ μὲ τὰ δύο ψωμιὰ τῶν πρώτων γεννημάτων, γιὰ νὰ δηλωθεῖ μὲ τὸν τρόπο αὐτὸ ὅτι προσφέρονται σὰν ἰδιαίτερη θυσία στὸν Κύριο μαζὶ μὲ τὰ δύο ἀρνιά. Θὰ εἶναι ἅγια, ἀφιερωμένα στὸν Κύριο καὶ θὰ ἀνήκουν στὸν ἱερέα ποὺ τελεῖ τὴν θυσία.

δ'. Τὸ οὐσιαστικὸ ἔργο τοῦ Ἱερέα εἶναι ἡ θυσία, ὅπου ἐμφανίζεται στὴν πληρότητά του ὁ ρόλος του ὡς μεσίτου.

ε΄. Παρουσιάζει στὸν Θεὸ τὴν προσφορὰ τῶν πιστῶν Του καὶ μεταφέρει στοὺς πιστοὺς τὴν εὐλογία τοῦ Θεοῦ, ὅπως ἀναφέρεται χαρακτηριστικὰ στὰ ἑπόμενα κείμενα.

Ἔτσι ἐμφανίζεται ὁ Μωυσῆς στὴν θυσία τῆς Διαθήκης τοῦ Σινᾶ· *«καὶ ἔγραψε Μωυσῆς πάντα τὰ ῥήματα Κυρίου, ὀρθρίσας δὲ Μωυσῆς τὸ πρωΐ ᾠκοδόμησε θυσιαστήριον ὑπὸ τὸ ὄρος καὶ δώδεκα λίθους εἰς τὰς δώδεκα φυλὰς τοῦ Ἰσραήλ· καὶ ἐξαπέστειλε τοὺς νεανίσκους τῶν υἱῶν Ἰσραήλ, καὶ ἀνήνεγκαν ὁλοκαυτώματα καὶ ἔθυσαν θυσίαν σωτηρίου τῷ Θεῷ μοσχάρια. λαβὼν δὲ Μωυσῆς τὸ ἥμισυ τοῦ αἵματος ἐνέχεεν εἰς κρατῆρας, τὸ δὲ ἥμισυ τοῦ αἵματος προσέχεε πρὸς τὸ θυσιαστήριον. καὶ λαβὼν τὸ βιβλίον τῆς διαθήκης ἀνέγνω εἰς τὰ ὦτα τοῦ λαοῦ, καὶ εἶπαν· πάντα, ὅσα ἐλάλησε Κύριος, ποιήσομεν καὶ ἀκουσόμεθα. λαβὼν δὲ Μωυσῆς τὸ αἷμα κατεσκέδασε τοῦ λαοῦ καὶ εἶπεν· ἰδοὺ τὸ αἷμα τῆς διαθήκης, ἧς διέθετο Κύριος πρὸς ὑμᾶς περὶ πάντων τῶν λόγων τούτων»* (Ἐξόδου κδ΄ 4-8).

Δηλαδή: Ὁ Μωυσῆς ἔγραψε ὅλες τὶς ἐντολὲς αὐτὲς τοῦ Κυρίου. Ἀφοῦ σηκώθηκε τὸ πρωὶ ἔκτισε θυσιαστήριο στοὺς πρόποδες τοῦ ὄρους καὶ τοποθέτησε δώδεκα λίθους γιὰ τὶς δώδεκα φυλὲς τοῦ Ἰσραήλ. Ἀπέστειλε ἔπειτα ὁ Μωυσῆς νεαροὺς Ἰσραηλῖτες, γιὰ νὰ φέρουν μοσχάρια, τὰ ὁποῖα πρόσφεραν σὰν ὁλοκαυτώματα καὶ σὰν θυσία σωτηρίου

στὸν Θεό. Ὁ Μωυσῆς ἀφοῦ ἔλαβε ἀπὸ τὶς θυσίες ποὺ προσφέρθησαν, τὸ μισὸ τοῦ αἵματος ἔθεσε σὲ δοχεῖα, τὸ δὲ ἄλλο μισὸ τοῦ αἵματος ἔχυσε πλησίον τοῦ θυσιαστηρίου. Ἀφοῦ ἔλαβε κατόπιν τὸ βιβλίο τῆς Διαθήκης, ὅπου εἶχε γράψει τὶς ἐντολὲς ἀνέγνωσε αὐτό, ὥστε νὰ τὶς ἀκούει ὁ λαός. Καὶ ὁ λαὸς εἶπε. Ὅλα ὅσα εἶπε ὁ Κύριος, θὰ τὰ ἀκούσουμε καὶ θὰ τὰ ἐφαρμόσουμε. Ὁ Μωυσῆς ἀφοῦ ἔλαβε ἔπειτα τὸ αἷμα, τὸ ὁποῖο εἶχε θέσει στὰ δοχεῖα, ράντισε τὸν λαὸ καὶ εἶπε. Ἰδοὺ τὸ αἷμα τῆς Διαθήκης, τὴν ὁποία ὁ Κύριος ἔκαμε γιὰ σᾶς γιὰ νὰ ἐφαρμόσετε ὅλες τὶς ἐντολὲς ποὺ περιέχονται.

Ἔτσι κι ὁ Λευΐ, ὁ ἀρχηγὸς ὅλης τῆς ἱερατικῆς γενιᾶς *«δηλώσουσι τὰ δικαιώματά σου τῷ Ἰακὼβ καὶ τὸν νόμον σου τῷ Ἰσραήλ· ἐπιθήσουσι θυμίαμα ἐν ὀργῇ σου διὰ παντὸς ἐπὶ τὸ θυσιαστήριόν σου»* (Δευτερονομίου λγ′ 10).

Δηλαδή: Ἡ φυλὴ αὐτὴ τοῦ Λευΐ θὰ κάμει γνωστὲς τὶς ἐντολὲς καὶ τὸν νόμο Σου στοὺς Ἰσραηλῖτες. Ἀπὸ τὴν φυλὴ αὐτὴ θὰ εἶναι οἱ ἄνδρες, οἱ ὁποῖοι θὰ θέτουν πάντοτε θυμίαμα στὸ θυσιαστήριο τῶν θυμιαμάτων Σου, γιὰ νὰ ἐξευμενίζουν τὴν ὀργή Σου.

στ′. Μία φορὰ τὸν χρόνο, ὁ Ἀρχιερέας παρουσιάζεται ὡς ὑπέρτατος μεσίτης, τὴν ἡμέρα τοῦ Ἐξιλασμοῦ, ἱερουργώντας γιὰ τὴν συγχώρησι ὅλων τῶν σφαλμάτων τοῦ λαοῦ του κατὰ τὴν ἐντολὴ τοῦ Θεοῦ· *«καὶ ἔσται τοῦτο ὑμῖν νόμιμον αἰώνιον ἐξιλάσκεσθαι*

περὶ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ἀπὸ πασῶν τῶν ἁμαρτιῶν αὐτῶν· ἅπαξ τοῦ ἐνιαυτοῦ ποιηθήσεται, καθὰ συνέταξε Κύριος τῷ Μωυσῇ» (Λευϊτικοῦ ις′ 34).

Δηλαδή: Τοῦτο θὰ εἶναι νόμος αἰώνιος, ἡ ἐξιλέωσις τῶν Ἰσραηλιτῶν ἀπ' ὅλες τὶς ἁμαρτίες τους. Μία φορὰ τὸν χρόνο θὰ γίνεται αὐτό, ὅπως διέταξε ὁ Θεὸς τὸν Μωυσῆ.

ζ. Ὁ Ἀρχιερέας ἐπιμελεῖται τῆς συντηρήσεως τοῦ Ναοῦ. Ἀπὸ τὸ βιβλίο τῆς Σοφίας Σειρὰχ ἀντλοῦμε αὐτὲς τὶς πληροφορίες.

«Σίμων Ὀνίου υἱὸς ἱερεὺς ὁ μέγας, ὃς ἐν ζωῇ αὐτοῦ ὑπέρραψεν οἶκον καὶ ἐν ἡμέραις αὐτοῦ ἐστερέωσε τὸν ναόν· καὶ ὑπ' αὐτοῦ ἐθεμελιώθη ὕψος διπλῆς, ἀνάλημμα ὑψηλὸν περιβόλου ἱεροῦ· ἐν ἡμέραις αὐτοῦ ἠλαττώθη ἀποδοχεῖον ὑδάτων, λάκκος ὡσεὶ θαλάσσης τὸ περίμετρον· ὁ φροντίζων τοῦ λαοῦ αὐτοῦ ἀπὸ πτώσεως καὶ ἐνισχύσας πόλιν ἐν πολιορκήσει. ὡς ἐδοξάσθη ἐν περιστροφῇ λαοῦ, ἐν ἐξόδῳ οἴκου καταπετάσματος· ὡς ἀστὴρ ἑωθινὸς ἐν μέσῳ νεφελῶν, ὡς σελήνη πλήρης ἐν ἡμέραις, ὡς ἥλιος ἐκλάμπων ἐπὶ ναὸν Ὑψίστου καὶ ὡς τόξον φωτίζον ἐν νεφέλαις δόξης, ὡς ἄνθος ῥόδων ἐν ἡμέραις νέων, ὡς κρίνα ἐπ' ἐξόδῳ ὕδατος, ὡς βλαστὸς λιβάνου ἐν ἡμέραις θέρους, ὡς πῦρ καὶ λίβανος ἐπὶ πυρίου, ὡς σκεῦος χρυσίου ὁλοσφύρητον κεκοσμημένον παντὶ λίθῳ πολυτελεῖ, ὡς ἐλαία ἀναθάλλουσα καρποὺς καὶ ὡς κυπάρισσος ὑψουμένη ἐν νεφέλαις. ἐν

τῷ ἀναλαμβάνειν αὐτὸν στολὴν δόξης καὶ ἐνδιδύσκεσθαι αὐτὸν συντέλειαν καυχήματος, ἐν ἀναβάσει θυσιαστηρίου ἁγίου ἐδόξασε περιβολὴν ἁγιάσματος· ἐν δὲ τῷ δέχεσθαι μέλη ἐκ χειρῶν ἱερέων, καὶ αὐτὸς ἑστὼς παρ' ἐσχάραν βωμοῦ κυκλόθεν αὐτοῦ στέφανος ἀδελφῶν, ὡς βλάστημα κέδρου ἐν τῷ Λιβάνῳ· καὶ ἐκύκλωσαν αὐτὸν ὡς στελέχη φοινίκων· καὶ πάντες οἱ υἱοὶ Ἀαρὼν ἐν δόξῃ αὐτῶν καὶ προσφορὰ Κυρίου ἐν χερσὶν αὐτῶν ἔναντι πάσης ἐκκλησίας Ἰσραήλ· καὶ συντέλειαν λειτουργῶν ἐπὶ βωμῶν κοσμῆσαι προσφορὰν Ὑψίστου παντοκράτορος· ἐξέτεινεν ἐπὶ σπονδείου χεῖρα αὐτοῦ καὶ ἔσπεισεν ἐξ αἵματος σταφυλῆς, ἐξέχεεν εἰς θεμέλια θυσιαστηρίου ὀσμὴν εὐωδίας Ὑψίστῳ παμβασιλεῖ. τότε ἀνέκραγον υἱοὶ Ἀαρών, ἐν σάλπιγξιν ἐλαταῖς ἤχησαν, ἀκουστὴν ἐποίησαν φωνὴν μεγάλην εἰς μνημόσυνον ἔναντι Ὑψίστου. τότε πᾶς ὁ λαὸς κοινῇ κατέσπευσε καὶ ἔπεσαν ἐπὶ πρόσωπον ἐπὶ τὴν γῆν προσκυνῆσαι τῷ Κυρίῳ αὐτῶν παντοκράτορι Θεῷ τῷ Ὑψίστῳ· καὶ ᾖνεσαν οἱ ψαλμωδοὶ ἐν φωναῖς αὐτῶν, ἐν πλείστῳ οἴκῳ ἐγλυκάνθη μέλος. καὶ ἐδεήθη ὁ λαὸς Κυρίου Ὑψίστου ἐν προσευχῇ κατέναντι ἐλεήμονος, ἕως συντελεσθῇ κόσμος Κυρίου, καὶ τὴν λειτουργίαν αὐτοῦ ἐτελείωσαν. τότε καταβὰς ἐπῆρε χεῖρας αὐτοῦ ἐπὶ πᾶσαν ἐκκλησίαν υἱῶν Ἰσραὴλ δοῦναι εὐλογίαν Κυρίῳ ἐκ χειλέων αὐτοῦ καὶ ἐν ὀνόματι αὐτοῦ καυχᾶσθαι. καὶ ἐδευτέρωσεν ἐν προ-

σκυνήσει ἐπιδείξασθαι τὴν εὐλογίαν παρὰ Ὑψίστου» (Σειρὰχ ν′ 1-21).

Δηλαδή: Ὁ Σίμων ὁ υἱὸς τοῦ Ὀνίου εἶναι ὁ μέγας ἀρχιερέας, ὁ ὁποῖος ὅταν ζοῦσε ἐπιδιόρθωσε τὸν οἶκο τοῦ Κυρίου καὶ κατὰ τὶς ἡμέρες του στερέωσε τὸν ναὸ τοῦ Θεοῦ. Ἀπ' αὐτὸν τέθησαν τὰ θεμέλια τοῦ διπλοῦ ψηλοῦ τείχους, τὸ ὁποῖο σὰν ἕνα ψηλὸ προπύργιο προστάτευε τὸν περίβολο τοῦ ἱεροῦ χώρου τοῦ ναοῦ. Στὶς ἡμέρες του λατομήθηκε ἡ δεξαμενὴ τῶν ὑδάτων, ποὺ ἦταν λάκκος καὶ εἶχε περίμετρο ἴση πρὸς τὴν περίμετρο τῆς «θαλάσσης» τοῦ θυσιαστηρίου. Ἦταν αὐτός, ὁ ὁποῖος φρόντιζε γιὰ τὸν λαό του καὶ πρόλαβε τὴν καταστροφή του καὶ ἐνίσχυσε τὴν πόλι σὲ περίπτωσι πολιορκίας. Πόσο μεγαλοπρεπὴς ἦταν ὁ Σίμων τριγυρισμένος ἀπὸ τὸν λαό του, ὅταν ἔβγαινε ἀπὸ τὰ Ἅγια τῶν Ἁγίων. Ἦταν σὰν τὸ ἄστρο τῆς αὐγῆς σὰν ἄλλος αὐγερινός, ὁ ὁποῖος ἀκτινοβολεῖ διὰ μέσου τῶν νεφῶν, σὰν τὴν σελήνη, ἡ ὁποία εἶναι πλήρης ἡμερῶν, ὁλόλαμπρη πανσέληνος, σὰν τὸν ἥλιο ὁ ὁποῖος ἀπαστράπτει στὸν ναὸ τοῦ Ὑψίστου, σὰν τὸ οὐράνιο τόξο ποὺ ἔνδοξο φωτίζει ἐπάνω στὰ νέφη. Σὰν τὰ ἄνθη τῶν ρόδων κατὰ τὶς ἡμέρες τῆς ἀνοίξεως, σὰν τὰ κρίνα στὶς διεξόδους τῶν ὑδάτων, σὰν βλαστὸς τοῦ ἀρωματώδους δέντρου λιβάνου κατὰ τὶς ἡμέρες τοῦ θέρους, σὰν εὐῶδες θυμίαμα ἐπάνω στὸ πῦρ τοῦ θυμιατηρίου, σὰν δοχεῖο χρυσοῦ καλοδουλεμένο καὶ

στολισμένο μὲ παντὸς εἴδους πολύτιμους λίθους, σὰν ἐλαιόδενδρο γεμᾶτο καρποὺς καὶ σὰν τὸ κυπαρίσσι ποὺ ὑψώνεται ἀνάμεσα στὰ σύννεφα. Ὅταν αὐτὸς φοροῦσε τὴν ὡραία ἀρχιερατικὴ στολὴ καὶ ἔτσι ντυμένος μὲ ὑπέροχη λαμπρότητα, ὅταν μὲ αὐτὴ ἀνέβαινε τὶς βαθμῖδες τοῦ ἱεροῦ θυσιαστηρίου τῶν ὁλοκαυτωμάτων καὶ λάμπρυνε τὸν περίγυρο τοῦ θυσιαστηρίου αὐτοῦ· πόση μεγαλοπρέπεια! Ὅταν ἐλάμβανε τὰ μέλη τοῦ ζώου ποὺ εἶχε θυσιαστεῖ ἀπὸ τὰ χέρια τῶν ἱερέων καὶ αὐτὸς καθόταν ὄρθιος κοντὰ στὴν ἑστία τοῦ θυσιαστηρίου καὶ γύρω ἀπὸ αὐτὸν οἱ ἀδελφοί του ἱερεῖς σχημάτιζαν στέφανον καὶ αὐτὸς ἦταν σὰν βλαστὸς κέδρου ἐν τῷ Λιβάνῳ καὶ οἱ ἄλλοι τὸν περιεκύκλωναν σὰν στελέχη φοινίκων. Ὅταν ὅλοι οἱ ἱερεῖς, ἀπόγονοι τοῦ Ἀαρών, ντυμένοι μὲ τὰ λαμπρὰ καὶ μεγαλοπρεπῆ ἱερατικά τους ἄμφια, κρατώντας στὰ χέρια τους τὶς προσφορὲς γιὰ τὸν Κύριο, ἐνώπιον ὅλης τῆς συναθροίσεως τῶν Ἰσραηλιτῶν· καὶ ἔτσι συμπλήρωναν οἱ λειτουργοὶ αὐτοὶ τοῦ Ὑψίστου μὲ τὴν παρουσία τους, ὥστε νὰ λαμπρύνεται ἡ θυσία πρὸς τὸν Ὕψιστο Παντοκράτορα. Ποιὰ μεγαλοπρέπεια! Ὁ Ἀρχιερέας τότε ἅπλωνε τὸ χέρι του στὸ δοχεῖο τοῦ οἴνου καὶ ἔχυνε σὰν σπονδὴ τὸν σὰν αἷμα κόκκινο οἶνο τῆς σταφυλῆς στὴν βάσι τοῦ θυσιαστηρίου τῶν ὁλοκαυτωμάτων. Αὐτὸ γινόταν δεκτὸ σὰν θυμίαμα εὐῶδες ἀπὸ τὸν Ὕψιστο Παμβασιλέα. Τότε οἱ ἱε-

ρεῖς, ἀπόγονοι τοῦ Ἀαρών, κραύγαζαν καὶ οἱ σάλπιγγες σφυρηλατημένες ἀπὸ μέταλλο ἀντηχοῦσαν καὶ ἔκαναν νὰ ἀκούεται ἀλαλαγμὸς μεγάλος ἐνώπιον τοῦ Ὑψίστου, γιὰ νὰ θυμηθεῖ αὐτοὺς ὁ Κύριος. Τότε ὅλος ὁ λαὸς μαζὶ ἔπεφτε μὲ τὸ πρόσωπο στὴν γῆ γιὰ νὰ λατρεύσει τὸν Κύριο τὸν Παντοκράτορα Ὕψιστο Θεό. Οἱ ψάλται ἔψελναν δυνατὰ καὶ στὸν μέγα περίβολο τοῦ ναοῦ ἀκουγόταν γλυκειὰ μελῳδία. Ὁ λαὸς παρακαλοῦσε τὸν Ὕψιστο Κύριο προσευχόμενος ἐνώπιον τοῦ Πανοικτίρμονος, μέχρις ὅτου ἡ ἑορτὴ αὐτὴ τελειώσει καὶ ἀποπερατωθεῖ ἡ προσφορὰ τῶν δώρων ἀπὸ τοὺς ἱερεῖς. Μετὰ ἀπὸ αὐτὰ ὁ Μέγας Ἀρχιερέας Σίμων, ἀφοῦ κατέβαινε ἀπὸ τὸ Θυσιαστήριο, ὕψωνε τὰ χέρια του σὲ ὅλη τὴν συνάθροισι τῶν υἱῶν Ἰσραήλ, γιὰ νὰ δώσει μὲ τὰ χείλη του τὴν εὐλογία τοῦ Κυρίου καὶ νὰ ἔχει τὴν τιμὴ νὰ προφέρει τὸ Ὄνομά Του. Ὁ λαὸς προσκύνησε καὶ πάλι γιὰ νὰ λάβει τὴν εὐλογία ἀπὸ τὸν Ὕψιστο.

η′. Συμπληρωματικὰ ὁ Ἱερέας τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης εἶναι ἐπιφορτισμένος μὲ τὸ τελετουργικὸ τῆς καθιερώσεως καὶ τοῦ καθαρισμοῦ τῶν ἀκαθάρτων.

Μ' αὐτὴ τὴν ἁρμοδιότητα τελεῖ τὸ βασιλικὸ χρῖσμα· *«καὶ ἔλαβε Σαδὼκ ὁ ἱερεὺς τὸ κέρας τοῦ ἐλαίου ἐκ τῆς σκηνῆς καὶ ἔχρισε τὸν Σαλωμὼν καὶ ἐσάλπισε τῇ κερατίνῃ, καὶ εἶπε πᾶς ὁ λαός· ζήτω ὁ βασιλεὺς Σαλωμών»* (Γ′ Βασιλειῶν α′ 39).

Δηλαδή: Ὁ ἀρχιερέας Σαδὼκ ἔλαβε τὴν κεράτινη φιάλη, ἡ ὁποία περιεῖχε ἔλαιον, ἀπὸ τὴν σκηνὴ τοῦ Μαρτυρίου καὶ ἔχρισε τὸν Σολομώντα. Κατόπιν σάλπισε μὲ τὴν κεράτινη σάλπιγγα καὶ ὅλος ὁ λαὸς φώναξε: *«Ζήτω ὁ βασιλέας Σολομών!»*.

«καὶ ἐξαπέστειλε τὸν υἱὸν τοῦ βασιλέως καὶ ἔδωκεν ἐπ' αὐτὸν τὸ νεζὲρ καὶ τὸ μαρτύριον καὶ ἐβασίλευσεν αὐτὸν καὶ ἔχρισεν αὐτόν, καὶ ἐκρότησαν τῇ χειρὶ καὶ εἶπαν· ζήτω ὁ βασιλεύς» (Δ΄ Βασιλειῶν ια΄ 12).

Δηλαδή: Ὁ Ἰωδαὲ ἔφερε ἔξω τὸν νεαρὸ βασιλέα, καὶ τοῦ φόρεσε τὸ βασιλικὸ στέμμα, τοῦ ἔδωσε τὸ ἔγγραφο τῆς διαθήκης καὶ ἀνακήρυξε αὐτὸν βασιλέα· τὸν ἔχρισαν μὲ ἔλαιον καὶ ὅλοι χειροκρότησαν καὶ εἶπαν: «Ζήτω ὁ βασιλέας»!

Μεταξὺ τῶν ἱερατικῶν καθηκόντων του εἶναι καὶ νὰ βεβαιώνει γιὰ τὴν ἀποκάθαρσι τῶν λεπρῶν· *«ἀνθρώπῳ ἐάν τινι γένηται ἐν δέρματι χρωτὸς αὐτοῦ οὐλὴ σημασίας τηλαυγής, καὶ γένηται ἐν δέρματι χρωτὸς αὐτοῦ ἀφὴ λέπρας, ἀχθήσεται πρὸς Ἀαρὼν τὸν ἱερέα, ἢ ἕνα τῶν υἱῶν αὐτοῦ τῶν ἱερέων»* (Λευϊτικοῦ ιγ΄ 2).

Δηλαδή: Ἐὰν στὸ δέρμα σώματος κάποιου ἀνθρώπου παρατηρηθεῖ πληγὴ στίλβουσα, ἐμφανὴς ὅτι στὸ δέρμα ἔγινε προσβολὴ λέπρας, θὰ ὁδηγηθεῖ αὐτὸς στὸν Ἀαρὼν τὸν Ἀρχιερέα ἢ σέ ἕνα ἀπὸ τοὺς υἱούς του, τοὺς ἱερεῖς.

Οἱ Ἱερεῖς τελοῦσαν καὶ τὶς θυσίες γιὰ τὴν ἀπο-

κάθαρσι τῆς ἐπιτόκου· *«καὶ ὅταν ἀναπληρωθῶσιν αἱ ἡμέραι καθάρσεως αὐτῆς ἐφ' υἱῷ ἢ ἐπὶ θυγατρί, προσοίσει ἀμνὸν ἐνιαύσιον ἄμωμον εἰς ὁλοκαύτωμα, καὶ νεοσσὸν περιστερᾶς ἢ τρυγόνα περὶ ἁμαρτίας ἐπὶ τὴν θύραν τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου πρὸς τὸν ἱερέα, καὶ προσοίσει αὐτὸν ἔναντι Κυρίου καὶ ἐξιλάσεται περὶ αὐτῆς ὁ ἱερεὺς καὶ καθαριεῖ αὐτὴν ἀπὸ τῆς πηγῆς τοῦ αἵματος αὐτῆς. οὗτος ὁ νόμος τῆς τικτούσης ἄρσεν ἢ θῆλυ. ἐὰν δὲ μὴ εὑρίσκῃ ἡ χεὶρ αὐτῆς τὸ ἱκανὸν εἰς ἀμνόν, καὶ λήψεται δύο τρυγόνας ἢ δύο νεοσσοὺς περιστερῶν, μίαν εἰς ὁλοκαύτωμα καὶ μίαν περὶ ἁμαρτίας, καὶ ἐξιλάσεται περὶ αὐτῆς ὁ ἱερεύς, καὶ καθαρισθήσεται»* (Λευϊτικοῦ ιβ΄ 6-8).

Δηλαδή: Ὅταν συμπληρωθοῦν οἱ ἡμέρες ποὺ ἀπαιτοῦνται γιὰ τὸν καθαρισμό της εἴτε πρόκειται γιὰ υἱὸ εἴτε γιὰ θυγατέρα, θὰ προσφέρει στὴν θύρα τῆς σκηνῆς τοῦ Μαρτυρίου ἀμνὸ ἑνὸς ἔτους, χωρὶς κάποιο ἐλάττωμα γιὰ θυσία ὁλοκαυτώματος, ἕνα νεοσσὸ περιστερᾶς ἢ ἕνα τρυγόνι ὡς θυσία ἐξιλεώσεως. Ὁ ἱερέας θὰ προσφέρει αὐτὰ ἐνώπιον τοῦ Κυρίου καὶ θὰ κάμει ἐξιλεωτικὴ θυσία γι' αὐτὴ καὶ θὰ τὴν καθαρίσει ἀπὸ τὴν ροὴ τοῦ αἵματός της. Αὐτὸς εἶναι ὁ νόμος γιὰ τὴν κάθαρσι τῆς γυναίκας, ποὺ γεννᾶ υἱὸ ἢ θυγατέρα.

Ἐὰν ὅμως δὲν ἔχει τὴν οἰκονομικὴ εὐχέρεια νὰ προσφέρει ἀμνό, θὰ λάβει δύο τρυγόνια ἢ δύο περιστέρια, τὸ ἕνα γιὰ τὴν θυσία τοῦ ὁλοκαυτώματος

καὶ τὸ ἄλλο γιὰ τὴν θυσία ἐξιλεώσεως. Ὁ ἱερέας θὰ προσφέρει τὴν ἐξιλεωτικὴ αὐτὴ θυσία καὶ ἔτσι θὰ τελεσθεῖ ἡ κάθαρσίς της.

Δεύτερον· Τὴν ὑπηρεσία τοῦ λόγου.

Κατὰ τὴν Παλαιὰ Διαθήκη οἱ Ἱερεῖς εἶναι οἱ διδάσκαλοι τοῦ λαοῦ. Ἰδοὺ πῶς:

α΄. Στὶς τελετουργίες τῶν ἑορτῶν ἐπαναλαμβάνουν στὸν λαὸ τὶς διηγήσεις ποὺ θεμελιώνουν τὴν πίστι, ὅπως ἀναφέρεται στὰ κεφάλαια τῆς Ἐξόδου ἀπὸ 1 ἕως15 καὶ τοῦ Ἰησοῦ τοῦ Ναυῆ ἀπὸ 2 ἕως 6.

β΄. Κηρύττουν τὸ Νόμο ὅπως ὁ Μωυσῆς στοὺς Ἰουδαίους· *«καὶ λαβὼν τὸ βιβλίον τῆς διαθήκης ἀνέγνω εἰς τὰ ὦτα τοῦ λαοῦ, καὶ εἶπαν· πάντα, ὅσα ἐλάλησεν Κύριος, ποιήσομεν καὶ ἀκουσόμεθα»* (Ἐξόδου κδ΄ 7).

Δηλαδή: Καὶ ἀφοῦ πῆρε τὸ βιβλίο τῆς Διαθήκης, ποὺ εἶχε ἤδη γράψει τὶς θεῖες ἐντολές, τὶς διάβασε μεγαλόφωνα, γιὰ νὰ τὶς ἀκούει ὁ λαός. Καὶ εἶπαν οἱ Ἰσραηλῖτες· ὅλα, ὅσα εἶπε ὁ Κύριος, θὰ τὰ ἐφαρμόσουμε καὶ θὰ ὑπακούσουμε εὐχαρίστως στὰ λόγια Του.

«Καὶ προσέταξε Μωυσῆς καὶ ἡ γερουσία Ἰσραὴλ λέγων· φυλάσσεσθε πάσας τὰς ἐντολὰς ταύτας, ὅσας ἐγὼ ἐντέλλομαι ὑμῖν σήμερον» (Δευτερονομίου κζ΄ 1). Τὸ ἴδιο ἔκανε καὶ ὁ ἱερέας Ἔσδρας· «καὶ ἀνέγνωσαν ἐν βιβλίῳ νόμου τοῦ Θεοῦ, καὶ ἐδίδασκεν

Ἔσδρας καὶ διέστελλεν ἐν ἐπιστήμῃ Κυρίου, καὶ συνῆκεν ὁ λαὸς ἐν τῇ ἀναγνώσει» (Νεεμίου η΄ 8).

Δηλαδή: Διάβαζε λοιπὸν τὸ βιβλίο τοῦ Νόμου τοῦ Θεοῦ ὁ ὡρισμένος ἀναγνώστης καὶ δίδασκε ὁ Ἔσδρας καὶ ἀνέλυε τὸ κάθε τι, μὲ τὴν σοφία ποὺ τοῦ εἶχε χαρίσει ὁ Θεός. Ἔτσι ὁ λαὸς καταλάβαινε αὐτὰ ποὺ ἄκουε.

γ΄. Ἑρμηνεύουν τὸν Νόμο, ὅταν δίνουν ἀπαντήσεις σὲ ἐρωτήσεις τῶν πιστῶν·

Ὅταν ὁ Μωυσῆς εὐλόγησε, πρὶν ἀπὸ τὸν θάνατό του, τὶς φυλὲς τοῦ Ἰσραήλ, γιὰ τὴν φυλὴ τοῦ Λευὶ εἶπε ὅτι ἐκεῖνοι ποὺ ἀνήκουν στὴν φυλὴ αὐτὴ θὰ διδάσκουν τὸν λαὸ καὶ θὰ προσφέρουν θυσίες· *«δηλώσουσι τὰ δικαιώματά σου τῷ Ἰακὼβ καὶ τὸν νόμον σου τῷ Ἰσραήλ· ἐπιθήσουσι θυμίαμα ἐν ὀργῇ σου διὰ παντὸς ἐπὶ τὸ θυσιαστήριόν σου»* (Δευτερονομίου λγ΄ 10).

Δηλαδή: Αὐτοὶ θὰ γνωστοποιοῦν τὰ προστάγματά Σου στοὺς ἀπογόνους τοῦ Ἰακὼβ καὶ τὸν νόμο Σου στὸν λαὸ τοῦ Ἰσραήλ. Αὐτοὶ θὰ βάζουν αἰώνια θυμίαμα στὸ θυσιαστήριό Σου, γιὰ νὰ ἐξιλεώνουν τὸν λαὸ καὶ νὰ τὸν προστατεύουν ἀπὸ τὴν δίκαιη ὀργή Σου.

Διαβάζουμε ὅτι οἱ Ἰουδαῖοι ἀπεφάσισαν νὰ συνωμοτήσουν ἐναντίον τοῦ προφήτου Ἱερεμία καὶ νὰ μὴ προσέχουν τὴν διδασκαλία του, μὲ τὴν σκέψι ὅτι οἱ Ἱερεῖς θὰ συνεχίσουν νὰ διδάσκουν τὸν λαὸ καὶ οἱ

σοφοὶ νὰ δίνουν συμβουλές· *«καὶ εἶπαν· δεῦτε καὶ λογισώμεθα ἐπὶ Ἱερεμίαν λογισμόν, ὅτι οὐκ ἀπολεῖται νόμος ἀπὸ ἱερέως καὶ βουλὴ ἀπὸ συνετοῦ καὶ λόγος ἀπὸ προφήτου· δεῦτε καὶ πατάξωμεν αὐτὸν ἐν γλώσσῃ καὶ ἀκουσόμεθα πάντας τοὺς λόγους αὐτοῦ»* (Ἱερεμίου ιη΄ 18).

Δηλαδή: Ἐλᾶτε καὶ ἂς σκευωρήσουμε ἐναντίον τοῦ Ἱερεμία σκευωρία, διότι δὲν χάθηκε ὁ νόμος, ἀλλὰ συνεχίζει νὰ διδάσκεται ἀπὸ ἱερεῖς, οὔτε καὶ σοφὴ συμβουλὴ λόγῳ ἐλλείψεως σοφῶν καὶ συνετῶν ἀνθρώπων, οὔτε καὶ λόγος ἕνεκα ἐλλείψεως προφητῶν. Ἐμπρός, ἂς τὸν συκοφαντήσουμε· ἂς ἀκούσουμε δὲ μὲ προσοχὴ τὰ λόγια του καὶ ἂς διαπιστώσουμε σὲ ποιὰ εἶναι ἔνοχος, ὥστε νὰ ψηφίσουμε τὴν καταδίκη του.

Ὁ προφήτης Ἰεζεκιὴλ μεταφέρει τὶς ἐντολὲς τοῦ Θεοῦ στοὺς Ἰσραηλίτες, τὸν ἀποστάτη λαό (Ἰεζεκιὴλ μδ΄ 1). Μεταξὺ αὐτῶν περιλαμβάνονται καὶ ἐντολὲς πρὸς τοὺς Ἱερεῖς νὰ διδάσκουν τὸν λαὸ ποιὸ εἶναι ἅγιο καὶ ποιὸ ἁμαρτωλό· *«Καὶ τὸν λαόν μου διδάξουσι ἀνὰ μέσον ἁγίου καὶ βεβήλου καὶ ἀνὰ μέσον ἀκαθάρτου καὶ καθαροῦ γνωριοῦσι αὐτοῖς»* (Ἰεζεκιὴλ μδ΄ 23).

Δηλαδή: Θὰ διδάσκουν δὲ τὸν λαό μου καὶ θὰ τοὺς μάθουν νὰ διακρίνουν μεταξὺ ἁγίου καὶ βέβηλου, ἱεροῦ δηλαδὴ καὶ μολυσμένου πράγματος ἢ προσώπου· θὰ τοὺς μάθουν ποιὸ εἶναι τὸ ἀκάθαρτο καὶ

ποιὸ εἶναι τὸ καθαρὸ ἐνώπιον τοῦ Νόμου τοῦ Θεοῦ.

Εἶναι σημαντικὸ νὰ παρατηρήσουμε ὅτι ἂν καὶ οἱ Προφῆτες εἶναι αὐθεντικοὶ ἑρμηνευτὲς τοῦ λόγου τοῦ Θεοῦ, ἐν τούτοις δὲν καταργοῦν τοὺς Ἱερεῖς ἀπὸ τοὺς ὁποίους ὁ Θεὸς ἔχει παράπονα, ἀλλὰ ὑποδεικνύουν σ' αὐτοὺς τὸ ἔργο τους.

Μάλιστα στὴν περίπτωσι τοῦ προφήτου Ἀγγαίου ὁ Θεὸς στέλνει τὸν Προφήτη στοὺς Ἱερεῖς νὰ λάβει ὁδηγίες.

«Τάδε λέγει Κύριος παντοκράτωρ· ἐπερώτησον τοὺς ἱερεῖς νόμον λέγων» (Ἀγγαίου β΄ 11).

Δηλαδή: Αὐτὰ λέει ὁ Παντοκράτορας Κύριος· Ρώτησε καὶ ζήτησε συμβουλὴ ἀπὸ τοὺς ἱερεῖς, σχετικὴ μὲ τὴν ἑρμηνεία τοῦ Νόμου.

Εἶναι διδακτικὰ ὅσα ἀναφέρονται σ' αὐτὴ τὴν περίπτωσι.

δ΄. Ἀσκοῦν δικαστικὸ ἔργο. Οἱ Ἱερεῖς ἦταν καὶ δικαστὲς κατὰ τὴν Νομοθεσία τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης.

«Ἐὰν δὲ ἀδυνατήσῃ ἀπὸ σοῦ ῥῆμα ἐν κρίσει ἀνὰ μέσον αἵμα αἵματος καὶ ἀναμέσον κρίσις κρίσεως καὶ ἀναμέσον ἁφὴ ἁφῆς καὶ ἀναμέσον ἀντιλογία ἀντιλογίας, ῥήματα κρίσεως ἐν ταῖς πόλεσιν ἡμῶν, καὶ ἀναστὰς ἀναβήσει εἰς τὸν τόπον, ὃν ἂν ἐκλέξηται Κύριος ὁ Θεός σου ἐκεῖ, καὶ ἐλεύσῃ πρὸς τοὺς ἱερεῖς τοὺς Λευίτας καὶ πρὸς τὸν κριτήν, ὡς ἂν γένηται ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις, καὶ ἐκζητήσαντες

ἀναγγελοῦσί σοι τὴν κρίσιν. καὶ ποιήσεις κατὰ τὸ πρᾶγμα, ὃ ἂν ἀναγγείλωσί σοι ἐκ τοῦ τόπου, οὗ ἂν ἐκλέξηται Κύριος ὁ Θεός σου, καὶ φυλάξῃ ποιῆσαι πάντα ὅσα ἂν νομοθετηθῇ σοι· κατὰ τὸν νόμον καὶ κατὰ τὴν κρίσιν ἣν ἂν εἴπωσί σοι, ποιήσεις, οὐκ ἐκκλινεῖς ἀπὸ τοῦ ῥήματος, οὗ ἐὰν ἀναγγείλωσί σοι, δεξιὰ οὐδὲ ἀριστερά, καὶ ὁ ἄνθρωπος, ὃς ἐὰν ποιήσῃ ἐν ὑπερηφανίᾳ ὥστε μὴ ὑπακοῦσαι τοῦ ἱερέως τοῦ παρεστηκότος λειτουργεῖν ἐπὶ τῷ ὀνόματι Κυρίου τοῦ Θεοῦ σου ἢ τοῦ κριτοῦ, ὃς ἂν ᾖ ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις, καὶ ἀποθανεῖται ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος, καὶ ἐξαρεῖς τὸν πονηρὸν ἐξ Ἰσραήλ· καὶ πᾶς ὁ λαὸς ἀκούσας φοβηθήσεται καὶ οὐκ ἀσεβήσῃ ἔτι» (Δευτερονομίου ιζ′ 8-13).

Δηλαδή: Ὅταν σὰν δικαστὴς δυσκολευθεῖς νὰ ἀποφανθεῖς σὲ μιὰ ὑπόθεσι, ἂν δηλαδὴ εἶναι δύσκολο νὰ προσδιορισθεῖ, πῶς διαπράχθηκε κάποιος φόνος ἢ ἂν ὑπάρχει διαφορὰ γνώμης μεταξὺ τῶν δικαστῶν μὲ κάποια ὑπόθεσι καὶ ἀναζητεῖται ποιὰ εἶναι ἡ ὀρθή, σὲ περίπτωσι τραυματισμοῦ τί εἶδος τραυματισμοῦ εἶναι καὶ βρίσκεσαι ἐμπρὸς σὲ ἀντίθετες γνῶμες τῶν ἄλλων Κριτῶν στὶς διάφορες ὑποθέσεις, ποὺ δικάζονται στὶς πόλεις σας, θὰ κάνεις τὸ ἑξῆς: Θὰ σηκωθεῖς καὶ θὰ πᾶς στὸν τόπο ποὺ θὰ διαλέξει ὁ Κύριος καὶ Θεός σου, στὸν Ναό. Ἐκεῖ θὰ προσφύγεις πρὸς τοὺς Λευῖτες ἱερεῖς καὶ στὸν Κριτὴ ποὺ θὰ εἶναι ὡρισμένος γιὰ τὶς ἡμέρες ἐκεῖνες. Αὐτοὶ θὰ ἐξε-

τάσουν ἐπιμελῶς τὴν ὑπόθεσι καὶ θὰ σοῦ ἀνακοινώσουν τὴν δίκαιη κρίσι. Θὰ συμμορφωθεῖς μὲ τὴν ἀπόφασι τὴν ὁποία θὰ ἐκδώσουν ἐκεῖ στὸν ἱερὸ τόπο, ποὺ θὰ ἔχει διαλέξει ὁ Κύριος καὶ Θεός σου, καὶ θὰ φροντίσεις νὰ τηρήσεις πλέον ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖο θὰ διατυπωθεῖ σὲ σένα. Σύμφωνα μὲ τὸν νόμο καὶ τὴν ἀπόφασι ποὺ ἐξέδωκαν καὶ ἀνήγγειλαν, θὰ πράξεις χωρὶς νὰ παρεκλίνεις οὔτε δεξιὰ οὔτε ἀριστερά. Ὁ Ἰσραηλίτης ὅμως ἐκεῖνος, ὁ ὁποῖος κινούμενος ἀπὸ ὑπερηφάνεια, δὲν θέλει νὰ ὑπακούσει στὴν ἀπόφασι τοῦ ἀρχιερέα, ὁ ὁποῖος προσφέρει τὶς ὑπηρεσίες του πλησίον τοῦ Θεοῦ ἢ στὸν Κριτὴ ποὺ εἶναι ὡρισμένος γιὰ τὶς ἡμέρες ἐκεῖνες, ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος πρέπει νὰ τιμωρηθεῖ μὲ θάνατο καὶ ἔτσι θὰ ἀπομακρύνεις τὸν πονηρὸ ἀπὸ τὸν Ἰσραηλιτικὸ λαό. Οἱ ἄλλοι Ἰσραηλῖτες ἀφοῦ πληροφορηθοῦν τὴν τιμωρία αὐτή, θὰ φοβηθοῦν καὶ δὲν θὰ ἀσεβήσουν πλέον.

ε΄. Ἐξασφαλίζουν τὴν γραπτὴ σύνταξι τοῦ νόμου, γράφουν κώδικες καὶ διασώζουν τὴν νομοθεσία τοῦ Θεοῦ.

4. Ὁ Κύριος ἀνακεφαλαιώνει τὴν ἱερατικὴ διακονία, ὅπως ἐννοεῖται στὴν Παλαιὰ Διαθήκη. Ἰδοὺ πῶς:

α΄. Τὴν ὑπηρεσία τῆς λατρείας μὲ τὴν θυσία τῆς ζωῆς Του. Ὁ θάνατος τοῦ Κυρίου:

Γιὰ τοὺς ἐχθρούς Του εἶναι ἡ τιμωρία τῆς *«βλασφημίας Του»*.

Γιὰ τοὺς μαθητές Του μία σκανδαλώδης ἀποτυχία.

Γιὰ τὸν Ἴδιο εἶναι μία θυσία ποὺ τὴν περιγράφει μὲ τὶς ἀπεικονίσεις τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης. Τὴν συγκρίνει:

Μὲ τὴν ἐξιλαστήριο θυσία τοῦ Δούλου τοῦ Θεοῦ· *«καὶ γὰρ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου οὐκ ἦλθε διακονηθῆναι, ἀλλὰ διακονῆσαι, καὶ δοῦναι τὴν ψυχὴν αὐτοῦ λύτρον ἀντὶ πολλῶν»* (Μάρκου ι′ 45).

Δηλαδή: Διότι καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου, ὁ Μεσσίας, δὲν ἦλθε στὸν κόσμο γιὰ νὰ ὑπηρετηθεῖ, ἀλλ' ἦλθε γιὰ νὰ ὑπηρετήσει καὶ νὰ δώσει τὴν ζωή του λύτρο, ὅπως ἐξαγορασθοῦν καὶ ἐλευθερωθοῦν ἀπὸ τὴν ἁμαρτία καὶ τὸν θάνατο πολλοί.

«Καὶ εἶπεν αὐτοῖς· τοῦτό ἐστι τὸ αἷμά μου τὸ τῆς καινῆς διαθήκης τὸ περὶ πολλῶν ἐκχυνόμενον» (Μάρκου ιδ′ 24).

Γιὰ τὸ πάθος καὶ τὴν θυσία τοῦ Δούλου ὁμιλεῖ ὁ προφήτης Ἡσαΐας: *«Κύριε, τίς ἐπίστευσε τῇ ἀκοῇ ἡμῶν; καὶ ὁ βραχίων Κυρίου τίνι ἀπεκαλύφθη; ἀνηγγείλαμεν ὡς παιδίον ἐναντίον αὐτοῦ, ὡς ῥίζα ἐν γῇ διψώσῃ. οὐκ ἔστιν εἶδος αὐτῷ οὐδὲ δόξα· καὶ εἴδομεν αὐτόν, καὶ οὐκ εἶχεν εἶδος οὐδὲ κάλλος· ἀλλὰ τὸ εἶδος αὐτοῦ ἄτιμον καὶ ἐκλεῖπον παρὰ πάντας τοὺς υἱοὺς τῶν ἀνθρώπων· ἄνθρωπος ἐν πληγῇ ὢν*

καὶ εἰδὼς φέρειν μαλακίαν, ὅτι ἀπέστραπται τὸ πρόσωπον αὐτοῦ, ἠτιμάσθη καὶ οὐκ ἐλογίσθη. οὗτος τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν φέρει καὶ περὶ ἡμῶν ὀδυνᾶται, καὶ ἡμεῖς ἐλογισόμεθα αὐτὸν εἶναι ἐν πόνῳ καὶ ἐν πληγῇ ὑπὸ Θεοῦ καὶ ἐν κακώσει. αὐτὸς δὲ ἐτραυματίσθη διὰ τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν καὶ μεμαλάκισται διὰ τὰς ἀνομίας ἡμῶν· παιδεία εἰρήνης ἡμῶν ἐπ' αὐτόν, τῷ μώλωπι αὐτοῦ ἡμεῖς ἰάθημεν. πάντες ὡς πρόβατα ἐπλανήθημεν, ἄνθρωπος τῇ ὁδῷ αὐτοῦ ἐπλανήθη· καὶ Κύριος παρέδωκεν αὐτὸν ταῖς ἁμαρτίαις ἡμῶν. καὶ αὐτὸς διὰ τὸ κεκακῶσθαι οὐκ ἀνοίγει τὸ στόμα αὐτοῦ· ὡς πρόβατον ἐπὶ σφαγὴν ἤχθη καὶ ὡς ἀμνὸς ἐναντίον τοῦ κείροντος αὐτὸν ἄφωνος, οὕτως οὐκ ἀνοίγει τὸ στόμα. ἐν τῇ ταπεινώσει ἡ κρίσις αὐτοῦ ἤρθη· τὴν δὲ γενεὰν αὐτοῦ τίς διηγήσεται; Ὅτι αἴρεται ἀπὸ τῆς γῆς ἡ ζωὴ αὐτοῦ, ἀπὸ τῶν ἀνομιῶν τοῦ λαοῦ μου ἦχθη εἰς θάνατον. καὶ δώσω τοὺς πονηροὺς ἀντὶ τῆς ταφῆς αὐτοῦ καὶ τοὺς πλουσίους ἀντὶ τοῦ θανάτου αὐτοῦ· ὅτι ἀνομίαν οὐκ ἐποίησεν, οὐδὲ εὑρέθη δόλος ἐν τῷ στόματι αὐτοῦ» (Ἡσαΐου νγ′ 1-9).

Δηλαδή: Ποιός ὅμως Κύριε, πίστευσε στὸ κήρυγμά μας; Ἡ δύναμις τοῦ Κυρίου σὲ ποιὸν φανερώθηκε καὶ ἔγινε αἰσθητή; Ὁ δοῦλος τοῦ Κυρίου ἐμφανίστηκε ἐνώπιόν μας σὰν μικρὸ παιδί, σὰν ρίζα σὲ ἄνυδρο τόπο. Δὲν εἶχε μορφὴ ἐλκυστικὴ οὔτε δόξα. Καὶ τὸν εἴδαμε, ναί! καὶ δὲν εἶχε ὡραιότητα

οὔτε κάλλος. Ἀλλὰ τὸ πρόσωπό Του ἦταν καταφρονημένο, χωρὶς τιμὴ καὶ δόξα καὶ ὑπελείπετο στὴν ὡραιότητα ὅλων τῶν ἀνθρώπων. Αὐτὸς ἦταν ἄνθρωπος πληγωμένος, ἄνθρωπος ὁ ὁποῖος γνωρίζει νὰ βαστάζει καὶ νὰ ὑπομένει ταλαιπωρίες καὶ πόνους. Τόσο πολὺ βασανίσθηκε, ὥστε παραμορφώθηκε τὸ πρόσωπο αὐτοῦ, ἐξευτελίστηκε καὶ ἐξουδενώθηκε κυριολεκτικά. Αὐτὸς ὑποφέρει γιὰ τὶς ἁμαρτίες μας καὶ γιὰ μᾶς αἰσθάνεται τὶς ὀδύνες αὐτὲς καὶ τοὺς πόνους. Ἐμεῖς δὲ νομίσαμε, ὅτι αὐτὸς βρίσκεται σ' αὐτὴ τὴν ὀδυνηρὴ πληγὴ τιμωρούμενος ὑπὸ τοῦ Θεοῦ. Αὐτὸς ὅμως τραυματίστηκε γιὰ τὶς ἁμαρτίες μας καὶ ὑποβλήθηκε σὲ ταλαιπωρίες γιὰ τὶς ἀνομίες μας. Ἡ παιδευτικὴ αὐτὴ τιμωρία εἶχε σὰν ἀποτέλεσμα τὴν δική μας εἰρήνη. Μὲ τὴν πληγή αὐτοῦ (χάρις στὴν πληγὴ αὐτοῦ) ἐμεῖς θεραπευθήκαμε. Ὅλοι σὰν πρόβατα εἴχαμε πλανηθεῖ. Κάθε ἄνθρωπος πλανήθηκε καὶ ἔχασε τὴν ὁδὸ αὐτοῦ. Ὁ Κύριος παρέδωκε αὐτὸν σὲ παθήματα γιὰ νὰ ἐξοφλήσει τὸ χρέος γιὰ τὶς ἁμαρτίες μας. Καὶ αὐτὸς παρ' ὅλες τὶς κακώσεις ποὺ ἔπαθε, δὲν ἄνοιξε τὸ στόμα του νὰ διαμαρτυρηθεῖ· σὰν πρόβατο ὁδηγεῖται στὴ σφαγή, χωρὶς νὰ προβάλλει κάποια ἀντίστασι καὶ σὰν ἄφωνος ἀμνὸς ἀπέναντι ἐκείνου ποὺ τὸν κουρεύει. Ναί! ἔτσι πορεύεται, χωρὶς ν' ἀνοίγει τὸ στόμα του. Ἐξ αἰτίας τῆς ταπεινώσεώς του τοῦ ἀρνήθηκαν τὴν δικαία κρίσι. Μετὰ δὲ ἀπὸ αὐτὰ τὰ

παθήματα, ποιός θὰ τολμήσει νὰ διηγηθεῖ τὴν γενεὰ αὐτοῦ; Διότι σηκώθηκε βίαια ἀπὸ τὴν γῆ ἡ ζωή του· ἐξαιτίας τῶν ἁμαρτιῶν τοῦ λαοῦ μου ὁδηγήθηκε στὸ θάνατο. Σὰν ἀντάλλαγμα τῆς ταφῆς αὐτοῦ θὰ παραδοθοῦν οἱ πονηροὶ καὶ τὸν θάνατο αὐτοῦ θὰ πληρώσουν οἱ πλούσιοι. Διότι ὁ δοῦλος μου δὲν ἐποίησε κάποια παράβασι οὔτε βρέθηκε δόλος στὸ στόμα του.

Μὲ τὴν θυσία τῆς Διαθήκης τοῦ Μωυσῆ στοὺς πρόποδες τοῦ Σινᾶ ὅπως ἀναφέρεται στὴν Ἔξοδο: *«Καὶ ἔγραψε Μωυσῆς πάντα τὰ ῥήματα Κυρίου. ὀρθρίσας δὲ Μωυσῆς τὸ πρωῒ ᾠκοδόμησε θυσιαστήριον ὑπὸ τὸ ὄρος»* (Ἐξόδου κδ΄ 4).

Δηλαδή: Καὶ ἔγραψε Μωυσῆς ὅλα τὰ λόγια τοῦ Κυρίου. Σηκώθηκε δὲ νωρὶς τὸ πρωῒ ὁ Μωυσῆς καὶ ἔκτισε στοὺς πρόποδες τοῦ βουνοῦ θυσιαστήριο πρὸς τιμὴ τοῦ Κυρίου.

«Λαβὼν δὲ Μωυσῆς τὸ αἷμα κατεσκέδασε τοῦ λαοῦ καὶ εἶπεν· ἰδοὺ τὸ αἷμα τῆς διαθήκης, ἧς διέθετο Κύριος πρὸς ὑμᾶς περὶ πάντων τῶν λόγων τούτων» (Ἐξόδου κδ΄ 8).

Δηλαδή: Ἀφοῦ δὲ πῆρε ὁ Μωυσῆς τὸ αἷμα, ποὺ ἦταν στὰ δοχεῖα, ράντισε μὲ αὐτὸ τὸν λαὸ καὶ εἶπε· αὐτὸ εἶναι τὸ αἷμα, ποὺ ἐπικυρώνει τὴν Διαθήκη καὶ συμφωνία, ποὺ ἔκανε μαζί σας ὁ Κύριος γιὰ ὅλα αὐτὰ τὰ λόγια, ποὺ ἀκούσατε προηγουμένως.

Τὸ αἷμα ποὺ προσφέρει τὶς ἡμέρες τοῦ Πάσχα

θυμίζει τὸ αἷμα τοῦ Πασχαλινοῦ Ἀμνοῦ· *«καὶ εἶπεν αὐτοῖς· τοῦτό ἐστι τὸ αἷμά μου τὸ τῆς καινῆς διαθήκης τὸ περὶ πολλῶν ἐκχυνόμενον»* (Μάρκου ιδ΄ 24), βλ. καί *«καὶ λήψονται ἀπὸ τοῦ αἵματος καὶ θύσουσιν ἐπὶ τῶν δύο σταθμῶν καὶ ἐπὶ τὴν φλιὰν ἐν τοῖς οἴκοις, ἐν οἷς ἐὰν φάγωσιν αὐτὰ ἐν αὐτοῖς, ... οὐκ ἐξέλιπε δὲ ὁ στῦλος τῆς νεφέλης ἡμέρας καὶ ὁ στῦλος τοῦ πυρὸς νυκτὸς ἐναντίον τοῦ λαοῦ παντός»* (Ἐξόδου ιβ΄ 7, ιγ΄ 22).

Δηλαδή: Θὰ πάρουν κατόπιν ἀπὸ τὸ αἷμα του καὶ θὰ ἀλείψουν τὶς δύο παραστάδες καὶ τὸ ἀνώφλι τῆς πόρτας, στὰ σπίτια ὅπου θὰ φᾶνε τὰ πρόβατα. ... Σὲ ὅλη δὲ τὴν διαδρομὴ δὲν ἔλειψαν ποτὲ ἐμπρὸς ἀπὸ ὅλο τὸν λαὸ οὔτε ὁ στῦλος τῆς νεφέλης τὴν ἡμέρα, οὔτε ὁ πύρινος στῦλος τὴν νύκτα.

β΄. Τὴν ὑπηρεσία τοῦ Νόμου μὲ τὸ διδακτικό Του ἔργο, ὅπως ἀναφέρθηκε καὶ ἀναπτύχθηκε στὰ περὶ τοῦ Προφητικοῦ-Διδακτικοῦ Ἀξιώματός Του.

5. Ὁ Θάνατος τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ κατὰ τὴν Καινὴ Διαθήκη

Ἐπειδὴ ὁ Κύριος Ἰησοῦς Χριστὸς ὡς Ἀρχιερέας πρόσφερε τὴν ζωή Του ὡς μοναδικὴ θυσία γιὰ τὴν ζωὴ καὶ σωτηρία τοῦ κόσμου, τὰ κείμενα τῆς Καινῆς Διαθήκης παρουσιάζουν τὸν θάνατο τοῦ Ἰησοῦ:

α΄. Ὡς τὴν θυσία τοῦ *«Δούλου»*.

Γιὰ νὰ κατανοήσουμε αὐτὴ τὴν ἔννοια διευκρινίζουμε ὅτι διὰ τοῦ Προφήτου Ἡσαΐου ὁ Θεὸς ἀναφέρθηκε στὴν θυσία τοῦ *«Παιδὸς Κυρίου»* (Ἡσαΐου νγ΄), ὁ ὁποῖος ἀσφαλῶς εἶναι ὁ Μεσσίας.

Ὁ ἀπόστολος Πέτρος στὴν ὁμιλία του στοὺς συγκεντρωμένους Ἰουδαίους στὸ ναὸ τῶν Ἱεροσολύμων ἀναφέρει ὅτι ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς εἶναι ὁ *«Παῖς Κυρίου»* ὁ *«Δοῦλος Κυρίου»*, ὁ ὁποῖος, ἐπειδὴ θυσιάστηκε μὲ τὴν θέλησί Του, δοξάσθηκε καὶ ἐξυψώθηκε ἀπὸ τὸν Θεό.

«Ὁ Θεὸς Ἀβραὰμ καὶ Ἰσαὰκ καὶ Ἰακώβ, ὁ Θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν, ἐδόξασε τὸν παῖδα αὐτοῦ Ἰησοῦν· ὃν ὑμεῖς μὲν παρεδώκατε καὶ ἠρνήσασθε αὐτὸν κατὰ πρόσωπον Πιλάτου, κρίναντος ἐκείνου ἀπολύειν. ... Ὑμῖν πρῶτον ὁ Θεὸς ἀναστήσας τὸν παῖδα αὐτοῦ Ἰησοῦν ἀπέστειλεν αὐτὸν εὐλογοῦντα ὑμᾶς ἐν τῷ ἀποστρέφειν ἕκαστον ἀπὸ τῶν πονηριῶν ὑμῶν» (Πράξεις γ΄ 13, 26).

Δηλαδή: Ὁ Θεὸς τοῦ Ἀβραὰμ καὶ τοῦ Ἰσαὰκ καὶ τοῦ Ἰακώβ, ὁ Θεὸς τῶν προγόνων μας δόξασε τὸν Μεσσία Ἰησοῦ· τὸν ὁποῖον σεῖς παραδώσατε γιὰ νὰ σταυρωθεῖ καὶ τὸν ἀρνηθήκατε ἐμπρὸς στὸν Πιλᾶτο, ὅταν ἐκεῖνος ἀποφάσισε νὰ τὸν ἀφήσει ἐλεύθερον ὡς ἀθῶον. ... Σὲ σᾶς πρῶτα ὁ Θεός, ἀφοῦ ἔδωσε ζωὴ στὸν δοῦλο του Ἰησοῦ καὶ μὲ τὴν ἐνανθρώπησι τὸν ἀνέδειξε τὸ εὐλογημένο σπέρμα καὶ ἀπόγονο τοῦ

Ἀβραάμ, ἀπέστειλε αὐτὸν γιὰ νὰ σᾶς εὐλογεῖ, ἐφόσον καὶ σεῖς καταβάλλετε κάθε προσπάθεια νὰ ἀπομακρυνθεῖ ὁ καθένας σας ἀπὸ τὶς πονηρίες σας.

Στὴν προσευχὴ τῶν πιστῶν τῆς ἐκκλησιαστικῆς κοινότητας τῶν Ἱεροσολύμων ποὺ ἔγινε μετὰ τὴν ἀπελευθέρωσι τῶν ἀποστόλων Πέτρου καὶ Ἰωάννου ἀναφέρεται ὅτι ὁ Ἰησοῦς εἶναι ὁ *«Παῖς Κυρίου»· «Συνήχθησαν γὰρ ἐπ' ἀληθείας ἐπὶ τὸν ἅγιον παῖδά σου Ἰησοῦν, ὃν ἔχρισας, Ἡρῴδης τε καὶ Πόντιος Πιλᾶτος σὺν ἔθνεσι καὶ λαοῖς Ἰσραήλ»* (Πράξεις δ΄ 27).

Δηλαδή: Διότι πράγματι καὶ στὰ σωστὰ μαζεύθηκαν κατὰ τοῦ ἁγίου παιδός σου Ἰησοῦ, τὸν Ὁποῖον ἔχρισες Λυτρωτὴ καὶ Σωτῆρα, ὁ Ἡρώδης καὶ ὁ Πόντιος Πιλᾶτος μαζὶ μὲ εἰδωλολατρικὰ ἔθνη καὶ μὲ λαὸ ἀπὸ ὅλες τὶς φυλὲς τοῦ Ἰσραήλ. Ὁ Θεὸς τὸν ὁποῖον λάτρευσαν οἱ πατέρες μας καὶ ἀπὸ τὸν ὁποῖον ἔλαβαν αὐτοὶ τὶς ἐπαγγελίες, ἀνέστησε ἐκ νεκρῶν τὸν Ἰησοῦ, τὸν Ὁποῖον σεῖς φονεύσατε, ἀφοῦ τὸν κρεμάσατε σὰν ἐπικατάρατο ἐπὶ τοῦ ξύλου τοῦ σταυροῦ.

Ὁ ἀπόστολος Πέτρος ἐνώπιον τοῦ Ἀρχιερέως καὶ τοῦ Ἰουδαϊκοῦ Συνεδρίου, τῆς ἀνώτατης πνευματικῆς Ἀρχῆς τῶν Ἰουδαίων, μὲ παρρησία καὶ χωρὶς φόβο καὶ δειλία ἀναφέρεται στὴν ἀπόφασί τους νὰ σταυρώσουν τὸν Ἰησοῦ, τὸν Ὁποῖον ὁ Θεὸς δόξασε· *«ὁ Θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν ἤγειρεν Ἰησοῦν, ὃν ὑμεῖς διεχειρίσαθε κρεμάσαντες ἐπὶ ξύλου»* (Πράξεις ε΄ 30).

Δηλαδή: Ὁ Θεὸς τῶν πατέρων μας ἀνέστησε ἐκ νεκρῶν τὸν Ἰησοῦ, τὸν ὁποῖο σεῖς φονεύσατε, ἀφοῦ τὸν κρεμάσατε ὡς ἐπικατάρατον στὸ ξύλο τοῦ σταυροῦ.

Ἄλλη ἀπόδειξις, ποὺ ἐπιβεβαιώνει ὅτι ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς εἶναι ὁ *«Παῖς Κυρίου»*, εἶναι καὶ τὸ ὅτι ἡ σχετικὴ προφητεία τοῦ Ἡσαΐου ἐφαρμόζεται στὸν Ἰησοῦ Χριστό· *«Ἡ δὲ περιοχὴ τῆς γραφῆς ἣν ἀνεγίνωσκεν ἦν αὕτη· Ὡς πρόβατον ἐπὶ σφαγὴν ἤχθη, καὶ ὡς ἀμνὸς ἐναντίον τοῦ κείροντος αὐτὸν ἄφωνος, οὕτως οὐκ ἀνοίγει τὸ στόμα αὐτοῦ. Ἐν τῇ ταπεινώσει αὐτοῦ ἡ κρίσις αὐτοῦ ἤρθη τὴν δὲ γενεὰν αὐτοῦ τίς διηγήσεται; Ὅτι αἴρεται ἀπὸ τῆς γῆς ἡ ζωὴ αὐτοῦ. Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ εὐνοῦχος τῷ Φιλίππῳ εἶπε· Δέομαί σου, περὶ τίνος ὁ προφήτης λέγει τοῦτο; περὶ ἑαυτοῦ ἢ περὶ ἑτέρου τινός; Ἀνοίξας δὲ ὁ Φίλιππος τὸ στόμα αὐτοῦ καὶ ἀρξάμενος ἀπὸ τῆς γραφῆς ταύτης εὐηγγελίσατο αὐτῷ τὸν Ἰησοῦν»* (Πράξεις η′ 32-35).

Δηλαδή: Τὸ περιεχόμενον δὲ τοῦ χωρίου τῆς Γραφῆς, ποὺ διάβαζε ὁ εὐνοῦχος, ἦταν τὸ ἑξῆς: Σὰν πρόβατο ὁδηγήθηκε στὴν σφαγὴ καὶ σὰν ἀρνίο, ποὺ παραμένει ἄφωνο ἐμπρὸς σ᾽ αὐτὸν ποὺ τὸ κουρεύει, ἔτσι καὶ αὐτὸς δὲν ἀνοίγει τὸ στόμα του. Ὅταν ἔλαβε δούλου μορφὴ καὶ ὑπέβαλε τὸν ἑαυτό του σὲ ταπείνωσι, τοῦ ἀρνήθηκαν τὴν δικαία κρίσι καὶ καταπάτησαν τὸ δίκαιό Του. Παρ᾽ ὅλα αὐτὰ ὅμως δὲν

ἐξαφανίσθηκε, οὔτε ἔσβησε τὸ ὄνομά του. Ποιός μπορεῖ νὰ μετρήσει τοὺς ἀπογόνους του; Διότι σηκώθηκε μὲν διὰ βιαίου θανάτου ἡ ζωή του ἀπὸ τὴν γῆ, ἀνυψώθηκε ὅμως μετὰ τὴν Ἀνάστασί του καὶ ὑπερανέβηκε τοὺς οὐρανούς. Ἔλαβε δὲ τὸν λόγο ὁ εὐνοῦχος καὶ εἶπε πρὸς τὸν Φίλιππο· Σὲ παρακαλῶ, ἐξήγησέ μου περὶ ποίου προσώπου λέει τοὺς λόγους αὐτοὺς ὁ προφήτης; Γιὰ τὸν ἑαυτό του ἢ γιὰ κάποιον ἄλλο; Ἀφοῦ δὲ ἄνοιξε τὸ στόμα του ὁ Φίλιππος καὶ ἄρχισε ἀπὸ τὸ χωρίο αὐτὸ τῆς Γραφῆς, κήρυξε σ' αὐτὸν τὸ χαρμόσυνο μήνυμα γιὰ τὸν Ἰησοῦ σὰν Μεσσία καὶ Λυτρωτή.

Ὁ κορυφαῖος τῶν Ἀποστόλων Πέτρος, ἀφοῦ ἀναφερθεῖ στὴν ὑπεροχικὴ προσωπικότητα τοῦ *«Πάσχοντος Δούλου»*, στὴν ἀνωτερότητά Του καὶ στὴν τελειότητά Του, ἀκόμα καὶ τὴν ὥρα τοῦ Πάθους, ἐξηγεῖ ὅτι ὁ Κύριος ἔπαθε, ὑπέφερε γιὰ νὰ ἐλευθερωθοῦμε ἐμεῖς ἀπὸ τὴν ἁμαρτία καὶ νὰ ζήσουμε μὲ ἀρετή, γιὰ νὰ θεραπευθοῦμε ἀπὸ τὰ τραύματα τῆς ἁμαρτίας· *«Ὃς ἁμαρτίαν οὐκ ἐποίησεν, οὐδὲ εὑρέθη δόλος ἐν τῷ στόματι αὐτοῦ· ὃς λοιδορούμενος οὐκ ἀντελοιδόρει, πάσχων οὐκ ἠπείλει, παρεδίδου δὲ τῷ κρίνοντι δικαίως· ὃς τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν αὐτὸς ἀνήνεγκεν ἐν τῷ σώματι αὐτοῦ ἐπὶ τὸ ξύλον, ἵνα ταῖς ἁμαρτίαις ἀπογενόμενοι τῇ δικαιοσύνῃ ζήσωμεν· οὗ τῷ μώλωπι αὐτοῦ ἰάθημεν»* (Α΄ Πέτρου β΄ 22-24).

Δηλαδή: Αὐτὸς δὲν ἔκαμε ποτὲ ἁμαρτία, οὔτε βρέθηκε δόλος ἢ ψεῦδος στὸ στόμα του. Τὶς λοιδορίες δὲν τὶς ἀνταπέδιδε· ἐνῶ ἔπασχε ἄδικα, δὲν ἀπειλοῦσε, ἀλλὰ ἀνέθετε τὸν ἑαυτό του στὸν Θεό, ποὺ πάντοτε κάνει κρίσι δίκαιη. Αὐτὸς σήκωσε τὶς ἁμαρτίες μας μὲ τὸ ἴδιο Του τὸ σῶμα στὸ σταυρό, γιὰ νὰ ἐλευθερωθοῦμε καὶ ἀποξενωθοῦμε ἀπὸ τὶς ἁμαρτίες καὶ ζήσουμε στὸ ἑξῆς γιὰ τὴν δικαιοσύνη καὶ γιὰ τὴν ἀρετή. Μὲ τὶς πληγὲς Αὐτοῦ γιατρευτήκαμε.

β΄. Ὡς τὴν θυσία τοῦ *«᾽Αμνοῦ»*.

Γιὰ νὰ κατανοήσουμε κι αὐτὴ τὴν ἔννοια εἶναι ἀνάγκη νὰ ἀναφέρουμε ὅτι οἱ ᾽Ιουδαῖοι κατὰ τὸ Πάσχα "ἔθυον", ἔσφαζαν καὶ θυσίαζαν ἕνα ἀμνὸ κατὰ τὴν ἐντολὴ τοῦ Θεοῦ ποὺ ἐδόθη διὰ τοῦ Μωϋσέως (᾽Εξόδου ιβ΄ 1 καὶ ἑξῆς) σὲ ἀνάμνησι τῆς εὐεργεσίας τοῦ Θεοῦ ποὺ τοὺς ἐλευθέρωσε ἀπὸ τὴν τυρρανία τῶν Αἰγυπτίων. Ὁ ᾽Ιησοῦς Χριστὸς εἶναι ὁ ἀναμάρτητος ᾽Αμνὸς ποὺ θυσιάστηκε γιὰ νὰ ἐλευθερωθοῦμε ἐμεῖς ἀπὸ τὴν δουλεία τῆς ἁμαρτίας καὶ τὰ πάθη.

«᾽Αλλὰ τιμίῳ αἵματι ὡς ἀμνοῦ ἀμώμου καὶ ἀσπίλου Χριστοῦ» (Α΄ Πέτρου α΄ 19).

Δηλαδή: ᾽Αλλὰ ἐξαγορασθήκατε μὲ τὸ πολύτιμο αἷμα τοῦ Χριστοῦ, τὸ ὁποῖο προσφέρθηκε θυσία σὰν αἷμα μικροῦ ἀρνιοῦ τελείως ἀμόλυντου καὶ καθαροῦ.

γ΄. Ἐπικαλοῦνται τὸ αἷμα τῆς θυσίας Του

Ὁ ἀπόστολος Πέτρος γράφει στὴν Α΄ Καθολικὴ ἐπιστολή του, ἐπιστολὴ πρὸς ὅλους τοὺς χριστιανούς, (αὐτὸ θὰ πεῖ ὁ χαρακτηρισμὸς Καθολική) ὅτι τὸ Αἷμα τοῦ Χριστοῦ εἶναι ἅγιο καὶ μποροῦμε κι ἐμεῖς νὰ ἐξαγνιζόμαστε μὲ αὐτό· *«Κατὰ πρόγνωσιν Θεοῦ Πατρός, ἐν ἁγιασμῷ Πνεύματος, εἰς ὑπακοὴν καὶ ῥαντισμὸν αἵματος Ἰησοῦ Χριστοῦ, ... ἀλλὰ τιμίῳ αἵματι ὡς ἀμνοῦ ἀμώμου καὶ ἀσπίλου Χριστοῦ»* (Α΄ Πέτρου α΄ 2).

Δηλαδή: Καὶ γίνατε ἐκλεκτοὶ σύμφωνα μὲ τὴν πρόγνωσι τοῦ Θεοῦ καὶ Πατρὸς μὲ τὸν ἁγιασμό, τὸν ὁποῖο σᾶς μετέδωσε τὸ Πνεῦμα, γιὰ νὰ ὑποταχθεῖτε στὸν Ἰησοῦ Χριστὸ καὶ ἀπολαύσετε τὶς χάριτες καὶ τοὺς καρποὺς ποὺ πήγασαν ἀπὸ τὸ αἷμα τοῦ σταυρικοῦ του θανάτου.

Ὁμοίως ἀναφέρει καὶ ὁ εὐαγγελιστὴς Ἰωάννης· *«Ἐὰν δὲ ἐν τῷ φωτὶ περιπατῶμεν, ὡς αὐτός ἐστιν ἐν τῷ φωτί, κοινωνίαν ἔχομεν μετ᾽ ἀλλήλων, καὶ τὸ αἷμα Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ καθαρίζει ἡμᾶς ἀπὸ πάσης ἁμαρτίας»* (Α΄ Ἰωάννου α΄ 7).

Δηλαδή: Ἐὰν ὅμως ζοῦμε μέσα στὸ φῶς, ὅπως ζεῖ ὁ Θεός, ὁ ὁποῖος εἶναι στὸ ἠθικὸ φῶς, ἔχουμε στενὴ σχέσι καὶ κοινωνία μεταξύ μας, καὶ ἡ θυσία τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ Υἱοῦ του μᾶς καθαρίζει ἀπὸ κάθε ἁμαρτία.

6. Ὁ Ἀρχιερέας Κύριος Ἰησοῦς Χριστός

Γιὰ τὸν Ἀρχιερέα Ἰησοῦ Χριστὸ ὁμιλοῦν τὰ κείμενα τοῦ Εὐαγγελιστοῦ Ἰωάννου καὶ ἡ πρὸς Ἑβραίους Ἐπιστολὴ τοῦ ἀποστόλου Παύλου.

α΄. Τὰ κείμενα τοῦ εὐαγγελιστοῦ Ἰωάννου περιγράφουν τὸν Ἰησοῦ ἐνδεδυμένον, ὅπως ἐνεδύοντο οἱ Ἀρχιερεῖς, μὲ χιτώνα ἄρραφο κατὰ τὸ Ἐξόδου κη΄ 27-28. *«Καὶ ποιήσεις ὑποδήτην ποδήρη ὅλον ὑακίνθινον. καὶ ἔσται τὸ περιστόμιον ἐξ αὐτοῦ μέσον, ὥαν ἔχον κύκλῳ τοῦ περιστομίου, ἔργον ὑφάντου, τὴν συμβολὴν συνυφασμένην ἐξ αὐτοῦ, ἵνα μὴ ραγῇ».*

Δηλαδή: Θὰ κατασκευάσεις καὶ ἐσωτερικὸ ἔνδυμα, ποὺ θὰ φθάνει μέχρι τὰ πόδια, ὅλο ἀπὸ γαλάζιο ὕφασμα. Τὸ δὲ ἄνοιγμα γιὰ τὸ κεφάλι θὰ εὑρίσκεται στὸ μέσον τοῦ ἐπάνω μέρους. Θὰ ὑπάρχει δὲ ὁλόγυρα στὸ ἄνοιγμα σειρήτι ὑφασμένο ἀπὸ ἐπιδέξιο τεχνίτη. Στὸ σημεῖο ποὺ συνδέεται μὲ τὸν χιτώνα τὸ σειρήτι θὰ εἶναι ὑφασμένο μαζί του ἔτσι, ὥστε νὰ μὴ σχίζεται τὸ ἄνοιγμα.

«Οἱ οὖν στρατιῶται ὅτε ἐσταύρωσαν τὸν Ἰησοῦν, ἔλαβον τὰ ἱμάτια αὐτοῦ καὶ ἐποίησαν τέσσαρα μέρη, ἑκάστῳ στρατιώτῃ μέρος, καὶ τὸν χιτῶνα. Ἦν δὲ ὁ χιτὼν ἄρραφος, ἐκ τῶν ἄνωθεν ὑφαντὸς δι' ὅλου» (Ἰωάννου ιθ΄ 23).

Δηλαδή: Οἱ στρατιῶτες λοιπόν, ὅταν σταύρωσαν τὸν Ἰησοῦ, ἔλαβαν τὰ ἐνδύματά του καὶ τὰ ἔκαμαν τέσσερα μερίδια, ἀπὸ ἕνα μερίδιο γιὰ κάθε στρατιώ-

τη. Καὶ τὸν χιτώνα. Ἦταν δὲ ὁ χιτώνας χωρὶς καμμιὰ ραφή, ὑφαντὸς ὁλόκληρος ἀπὸ πάνω ἕως κάτω.

Τέτοιο χιτώνα φοροῦσαν οἱ Ἰουδαῖοι Ἀρχιερεῖς.

Στὰ ὁράματά του στὴν Ἀποκάλυψι ἀναφέρει ὅτι βλέπει τὸν Ἰησοῦ Χριστὸ ἔνδοξο, νὰ φορεῖ λαμπρὴ στολὴ ὅμοια αὐτῆς ποὺ φοροῦσαν οἱ Ἰουδαῖοι Ἀρχιερεῖς, κατὰ τὴν ἄσκησι τῶν καθηκόντων τους, κατὰ τὶς ὁδηγίες, ποὺ ἔδωσε ὁ Θεὸς στὸν Μωυσῆ, νὰ κατασκευάσει τὴν στολὴ τοῦ Ἀαρὼν στὸ Ἐξόδου κη΄ 2-39 *«Καὶ ἐν μέσῳ τῶν ἑπτὰ λυχνιῶν, ὅμοιον υἱῷ ἀνθρώπου ἐνδεδυμένον ποδήρη καὶ περιεζωσμένον πρὸς τοῖς μαστοῖς ζώνην χρυσῆν»* (Ἀποκάλυψις α΄ 13).

Δηλαδή: Καὶ στὸ μέσον τῶν ἑπτὰ αὐτῶν λυχνιῶν, πρόσωπο ἔνδοξο ποὺ ἔμοιαζε μὲ πρόσωπο ἀνθρώπου, ντυμένον μὲ μεγαλοπρεπὲς ἔνδυμα, ποὺ ἔφθανε ὡς τὰ πόδια του, καὶ ἦταν ζωσμένος πλησίον τοῦ στήθους του μὲ ζώνη χρυσῆ βασιλική.

Τὸ κείμενο τοῦ ιζ΄ κεφαλαίου τοῦ εὐαγγελίου του, ποὺ ἀναφέρεται στὸ πάθος, ὡς πρᾶξις θυσίας ἀρχίζει μὲ τήν *«ἀρχιερατικὴ προσευχή»* ·*«Ταῦτα ἐλάλησεν ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἐπῆρε τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ εἶπε· Πάτερ, ἐλήλυθεν ἡ ὥρα· δόξασόν σου τὸν υἱόν, ἵνα καὶ ὁ υἱός σου δοξάσῃ σε ...»* (Ἰωάννου ιζ΄ 1 καὶ ἑξῆς).

Δηλαδή: Αὐτὰ εἶπε ὁ Ἰησοῦς πρὸς τοὺς μαθητές του. Καὶ ἔπειτα σήκωσε τὰ μάτια του στὸν οὐ-

ρανὸ καὶ εἶπε· Πατέρα, ἦλθε ἡ ὥρα· φανέρωσε τὴν δόξα τοῦ Γιοῦ σου, ὥστε καὶ ὁ Γιός σου νὰ φανερώσει τὴν δική σου δόξα.

Ὅπως ὁ ἱερέας ἔτσι καὶ ὁ Ἰησοῦς ἐξαγιάζεται· δηλαδὴ καθιερώνεται μὲ τὴν θυσία. Ὁ ἴδιος ὁ Κύριος ἀναφέρει τὸν σκοπὸ τῆς θυσίας τῆς ζωῆς Του· *«καὶ ὑπὲρ αὐτῶν ἐγὼ ἁγιάζω ἐμαυτόν, ἵνα καὶ αὐτοὶ ὦσιν ἡγιασμένοι ἐν ἀληθείᾳ»* (Ἰωάννου ιζ' 19)· καὶ ἀσκεῖ ἔτσι ἀποτελεσματικὴ μεσιτεία, στὴν ὁποία μάταια ἀπέβλεπε ἡ παλαιὰ ἱερωσύνη.

Ἡ πρὸς Ἑβραίους Ἐπιστολὴ ἰδιαιτέρως ἀναφέρεται διεξοδικὰ καὶ ρητὰ στὴν ἱερωσύνη τοῦ Χριστοῦ. Ἐπαναλαμβάνει θέματα ποὺ ἔχουν ἀναφερθεῖ ἤδη καὶ ἀναδεικνύει καὶ ἄλλα:

Παρουσιάζει τὸν σταυρικὸ θάνατο τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὡς τὴν θυσία τοῦ Ἐξιλασμοῦ ποὺ προβλεπόταν στὴν Παλαιὰ Διαθήκη· *«Εἶχε μὲν οὖν καὶ ἡ πρώτη σκηνὴ δικαιώματα λατρείας τό τε Ἅγιον κοσμικόν. Σκηνὴ γὰρ κατεσκευάσθη ἡ πρώτη, ἐν ᾗ ἥ τε λυχνία καὶ ἡ τράπεζα καὶ ἡ πρόθεσις τῶν ἄρτων, ἥτις λέγεται Ἅγια. Μετὰ δὲ τὸ δεύτερον καταπέτασμα σκηνὴ ἡ λεγομένη Ἅγια Ἁγίων, χρυσοῦν ἔχουσα θυμιατήριον καὶ τὴν κιβωτὸν τῆς διαθήκης περικεκαλυμμένην πάντοθεν χρυσίῳ, ἐν ᾗ στάμνος χρυσῆ ἔχουσα τὸ μάννα καὶ ἡ ῥάβδος Ἀαρὼν ἡ βλαστήσασα καὶ αἱ πλάκες τῆς διαθήκης, ὑπεράνω δὲ αὐτῆς Χερουβὶμ δόξης κατα-*

σκιάζοντα τὸ ἱλαστήριον· περὶ ὧν οὐκ ἔστι νῦν λέγειν κατὰ μέρος. Τούτων δὲ οὕτω κατεσκευασμένων εἰς μὲν τὴν πρώτην σκηνὴν διὰ παντὸς εἰσίασιν οἱ ἱερεῖς τὰς λατρείας ἐπιτελοῦντες, εἰς δὲ τὴν δευτέραν ἅπαξ τοῦ ἐνιαυτοῦ μόνος ὁ ἀρχιερεύς, οὐ χωρὶς αἵματος, ὃ προσφέρει ὑπὲρ ἑαυτοῦ καὶ τῶν τοῦ λαοῦ ἀγνοημάτων, τοῦτο δηλοῦντος τοῦ Πνεύματος τοῦ Ἁγίου, μήπω πεφανερῶσθαι τὴν τῶν Ἁγίων ὁδόν, ἔτι τῆς πρώτης σκηνῆς ἐχούσης στάσιν· ἥτις παραβολὴ εἰς τὸν καιρὸν τὸν ἐνεστηκότα, καθ' ὃν δῶρά τε καὶ θυσίαι προσφέρονται μὴ δυνάμεναι κατὰ συνείδησιν τελειῶσαι τὸν λατρεύοντα, μόνον ἐπὶ βρώμασι καὶ πόμασι καὶ διαφόροις βαπτισμοῖς καὶ δικαιώμασι σαρκός, μέχρι καιροῦ διορθώσεως ἐπικείμενα. Χριστὸς δὲ παραγενόμενος ἀρχιερεὺς τῶν μελλόντων ἀγαθῶν, διὰ τῆς μείζονος καὶ τελειοτέρας σκηνῆς, οὐ χειροποιήτου, τοῦτ' ἔστιν οὐ ταύτης τῆς κτίσεως, οὐδὲ δι' αἵματος τράγων καὶ μόσχων, διὰ δὲ τοῦ ἰδίου αἵματος εἰσῆλθεν ἐφάπαξ εἰς τὰ Ἅγια, αἰωνίαν λύτρωσιν εὑράμενος. Εἰ γὰρ τὸ αἷμα ταύρων καὶ τράγων καὶ σποδὸς δαμάλεως ῥαντίζουσα τοὺς κεκοινωμένους ἁγιάζει πρὸς τὴν τῆς σαρκὸς καθαρότητα, πόσῳ μᾶλλον τὸ αἷμα τοῦ Χριστοῦ, ὃς διὰ Πνεύματος αἰωνίου ἑαυτὸν προσήνεγκεν ἄμωμον τῷ Θεῷ, καθαριεῖ τὴν συνείδησιν ὑμῶν ἀπὸ νεκρῶν ἔργων εἰς τὸ λατρεύειν Θεῷ ζῶντι;» (Ἑβραίους θ' 1-14).

Δηλαδή: Εἶχε βεβαίως καὶ ἡ πρώτη σκηνὴ λατρευτικὲς διατάξεις καὶ τὸ θυσιαστήριο τὸ ἐπίγειο. Ἔτσι κατασκευάσθηκε τὸ πρῶτο μέρος τῆς σκηνῆς, τὸ ὁποῖο λέγεται Ἅγια. Σ᾽ αὐτὸ ὑπῆρχε ἡ ἑπτάφωτη λυχνία, καὶ ἡ τράπεζα, καὶ οἱ ἄρτοι τῆς προθέσεως. Ὕστερα δὲ ἀπὸ τὸ δεύτερο καταπέτασμα ἦταν τὸ μέρος τῆς σκηνῆς, τὸ ὁποῖο λέγεται Ἅγια Ἁγίων. ᾽Εκεῖ ὑπῆρχε τὸ χρυσὸ θυσιαστήριο θυμιάματος, καὶ ἡ Κιβωτὸς τῆς Διαθήκης ποὺ ἦταν τριγύρω καὶ ἀπ᾽ ὅλα τὰ μέρη καλυμμένη μὲ χρυσό. Μέσα στὴν Κιβωτὸ ὑπῆρχε ἡ χρυσὴ στάμνα ποὺ περιεῖχε τὸ μάννα, καὶ τὴν ράβδο τοῦ ᾽Ααρὼν ποὺ βλάστησε θαυματουργικὰ καὶ οἱ δύο πλάκες τῆς διαθήκης (ὅπου ἦταν γραμμένες οἱ δέκα ἐντολές). ᾽Επάνω δὲ ἀπὸ τὴν Κιβωτὸ ἦταν δύο Χερουβὶμ ἀστραφτερὰ ποὺ σκέπαζαν μὲ τὰ φτερά τους τὸ ἱλαστήριο. ᾽Αλλὰ γι᾽ αὐτὰ δὲν εἶναι τώρα ἀνάγκη νὰ μιλήσουμε μὲ λεπτομέρεια. ᾽Ενῶ δὲ αὐτὰ εἶχαν κατασκευασθεῖ ἔτσι, στὸ πρῶτο μέρος τῆς σκηνῆς ἔμπαιναν οἱ ἱερεῖς καὶ τελοῦσαν τὶς ἱεροτελεστίες. Στὸ δεύτερο μέρος τῆς σκηνῆς, στὰ Ἅγια τῶν Ἁγίων, ἔμπαινε μόνον ὁ ἀρχιερέας μία φορὰ τὸ ἔτος, φέρνοντας μαζί του αἷμα, τὸ ὁποῖο προσφέρει σὰν θυσία ἐξιλαστήριο γιὰ τὸν ἑαυτό του καὶ γιὰ τὶς ἁμαρτίες, ποὺ ἀπὸ ἄγνοια διέπραξε ὁ λαός. Μὲ τὴν διάταξι αὐτή, τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιο ἤθελε νὰ ὑποδηλώσει ὅτι, ὅσο ὑπῆρχε ἡ πρώτη σκηνή, δὲν εἶχε ἀκόμη φανερωθεῖ ὁ δρόμος ποὺ

ὁδηγοῦσε στὰ ἀληθινὰ Ἅγια, δηλαδὴ στὸν οὐρανό. Ἡ σκηνὴ ἐκείνη ἦταν τύπος καὶ σύμβολο αὐτῶν ποὺ γίνονται στὸν παρόντα καιρὸ τοῦ Μεσσία. Καὶ προσφέρονταν στὴν σκηνὴ ἐκείνη καὶ δῶρα καὶ θυσίες, ποὺ ὅμως δὲν ἦταν σὲ θέσι νὰ δικαιώσουν, ὡς πρὸς τὴν συνείδησι καὶ νὰ ὁδηγήσουν στὴν ἐσωτερικὴ τελειότητα, ἐκεῖνον ποὺ τὰ πρόσφερε. Κι αὐτό, γιατὶ ἀναφέρονται μόνο σὲ φαγητὰ καὶ ποτὰ καὶ σὲ διάφορες καθάρσεις, διατάξεις δηλαδὴ γιὰ τὸ σῶμα, ποὺ ἰσχύουν μέχρι τοῦ καιροῦ τῆς διορθώσεως, τὴν ὁποίαν ἐπέφερε ὁ Χριστός. Ὁ Χριστὸς ὅμως ὅταν ἦλθε σὰν ἀρχιερέας τῶν ἀγαθῶν, τὰ ὁποῖα γιὰ τοὺς χρόνους τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης ἦταν μέλλοντα (καὶ σκιώδη), μπῆκε σὲ σκηνή, ποὺ εἶναι ἀνώτερη καὶ τελειότερη, ὄχι χειροποίητη, ἀλλὰ ἀπὸ Πνεῦμα Ἅγιο. Οὔτε χρησιμοποίησε ὁ Χριστὸς σὰν θυσία αἷμα τράγων καὶ μόσχων, ἀλλὰ μὲ τὸ δικό Του αἷμα μπῆκε μία φορὰ γιὰ πάντα στὰ ἐπουράνια Ἅγια καὶ πέτυχε γιὰ μᾶς τὴν αἰωνία ἀπολύτρωσι. Διότι ἂν τὸ αἷμα τράγων καὶ ταύρων καὶ ράντισμα μὲ στάχτη δαμαλιοῦ καθαρίζει τοὺς μολυσμένους τελετουργικά, ὡς πρὸς τὴν καθαρότητα τοῦ σώματος, ὥστε νὰ μποροῦν νὰ μετέχουν στὴν λατρεία, πόσο μᾶλλον τὸ αἷμα τοῦ Χριστοῦ, ὁ ὁποῖος μὲ τὸ αἰώνιο Πνεῦμα ποὺ κατοικοῦσε μέσα του, πρόσφερε στὸν Θεὸ τὸν ἑαυτό του κατὰ πάντα καθαρό, θὰ καθαρίσει τὴν συνείδησί σας ἀπὸ ἔργα ἁμαρτίας ποὺ φέ-

ρουν τὴν ψυχικὴ νέκρωσι, ἔτσι ὥστε θ' ἀξιωθεῖτε νὰ λατρεύετε ἀξίως τὸν ζῶντα Θεό;

Ὁ ἀπόστολος Παῦλος διδάσκει στὴν πρὸς Ρωμαίους ἐπιστολή του ὅτι ὅλοι οἱ ἄνθρωποι σώζονται ἕνεκα τῆς ἀπολυτρωτικῆς θυσίας τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ: *«Πάντες γὰρ ἥμαρτον καὶ ὑστεροῦνται τῆς δόξης τοῦ Θεοῦ, δικαιούμενοι δωρεὰν τῇ αὐτοῦ χάριτι διὰ τῆς ἀπολυτρώσεως τῆς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, ὃν προέθετο ὁ Θεὸς ἱλαστήριον διὰ τῆς πίστεως ἐν τῷ αὐτοῦ αἵματι, εἰς ἔνδειξιν τῆς δικαιοσύνης αὐτοῦ διὰ τὴν πάρεσιν τῶν προγεγονότων ἁμαρτημάτων ἐν τῇ ἀνοχῇ τοῦ Θεοῦ, πρὸς ἔνδειξιν τῆς δικαιοσύνης αὐτοῦ ἐν τῷ νῦν καιρῷ, εἰς τὸ εἶναι αὐτὸν δίκαιον καὶ δικαιοῦντα τὸν ἐκ πίστεως Ἰησοῦ»* (Ρωμαίους γ′ 23-26).

Δηλαδή: Δὲν ὑπάρχει δὲ διάκρισι, διότι ὅλοι ἀνεξαιρέτως ἁμάρτησαν καὶ στεροῦνται τὴν δόξα, ποὺ παρέχει ὁ Θεός. Καὶ συνεπῶς γίνονται ὅλοι δίκαιοι καὶ σώζονται δωρεὰν μὲ τὴν χάρι, μὲ τὴν ὁποία ὁ Θεὸς μᾶς ἀπελευθέρωσε διὰ τῆς ἐξαγορᾶς, μὲ τὸ λύτρο τοῦ αἵματος τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, τὸν ὁποῖο ὁ Θεὸς πρὸ πάντων τῶν αἰώνων ὅρισε νὰ γίνει μέσον ἐξιλασμοῦ καὶ συμφιλιώσεως τῶν ἀνθρώπων μετὰ τοῦ Θεοῦ διὰ μέσου τῆς πίστεως. Καὶ ὅρισε ὁ Θεὸς νὰ γίνει ὁ ἐξιλασμὸς αὐτὸς μὲ τὸ αἷμα τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, γιὰ νὰ δειχθεῖ ἡ δικαιοσύνη τοῦ Θεοῦ, τὴν ὁποία ὑπῆρχε κίνδυνος νὰ παραγνωρίσουν οἱ ἄνθρωποι, ἕνεκα τῆς ἀτιμωρησίας τῶν ἁ-

μαρτημάτων, τὰ ὁποῖα εἶχαν κάμει προτοῦ ἔλθει ὁ Χριστός, καταχρώμενοι τὴν ἀνοχή, ποὺ ἔδειχνε ὁ Θεός. Ἔδωσε δηλαδὴ τὸ αἷμα του ὁ Χριστὸς σὰν θυσία ἐξιλασμοῦ στὸν παρόντα καιρό, ὥστε νὰ εἶναι αὐτὸς δίκαιος, ἱκανοποιημένος μὲ τὴν θυσία τοῦ Υἱοῦ του γιὰ τὶς ἁμαρτίες μας, καὶ συγχρόνως νὰ καθιστᾶ δίκαιο κάθε ἁμαρτωλό, ποὺ στὸ ἑξῆς θὰ ἔχει μέσα του τὴν πίστι στὸν Ἰησοῦ.

Ἐπίσης ἡ ἴδια ἐπιστολὴ παρουσιάζει τὸν σταυρικὸ θάνατο τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ ὡς τὴν θυσία τῆς Διαθήκης· *«Ὅθεν οὐδ' ἡ πρώτη χωρὶς αἵματος ἐγκεκαίνισται. Λαληθείσης γὰρ πάσης ἐντολῆς κατὰ τὸν νόμον ὑπὸ Μωϋσέως παντὶ τῷ λαῷ, λαβὼν τὸ αἷμα τῶν μόσχων καὶ τράγων μετὰ ὕδατος καὶ ἐρίου κοκκίνου καὶ ὑσσώπου, αὐτό τε τὸ βιβλίον καὶ πάντα τὸν λαὸν ἐρράντισε λέγων· τοῦτο τὸ αἷμα τῆς διαθήκης ἧς ἐνετείλατο πρὸς ὑμᾶς ὁ Θεός· καὶ τὴν σκηνὴν δὲ καὶ πάντα τὰ σκεύη τῆς λειτουργίας τῷ αἵματι ὁμοίως ἐρράντισε. Καὶ σχεδὸν ἐν αἵματι πάντα καθαρίζεται κατὰ τὸν νόμον, καὶ χωρὶς αἱματεκχυσίας οὐ γίνεται ἄφεσις. Ἀνάγκη οὖν τὰ μὲν ὑποδείγματα τῶν ἐν τοῖς οὐρανοῖς τούτοις καθαρίζεσθαι, αὐτὰ δὲ τὰ ἐπουράνια κρείττοσι θυσίαις παρὰ ταύτας. Οὐ γὰρ εἰς χειροποίητα Ἅγια εἰσῆλθεν ὁ Χριστός, ἀντίτυπα τῶν ἀληθινῶν, ἀλλ' εἰς αὐτὸν τὸν οὐρανόν, νῦν ἐμφανισθῆναι τῷ προσώπῳ τοῦ Θεοῦ ὑπὲρ ἡμῶν»* (Ἑβραίους θ' 18-24).

Δηλαδή: Γι᾽ αὐτὸ οὔτε ἡ πρώτη διαθήκη ἐγκαινιάσθηκε χωρὶς αἷμα (ποὺ σημαίνει θάνατο). ᾽Αλλ᾽ ἀφοῦ ὁ Μωυσῆς κάθε ἐντολή, ποὺ περιλαμβανόταν στὸν νόμο, ἀπήγγειλε σὲ ὅλο τὸν λαό, ἔλαβε τὸ αἷμα τῶν μόσχων καὶ τῶν ταύρων μαζὶ μὲ νερὸ καὶ κόκκινο μαλλὶ καὶ ὕσσωπο, καὶ ράντισε καὶ αὐτὸ τὸ βιβλίο τοῦ νόμου καὶ ὅλο τὸν λαό, λέγοντας: Αὐτὸ εἶναι τὸ αἷμα μὲ τὸ ὁποῖο ἐπικυρώνεται ἡ διαθήκη, τὴν ὁποία ὅρισε ὁ Θεὸς γιὰ σᾶς. Καὶ τὴν σκηνὴ δὲ καὶ ὅλα τὰ λειτουργικὰ σκεύη ὅμοια, ράντισε μὲ τὸ αἷμα. Καὶ σχεδὸν ὅλα, σύμφωνα μὲ τὸ νόμο καθαρίζονται (τελετουργικά) μὲ αἷμα, καὶ χωρὶς νὰ χυθεῖ αἷμα δὲν γίνεται ἄφεσις ἁμαρτιῶν. Ἦταν λοιπὸν ἀνάγκη, ἐκεῖνα μὲν τὰ πράγματα, ποὺ ἦταν τύποι καὶ σύμβολα τῶν ἐπουρανίων πραγμάτων, νὰ καθαρίζονται μ᾽ αὐτὰ τὰ μέσα, τὰ ἴδια ὅμως τὰ ἐπουράνια πράγματα μὲ θυσίες ἀνώτερες ἀπ᾽ αὐτές. Γι᾽ αὐτὸ ὁ Χριστὸς δὲν μπῆκε σὲ χειροποίητα Ἅγια τῶν Ἁγίων, ἀπεικονίσεις τῶν ἀληθινῶν, ἀλλὰ στὸν ἴδιο τὸν οὐρανό, γιὰ νὰ ἐμφανισθεῖ τώρα ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ μεσιτεύοντας γιὰ μᾶς.

᾽Ακόμη παρουσιάζει τὸν σταυρικὸ θάνατο τοῦ Κυρίου καὶ ὡς τὴν θυσία τοῦ *«Δούλου τοῦ Θεοῦ»* κατὰ τὴν ἔννοια ποὺ ἀναπτύχθηκε προηγουμένως: *«οὕτω καὶ ὁ Χριστός, ἅπαξ προσενεχθεὶς εἰς τὸ πολλῶν ἀνενεγκεῖν ἁμαρτίας, ἐκ δευτέρου χωρὶς ἁμαρτίας ὀφθήσεται τοῖς αὐτὸν ἀπεκδεχομένοις εἰς σωτηρίαν»* (Ἑβραίους θ′ 28).

Δηλαδή: Ἔτσι καὶ ὁ Χριστός, ὅταν ἔγινε ἄνθρωπος, μία φορὰ πέθανε καὶ θυσίασε τὸν ἑαυτό του, γιὰ νὰ βαστάσει πάνω του στὸ σταυρὸ τὶς ἁμαρτίες πολλῶν. Θὰ φανεῖ δὲ γιὰ δεύτερη φορά, χωρὶς πλέον νὰ βαστάζει πάνω του τὶς ἁμαρτίες τῶν ἄλλων. Καὶ θὰ φανεῖ τότε σὲ ἐκείνους ποὺ τὸν περιμένουν μὲ ἐλπίδα καὶ πόθο, γιὰ νὰ τοὺς σώσει.

Ἡ πρὸς Ἑβραίους ἐπιστολὴ συγκεντρώνει ὅμως τὴν προσοχή της ἐπάνω στὸν προσωπικὸ ρόλο τοῦ Χριστοῦ κατὰ τὴν προσφορὰ αὐτῆς τῆς θυσίας. Αὐτὸ ἀναδεικνύεται ἀπὸ τὰ ἑξῆς θεολογικὰ καὶ βιβλικὰ ἐπιχειρήματα:

α΄. Ὁ Ἰησοῦς Χριστός, ὅπως παλαιότερα ὁ Ἀαρὼν καὶ ἀκόμη καλύτερα ἀπ᾽ αὐτόν, καλεῖται ἀπὸ τὸν Θεὸ νὰ ἐπέμβει χάριν τῶν ἀνθρώπων καὶ νὰ προσφέρει θυσία γιὰ τὶς ἁμαρτίες τους.

β΄. Ἡ ἱερωσύνη τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ προεικονίζεται στὸ πρόσωπο τοῦ Μελχισεδὲκ κατὰ τό *«καὶ Μελχισεδὲκ βασιλεὺς Σαλὴμ ἐξήνεγκεν ἄρτους καὶ οἶνον· ἦν δὲ ἱερεὺς τοῦ Θεοῦ τοῦ ὑψίστου. καὶ ηὐλόγησε τὸν Ἄβραμ καὶ εἶπεν· εὐλογημένος Ἄβραμ τῷ Θεῷ τῷ ὑψίστῳ, ὃς ἔκτισε τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν. καὶ εὐλογητὸς ὁ Θεὸς ὁ ὕψιστος, ὃς παρέδωκε τοὺς ἐχθρούς σου ὑποχειρίους σοι, καὶ ἔδωκεν αὐτῷ Ἄβραμ δεκάτην ἀπὸ πάντων».*

Δηλαδή: Καὶ ὁ Μελχισεδέκ, ὁ βασιλέας τῆς Ἱερουσαλήμ, ἔφερε καὶ πρόσφερε στὸν Ἄβραμ ψωμιὰ

καὶ οἶνο. Ἦταν δὲ ὁ Μελχισεδὲκ ἱερέας τοῦ Θεοῦ τοῦ ὑψίστου. Τότε ὁ Μελχισεδὲκ εὐλόγησε τὸν Ἄβραμ καὶ εἶπε: "Νὰ εἶναι εὐλογημένος ὁ Ἄβραμ ἀπὸ τὸν Θεὸ τὸν ὕψιστο, ὁ ὁποῖος παρέδωκε τοὺς ἐχθρούς σου στὰ χέρια σου καὶ τοὺς ὑπέταξε σὲ σένα". Καὶ ὁ Ἄβραμ, ὡς εὐγνωμοσύνη γιὰ τὴν εὐλογία, καὶ γιὰ νὰ τιμήσει τὸν Μελχισεδὲκ σὰν ἱερέα τοῦ Θεοῦ τοῦ ὑψίστου, ἔδωκε σ' αὐτὸν τὸ ἕνα δέκατο ἀπὸ ὅλα τὰ λάφυρα, τὰ ὁποῖα εἶχε κυριεύσει (Γέν. ιδ' 18-20).

Σύμφωνα μὲ τὴν προφητεία *«ὤμοσε Κύριος καὶ οὐ μεταμεληθήσεται· σὺ ἱερεὺς εἰς τὸν αἰῶνα κατὰ τὴν τάξιν Μελχισεδέκ»* (Ψαλμὸς 109, 4).

Δηλαδή: Ὡρκίσθηκε ὁ Κύριος καὶ δὲν θὰ μεταμεληθεῖ, ὥστε νὰ μεταβάλει ἀπόφασι. Καὶ εἶπε κατὰ τὴν ἔνορκο ὑπόσχεσί του· Σὺ εἶσαι ἱερέας αἰώνιος σὰν τὸν Μελχισεδέκ.

Ὁ συγγραφέας ἑρμηνεύει δύο γεγονότα τῆς ζωῆς τοῦ Μελχισεδέκ: Τὴν ἔλλειψι τῆς γενεαλογίας, ὡς ἔνδειξι τῆς αἰωνιότητας τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ· Τὴν προσφορὰ δεκάτης ἀπὸ τὸν Μελχισεδὲκ στὸν Ἀβραάμ, (ἡ ὁποία) συμβολίζει τὴν κατωτερότητα τῆς ἱερωσύνης τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης ἔναντι τῆς ἱερωσύνης τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Ὁ ὅρκος τοῦ Θεοῦ στὸν Ψαλμὸ 109, 4, διακηρύττει τὴν ἀναλλοίωτη τελειότητα τοῦ ὁριστικοῦ Ἱερέα.

γ'. Ὁ Ἰησοῦς εἶναι ὁ ἅγιος Ἀρχιερέας, ὁ μονα-

δικός· *«Τοιοῦτος γὰρ ἡμῖν ἔπρεπεν ἀρχιερεύς, ὅσιος, ἄκακος, ἀμίαντος, κεχωρισμένος ἀπὸ τῶν ἁμαρτωλῶν, καὶ ὑψηλότερος τῶν οὐρανῶν γενόμενος· ὃς οὐκ ἔχει καθ' ἡμέραν ἀνάγκην, ὥσπερ οἱ ἀρχιερεῖς, πρότερον ὑπὲρ τῶν ἰδίων ἁμαρτιῶν θυσίας ἀναφέρειν, ἔπειτα τῶν τοῦ λαοῦ· τοῦτο γὰρ ἐποίησεν ἐφάπαξ ἑαυτὸν ἀνενέγκας. Ὁ νόμος γὰρ ἀνθρώπους καθίστησιν ἀρχιερεῖς ἔχοντας ἀσθένειαν, ὁ λόγος δὲ τῆς ὁρκωμοσίας τῆς μετὰ τὸν νόμον υἱὸν εἰς τὸν αἰῶνα τετελειωμένον»* (Ἑβραίους ζ' 26-28).

Δηλαδή: Διότι τέτοιος Ἀρχιερέας μᾶς χρειαζόταν, ἅγιος, ἄκακος, ἀμόλυντος, χωρὶς σχέσι μὲ τὴν ἀνθρώπινη ἁμαρτία καὶ τοὺς ἁμαρτωλούς· καὶ γι' αὐτὸ ἀνυψώθηκε παραπάνω ἀπὸ τοὺς οὐρανοὺς καὶ κάθεται στὰ δεξιὰ τοῦ Θεοῦ. Αὐτὸς ὁ νέος Ἀρχιερέας δὲν ἔχει ἀνάγκη, ὅπως οἱ ἀρχιερεῖς τοῦ νόμου, νὰ προσφέρει κάθε μέρα θυσίες πρῶτα γιὰ τὶς δικές του ἁμαρτίες καὶ ἔπειτα γιὰ τὶς ἁμαρτίες τοῦ λαοῦ. Δὲν ἔχει ἀνάγκη κάθε μέρα νὰ προσφέρει θυσίες ὑπὲρ τοῦ λαοῦ, διότι αὐτὸ τὸ ἔκαμε μιὰ φορὰ γιὰ πάντα, προσφέροντας τὸν ἑαυτό του. Διότι ὁ νόμος καθιστᾶ σὰν Ἀρχιερεῖς ἀνθρώπους, μὲ ἀτέλειες. Ὁ λόγος ὅμως καὶ ἡ ἔνορκη ὑπόσχεσι, ποὺ δόθηκε ὕστερα ἀπὸ τὸν νόμο καὶ συνεπῶς ἀντικατέστησε αὐτόν, καθιστᾶ Ἀρχιερέα τὸν Υἱὸ τοῦ Θεοῦ, ὁ ὁποῖος ἀνεδείχθηκε κατὰ τὸν ἐπίγειο βίο του ἀναμάρτητος καὶ τέλειος καὶ μένει τέτοιος στὸν αἰώνα.

Αὐτὴ ἡ ἱερωσύνη τοῦ Ἰησοῦ ἔχει τὶς ρίζες της μέσα στὴν ἴδια τὴν ὕπαρξί Του, ποὺ τὸν καθιστᾶ Μέγα Ἀρχιερέα·

δ'. Ὡς ἀληθινὸς ἄνθρωπος ἀνέλαβε νὰ πραγματοποιήσει τὸν σκοπὸ τοῦ μυστηρίου τῆς σαρκώσεως καὶ τῆς δημιουργίας τοῦ κόσμου· *«ἔπρεπε γὰρ αὐτῷ, δι' ὃν τὰ πάντα καὶ δι' οὗ τὰ πάντα, πολλοὺς υἱοὺς εἰς δόξαν ἀγαγόντα, τὸν ἀρχηγὸν τῆς σωτηρίας αὐτῶν διὰ παθημάτων τελειῶσαι. ὅ τε γὰρ ὁ ἁγιάζων καὶ οἱ ἁγιαζόμενοι ἐξ ἑνὸς πάντες· δι' ἣν αἰτίαν οὐκ ἐπαισχύνεται ἀδελφοὺς αὐτοὺς καλεῖν, λέγων· ἀπαγγελῶ τὸ ὄνομά σου τοῖς ἀδελφοῖς μου, ἐν μέσῳ ἐκκλησίας ὑμνήσω σε· καὶ πάλιν· Ἐγὼ ἔσομαι πεποιθὼς ἐπ' αὐτῷ· καὶ πάλιν· Ἰδοὺ ἐγὼ καὶ τὰ παιδία ἅ μοι ἔδωκεν ὁ Θεός. Ἐπεὶ οὖν τὰ παιδία κεκοινώνηκε σαρκὸς καὶ αἵματος, καὶ αὐτὸς παραπλησίως μετέσχε τῶν αὐτῶν, ἵνα διὰ τοῦ θανάτου καταργήσῃ τὸν τὸ κράτος ἔχοντα τοῦ θανάτου, τοῦτ' ἔστιν τὸν διάβολον, καὶ ἀπαλλάξῃ τούτους, ὅσοι φόβῳ θανάτου διὰ παντὸς τοῦ ζῆν ἔνοχοι ἦσαν δουλείας. Οὐ γὰρ δήπου ἀγγέλων ἐπιλαμβάνεται, ἀλλὰ σπέρματος Ἀβραὰμ ἐπιλαμβάνεται. Ὅθεν ὤφειλε κατὰ πάντα τοῖς ἀδελφοῖς ὁμοιωθῆναι, ἵνα ἐλεήμων γένηται καὶ πιστὸς ἀρχιερεὺς τὰ πρὸς τὸν Θεόν, εἰς τὸ ἱλάσκεσθαι τὰς ἁμαρτίας τοῦ λαοῦ. Ἐν ᾧ γὰρ πέπονθεν αὐτὸς πειρασθείς, δύναται τοῖς πειραζομένοις βοηθῆσαι»* (Ἑβραίους β' 10-18).

Δηλαδή: Διότι σ' αὐτὸν (τὸν Θεό), ἐξαιτίας τοῦ ὁποίου δημιουργήθηκαν τὰ πάντα, καὶ ἀπὸ τὸν ὁποῖον δημιουργήθηκαν τὰ πάντα, ἔπρεπε ἐκεῖνον, ποὺ θὰ ὁδηγοῦσε πολλοὺς υἱοὺς σὲ δόξα, τὸν ἀρχηγὸ καὶ αἴτιο τῆς σωτηρίας τους, νὰ καθιερώσει μὲ παθήματα. Καὶ ἐκεῖνος δέ, ὁ ὁποῖος ἁγιάζει (ὁ Χριστός), καὶ ἐκεῖνοι, οἱ ὁποῖοι ἁγιάζονται, ὅλοι προέρχονται ἀπὸ τὸν αὐτὸν πατέρα. Γι' αὐτὸ τὸν λόγο δὲν ἐπαισχύνεται νὰ τοὺς ὀνομάζει ἀδελφούς, λέγοντας: Θὰ διακηρύξω τὸ ὄνομά σου στοὺς ἀδελφούς μου, ἐν μέσῳ συνάξεως θὰ σὲ ὑμνήσω. Καὶ πάλι θέλοντας νὰ δείξει ὅτι εἶναι κατὰ τὸ ἀνθρώπινο, ὅμοιος μὲ μᾶς λέγει: Ἐγὼ θὰ στηρίξω τὴν πεποίθησί μου σ' αὐτόν (στὸν Θεό). Καὶ πάλι: Ἰδοὺ ἐγὼ καὶ τὰ παιδία, ποὺ μοῦ ἔδωσε ὁ Θεός. Ἐπειδὴ δὲ τὰ παιδιὰ μετέχουν σαρκὸς καὶ αἵματος, γι' αὐτὸ καὶ αὐτός, μὲ τὴν ἐνανθρώπισί του, μετεῖχε τῆς αὐτῆς φύσεως, ὥστε (νὰ μπορεῖ νὰ ὑποστεῖ θάνατο) μὲ τὸν θάνατο νὰ καταργήσει ἐκεῖνον, ποὺ εἶχε τὴ δύναμι τοῦ θανάτου, δηλαδὴ τὸν διάβολο, καὶ ἔτσι νὰ ἐλευθερώσει αὐτούς, οἱ ὁποῖοι λόγῳ τοῦ φόβου τοῦ θανάτου, ἦταν δοῦλοι σ' ὅλη τους τὴν ζωή. Ἐπίσης, ὅπως εἶναι γνωστό, δὲν ἔρχεται νὰ βοηθήσει ἀγγέλους, ἀλλ' ἔρχεται σὲ βοήθεια τῶν ἀπογόνων τοῦ Ἀβραάμ. Ὤφειλε λοιπόν, νὰ ἐξομοιωθεῖ σὲ ὅλα μὲ τοὺς ἀδελφούς του, γιὰ νὰ γίνει ἀρχιερέας σπλαγχνικὸς καὶ ἄξιος νὰ ἐμπιστεύεται ὁ καθένας μας τὴν

σωτηρία του· ἀρχιερέας εὐπρόσδεκτος γιὰ κεῖνα ποὺ πρέπει νὰ προσφέρονται στὸν Θεὸ γιὰ τὴν ἐξιλέωσι καὶ συγχώρησι τῶν ἁμαρτιῶν τῶν ἀπογόνων τοῦ Ἀβραάμ (Ἰουδαίων τε καὶ πάντων τῶν πιστευόντων εἰς αὐτόν).

«Οὕτω καὶ ὁ Χριστὸς οὐχ ἑαυτὸν ἐδόξασε γενηθῆναι ἀρχιερέα, ἀλλ' ὁ λαλήσας πρὸς αὐτόν· Υἱός μου εἶ σύ, ἐγὼ σήμερον γεγέννηκά σε· ... Ὃς ἐν ταῖς ἡμέραις τῆς σαρκὸς αὐτοῦ δεήσεις τε καὶ ἱκετηρίας πρὸς τὸν δυνάμενον σῴζειν αὐτὸν ἐκ θανάτου μετὰ κραυγῆς ἰσχυρᾶς καὶ δακρύων προσενέγκας, καὶ εἰσακουσθεὶς ἀπὸ τῆς εὐλαβείας, καίπερ ὢν υἱός, ἔμαθεν ἀφ' ὧν ἔπαθε τὴν ὑπακοὴν καὶ τελειωθεὶς ἐγένετο τοῖς ὑπακούουσιν αὐτῷ πᾶσιν αἴτιος σωτηρίας αἰωνίου» (Ἑβραίους ε′ 5, 7-9).

Δηλαδή: Ἔτσι καὶ ὁ Χριστὸς δὲν δόξασε μόνος του τὸν ἑαυτό του εἰς τὸ νὰ γίνει Ἀρχιερέας, ἀλλὰ τὸν δόξασε ὁ Θεός, ὁ ὁποῖος λάλησε πρὸς αὐτὸν καὶ τοῦ εἶπε· Υἱός μου εἶσαι σύ· Ἐγὼ σὲ γέννησα σήμερα, ὅταν σοῦ ἔδωσα τὴν ἀνθρώπινη φύσι καὶ ἐδόξασα αὐτὴν διὰ τῆς ἀναστάσεως καὶ τῆς ἐκ δεξιῶν μου καθέδρας. ... Αὐτὸς ὁ Χριστὸς κατὰ τὶς ἡμέρες τῆς ἐπίγειας ζωῆς του, ἀφοῦ πρόσφερε πρὸς τὸν Θεό, ὁ ὁποῖος μποροῦσε νὰ τὸν σώζει ἀπὸ τὴν ἀγωνία τοῦ θανάτου, δεήσεις καὶ παρακλήσεις θερμὲς μὲ κραυγὴ δυνατὴ καὶ μὲ δάκρυα, καὶ ἀφοῦ εἰσακούσθηκε γιὰ τὴν εὐλαβῆ ὑπακοὴ πρὸς τὸν Θεὸ καὶ ἐνισχύθη-

κε, ὥστε ἀτρόμητα νὰ βαδίζει πρὸς τὸν θάνατο, ἂν καὶ ἦταν Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, ἔμαθε ἀπὸ ὅσα ἔπαθε τὴν ὑπακοή. Καὶ ἔτσι ἀποδείχθηκε τέλειος καὶ ἔγινε σὲ ὅλους ὅσους τὸν ὑπακούουν αἴτιος σωτηρίας ὄχι προσωρινῆς, ἀλλ' αἰώνιας.

ε΄. Ὁ Ἀρχιερέας Ἰησοῦς Χριστὸς μοιράζεται τὴν ἔνδειά μας καὶ τὸν πειρασμό· *«Ἐν ᾧ γὰρ πέπονθεν αὐτὸς πειρασθείς, δύναται τοῖς πειραζομένοις βοηθῆσαι»* (Ἑβραίους β΄ 18).

Δηλαδή: Ἔτσι, ἐπειδὴ ὁ ἴδιος ὑπέφερε καὶ δοκιμάστηκε, μπορεῖ τώρα νὰ βοηθήσει αὐτοὺς ποὺ δοκιμάζονται.

«Οὐ γὰρ ἔχομεν ἀρχιερέα μὴ δυνάμενον συμπαθῆσαι ταῖς ἀσθενείαις ἡμῶν, πεπειρασμένον δὲ κατὰ πάντα καθ' ὁμοιότητα χωρὶς ἁμαρτίας» (Ἑβραίους δ΄ 15).

Δηλαδή: Διότι δὲν ἔχουμε Ἀρχιερέα, ὁ ὁποῖος ἐπειδὴ ὑψώθηκε τόσο πολύ, στοὺς οὐρανούς, δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ μᾶς συμπαθήσει στὶς ἠθικὲς καὶ φυσικὲς ἀδυναμίες μας. Ἀλλ' ἔχουμε Ἀρχιερέα, ὁ ὁποῖος ἔχει πειρασθεῖ μὲ ὅλους τοὺς τρόπους, καὶ ἐξ ὁλοκλήρου ὅμοια πρὸς ἐμᾶς, χωρὶς ὅμως νὰ ὑποπέσει σὲ καμμιὰ ἁμαρτία.

στ΄. Ὡς ἀληθινὸς Υἱὸς τοῦ Θεοῦ εἶναι ἀνώτερος ἀπὸ τοὺς Ἀγγέλους, γι' αὐτὸ καὶ ἡ προσφορὰ τῆς θυσίας Του εἶναι ἀνώτερη ἀπὸ τὴν διακονία τῶν Ἀγγέλων· *«Πολυμερῶς καὶ πολυτρόπως πάλαι ὁ Θεὸς*

λαλήσας τοῖς πατράσιν ἐν τοῖς προφήταις, ἐπ᾽ ἐσχάτου τῶν ἡμερῶν τούτων ἐλάλησεν ἡμῖν ἐν υἱῷ, ὃν ἔθηκε κληρονόμον πάντων, δι᾽ οὗ καὶ τοὺς αἰῶνας ἐποίησεν· ὃς ὢν ἀπαύγασμα τῆς δόξης καὶ χαρακτὴρ τῆς ὑποστάσεως αὐτοῦ, φέρων τε τὰ πάντα τῷ ῥήματι τῆς δυνάμεως αὐτοῦ, δι᾽ ἑαυτοῦ καθαρισμὸν ποιησάμενος τῶν ἁμαρτιῶν ἡμῶν ἐκάθισεν ἐν δεξιᾷ τῆς μεγαλωσύνης ἐν ὑψηλοῖς, τοσούτῳ κρείττων γενόμενος τῶν ἀγγέλων, ὅσῳ διαφορώτερον παρ᾽ αὐτοὺς κεκληρονόμηκεν ὄνομα. Τίνι γὰρ εἶπέ ποτε τῶν ἀγγέλων· Υἱός μου εἶ σύ, ἐγὼ σήμερον γεγέννηκά σε; Καὶ πάλιν· Ἐγὼ ἔσομαι αὐτῷ εἰς Πατέρα, καὶ αὐτὸς ἔσται μοι εἰς υἱόν; Ὅταν δὲ πάλιν εἰσαγάγῃ τὸν πρωτότοκον εἰς τὴν οἰκουμένην, λέγει· Καὶ προσκυνησάτωσαν αὐτῷ πάντες ἄγγελοι Θεοῦ. Καὶ πρὸς μὲν τοὺς ἀγγέλους λέγει· Ὁ ποιῶν τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ πνεύματα, καὶ τοὺς λειτουργοὺς αὐτοῦ πυρὸς φλόγα· πρὸς δὲ τὸν υἱόν· Ὁ θρόνος σου, ὁ Θεός, εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος· ῥάβδος εὐθύτητος ἡ ῥάβδος τῆς βασιλείας σου. Ἠγάπησας δικαιοσύνην, καὶ ἐμίσησας ἀνομίαν· διὰ τοῦτο ἔχρισέ σε, ὁ Θεός, ὁ Θεός σου ἔλαιον ἀγαλλιάσεως παρὰ τοὺς μετόχους σου. καί· σὺ κατ᾽ ἀρχάς, Κύριε, τὴν γῆν ἐθεμελίωσας, καὶ ἔργα τῶν χειρῶν σού εἰσιν οἱ οὐρανοί· αὐτοὶ ἀπολοῦνται, σὺ δὲ διαμένεις· καὶ πάντες ὡς ἱμάτιον παλαιωθήσονται, καὶ ὡσεὶ περιβόλαιον ἑλίξεις αὐτούς, καὶ ἀλλαγήσονται· σὺ δὲ ὁ αὐτὸς εἶ, καὶ τὰ ἔτη σου οὐκ ἐκλεί-

φουσι. Πρὸς τίνα δὲ τῶν ἀγγέλων εἴρηκέ ποτε· κάθου ἐκ δεξιῶν μου ἕως ἂν θῶ τοὺς ἐχθρούς σου ὑποπόδιον τῶν ποδῶν σου;» (Ἑβραίους α΄ 1-13).

Δηλαδή: Ὁ Θεὸς τὰ παλαιὰ χρόνια ὁμίλησε στοὺς προπάτορες πολλὲς φορὲς καὶ μὲ ποικίλους τρόπους μὲ τοὺς προφῆτες καὶ σ' αὐτοὺς ἐδῶ τοὺς ἔσχατους καιροὺς μᾶς ὁμίλησε διὰ μέσου τοῦ Υἱοῦ Του, τὸν ὁποῖον ἐγκατέστησε κληρονόμο καὶ κύριο ὅλων τῶν κτισμάτων, δι' αὐτοῦ δὲ δημιούργησε ὅλα ὅσα ἔγιναν ἐν χρόνῳ. Ἦταν λοιπὸν φῶς ἐκ φωτὸς καὶ συνάναρχος μὲ τὸν Πατέρα. Ἦταν ἀκόμα καὶ ἀκριβὲς ἀποτύπωμα καὶ ζωντανὴ εἰκόνα τῆς οὐσίας τοῦ Πατρός, ἴσος δηλαδὴ καὶ ἀπαράλλακτος πρὸς τὸν Πατέρα. Καὶ κυβερνοῦσε τὰ πάντα μὲ τὸ παντοδύναμο πρόσταγμά Του. Καὶ ἀφοῦ ἔγινε ἄνθρωπος, καὶ διὰ τοῦ ἑαυτοῦ Του καὶ τῆς θυσίας τοῦ αἵματός Του καθάρισε τὶς ἁμαρτίες μας, κάθισε στὰ δεξιὰ τῆς μεγαλειότητος τοῦ Πατρός, τιμήθηκε ὡς ἄνθρωπος καὶ ἀνυψώθηκε ψηλότερα ἀπὸ ὅλη τὴν κτίσι. Καὶ ἀναδείχθηκε καὶ ὡς ἄνθρωπος τόσο πολὺ ὑπεροχώτερος κατὰ τὴν ἀξία καὶ δύναμι ἀπὸ τοὺς ἀγγέλους, ὅσο διαφορετικώτερο καὶ ἐξοχώτερο ἀπὸ αὐτοὺς ἔχει κληρονομήσει ὄνομα, τὸ ὄνομα τοῦ μονογενοῦς Υἱοῦ. Διότι σὲ ποιόν ἀπὸ τοὺς Ἀγγέλους εἶπε ποτὲ ὁ Θεός· Υἱός μου εἶσαι σύ, ἐγὼ σήμερα σὲ γέννησα; (σὲ ἔφερα στὸν κόσμο ὡς ἄνθρωπο;) Καὶ πάλι· Ἐγὼ θὰ εἶμαι Πατέρας σὲ αὐτόν, καὶ αὐτὸς

θὰ εἶναι γιὰ μένα Υἱός; Ὅταν δὲ θὰ εἰσαγάγει μὲ δόξα καὶ δύναμι γιὰ νὰ κρίνει τὴν οἰκουμένη τὸν Υἱό, ποὺ γεννήθηκε ἀπὸ τὸν Πατέρα πρὸ πάσης κτίσεως, λέγει· Καὶ ἂς προσκυνήσουν αὐτὸν ὅλοι οἱ ἄγγελοι τοῦ Θεοῦ. Ὁ ἐνανθρωπήσας λοιπὸν Υἱὸς εἶναι καὶ τῶν ἀγγέλων Κύριος. Καὶ ὡς πρὸς μὲν τοὺς ἀγγέλους λέγει· Ὁ Θεός, ὁ ὁποῖος κάνει τοὺς ἀγγέλους του ταχεῖς καὶ λεπτοὺς σὰν τοὺς ἀνέμους, καὶ τοὺς λειτουργούς, ποὺ τὸν ὑπηρετοῦν, λαμπροὺς καὶ δραστικοὺς σὰν τὴν φλόγα τοῦ πυρός. Ὅσον δὲ ἀφορᾶ στὸν Υἱὸ λέγει· Ὁ βασιλικός σου θρόνος, ὦ Θεέ, μένει στερεὸς καὶ ἀσάλευτος στοὺς ἀτέλειωτους αἰῶνες. Ἡ βασιλική σου ράβδος εἶναι ράβδος καὶ ἐξουσία εὐθύτητος καὶ δικαιοσύνης. Ἀγάπησες δικαιοσύνη καὶ μίσησες ἀδικία. Γι' αὐτό, Θεέ μου, σὲ ἔχρισε ὁ Πατέρας σου, ὁ ὁποῖος κατὰ τὴν ἀνθρωπίνη φύσι σου εἶναι Θεός σου, μὲ τὸ χρῖσμα τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, ποὺ φέρει χαρὰ καὶ ἀγαλλίασι στὸν χριόμενο. Καὶ σοῦ ἔδωκε τὸ χρῖσμα αὐτὸ πολὺ παραπάνω ἀπὸ ἐκείνους, ποὺ μετέχουν μαζὶ μὲ σένα στὴν χρῖσι αὐτή. Διότι δὲν ἔδωσε σὲ σένα τὸ Ἅγιο Πνεῦμα μὲ μέτρο, ὅπως στοὺς ἄλλους πιστούς, ἀλλὰ σοῦ τὸ ἔδωσε ὁλόκληρο. Καὶ πάλι λέγει ἡ Γραφὴ περὶ τοῦ Υἱοῦ· Σύ, Κύριε, στὴν ἀρχὴ τῆς δημιουργίας στήριξες τὴν γῆ σὰν ἐπάνω σὲ θεμέλιο στερεὸ καὶ ἔργα τῶν χειρῶν σου εἶναι οἱ οὐρανοί. Αὐτοὶ θὰ χαλασθοῦν καὶ θὰ ἀλλάξουν τὸ σημερινό τους σχῆ-

μα. Σὺ ὅμως παραμένεις ἀναλλοίωτος καὶ ἀμετάβλητος. Καὶ ὅλος ὁ κόσμος σὰν ἔνδυμα θὰ παληώσει καὶ σὰν ἐξωτερικὸ ροῦχο ποὺ περιβάλλονται οἱ ἄνθρωποι, θὰ τὸν γυρίσεις καὶ θὰ τὸν περιτυλίξεις καὶ θὰ ἀλλάξει γενόμενος καινούργιος. Σὺ ὅμως εἶσαι πάντοτε ὁ ἴδιος καὶ τὰ ἔτη σου θὰ εἶναι ἀτελείωτα. Σὲ ποιόν δὲ ἀπὸ τοὺς ἀγγέλους ἔχει πεῖ ποτὲ ὁ ἐπουράνιος Πατέρας· Κάθησε τώρα μετὰ τὴν ἀνάληψί σου στὰ δεξιά μου, μέχρις ὅτου θέσω τοὺς ἐχθρούς σου ὑποπόδιο, ἐπὶ τοῦ ὁποίου θὰ πατοῦν τὰ πόδια σου γιὰ νὰ ἔχεις αἰώνια ἀδιαφιλονείκητη τὴν ἐξουσία;

ζ΄. Εἶναι ὁ μοναδικὸς καὶ αἰώνιος Ἱερέας. Πραγματοποίησε τὴν θυσία Του μιὰ γιὰ πάντα μέσα στὸ χρόνο *«ἐφ' ἅπαξ»· «ὃς οὐκ ἔχει καθ' ἡμέραν ἀνάγκην, ὥσπερ οἱ ἀρχιερεῖς, πρότερον ὑπὲρ τῶν ἰδίων ἁμαρτιῶν θυσίας ἀναφέρειν, ἔπειτα τῶν τοῦ λαοῦ· τοῦτο γὰρ ἐποίησεν ἐφάπαξ ἑαυτὸν ἀνενέγκας»* (Ἑβραίους ζ΄ 27).

Δηλαδή: Αὐτὸς ὁ νέος Ἀρχιερέας δὲν ἔχει ἀνάγκη, ὅπως οἱ ἀρχιερεῖς τοῦ νόμου, νὰ προσφέρει κάθε ἡμέρα θυσίες πρῶτα γιὰ τὶς ἰδικές του ἁμαρτίες καὶ ἔπειτα γιὰ τὶς ἁμαρτίες τοῦ λαοῦ· αὐτὸ τὸ ἔκανε μία φορὰ θυσιάσας τὸν ἑαυτόν Του.

«Οὐδὲ δι' αἵματος τράγων καὶ μόσχων, διὰ δὲ τοῦ ἰδίου αἵματος, εἰσῆλθεν ἐφάπαξ εἰς τὰ Ἅγια, αἰωνίαν λύτρωσιν εὑράμενος», «οὐδ' ἵνα πολλάκις

προσφέρῃ ἑαυτόν, ὥσπερ ὁ ἀρχιερεὺς εἰσέρχεται εἰς τὰ Ἅγια κατ' ἐνιαυτὸν ἐν αἵματι ἀλλοτρίῳ· ἐπεὶ ἔδει αὐτὸν πολλάκις παθεῖν ἀπὸ καταβολῆς κόσμου· νῦν δὲ ἅπαξ ἐπὶ συντελείᾳ τῶν αἰώνων εἰς ἀθέτησιν ἁμαρτίας διὰ τῆς θυσίας αὐτοῦ πεφανέρωται. Καὶ καθ' ὅσον ἀπόκειται τοῖς ἀνθρώποις ἅπαξ ἀποθανεῖν, μετὰ δὲ τοῦτο κρίσις, οὕτω καὶ ὁ Χριστός, ἅπαξ προσενεχθεὶς εἰς τὸ πολλῶν ἀνενεγκεῖν ἁμαρτίας, ἐκ δευτέρου χωρὶς ἁμαρτίας ὀφθήσεται τοῖς αὐτὸν ἀπεκδεχομένοις εἰς σωτηρίαν» (Ἑβραίους θ′ 12, 25-28).

Δηλαδή: Οὔτε χρησιμοποίησε ὁ Χριστὸς σὰν θυσία τὸ αἷμα τράγων καὶ μόσχων, ὅπως ὁ ἀρχιερέας τῶν Ἰουδαίων, ἀλλὰ μὲ τὸ δικό του αἷμα εἰσῆλθε μιὰ φορὰ γιὰ πάντα στὰ ἐπουράνια Ἅγια καὶ πέτυχε γιὰ μᾶς ἀπολύτρωσι ὄχι προσωρινή, ἀλλ' αἰώνια. ... Καὶ εἰσῆλθε ἐκεῖ ὄχι γιὰ νὰ προσφέρει τὸν ἑαυτό του θυσία πολλὲς φορές, ὅπως ὁ ἀρχιερέας τῶν Ἰουδαίων εἰσέρχεται στὰ χειροποίητα Ἅγια κάθε χρόνο μὲ αἷμα ὄχι δικό του, ἀλλὰ ξένο, δηλαδὴ μὲ τὸ αἷμα τῶν ζώων, ποὺ θυσιάζονται. Λέγω δὲ ὅτι δὲν πρόσφερε τὸν ἑαυτό του θυσία πολλὲς φορές, γιατὶ ἂν δὲν ἦταν ἀρκετὴ ἡ μία καὶ μόνη θυσία του, ἔπρεπε αὐτὸς πολλὲς φορὲς νὰ πάθει, ἀφ' ὅτου συνεστήθηκε καὶ ἔγινε ὁ κόσμος. Τώρα ὅμως μία φορὰ ἐνανθρώπησε καὶ φανερώθηκε, ὅταν ἔλαβαν τέλος οἱ χρόνοι τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης, γιὰ νὰ ἐξαλειφθεῖ

ἡ ἁμαρτία μὲ τὴν θυσία του. Καὶ καθώς, σύμφωνα μὲ τὸν ὁρισμὸ τοῦ Θεοῦ, ἐπιφυλάσσεται σὲ καθένα ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους νὰ πεθάνει μιὰ φορά, ὕστερα δὲ ἀπὸ τὸν θάνατο ἐπακολουθεῖ κρίσι καὶ δίκη γιὰ τὶς πράξεις του, ἔτσι καὶ ὁ Χριστός, ὅταν ἔγινε ἄνθρωπος, μιὰ φορὰ πέθανε καὶ θυσίασε τὸν ἑαυτό του, γιὰ νὰ βαστάσει πάνω του στὸ σταυρὸ τὶς ἁμαρτίες πολλῶν. Θὰ φανεῖ δὲ γιὰ δεύτερη φορά, χωρὶς πλέον νὰ βαστάζει πάνω του τὶς ἁμαρτίες τῶν ἄλλων. Καὶ θὰ φανεῖ τότε σὲ ἐκείνους ποὺ τὸν περιμένουν μὲ ἐλπίδα καὶ πόθο, γιὰ νὰ τοὺς σώσει.

«Ἐν ᾧ θελήματι ἡγιασμένοι ἐσμὲν διὰ τῆς προσφορᾶς τοῦ σώματος τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐφάπαξ. Καὶ πᾶς μὲν ἱερεὺς ἕστηκε καθ' ἡμέραν λειτουργῶν καὶ τὰς αὐτὰς πολλάκις προσφέρων θυσίας, αἵτινες οὐδέποτε δύνανται περιελεῖν ἁμαρτίας· αὐτὸς δὲ μίαν ὑπὲρ ἁμαρτιῶν προσενέγκας θυσίαν εἰς τὸ διηνεκὲς ἐκάθισεν ἐν δεξιᾷ τοῦ Θεοῦ, τὸ λοιπὸν ἐκδεχόμενος ἕως τεθῶσιν οἱ ἐχθροὶ αὐτοῦ ὑποπόδιον τῶν ποδῶν αὐτοῦ. Μιᾷ γὰρ προσφορᾷ τετελείωκεν εἰς τὸ διηνεκὲς τοὺς ἁγιαζομένους» (Ἑβραίους ι′ 10-14).

Δηλαδή: Μὲ αὐτὸ δέ, ποὺ θέλησε καὶ εὐαρεστήθηκε ὁ Θεός, εἴμαστε ἁγιασμένοι διὰ μέσου τῆς προσφορᾶς καὶ θυσίας τοῦ σώματος τοῦ Χριστοῦ, ἡ ὁποία θυσία ἔγινε μία φορὰ γιὰ πάντα. Καὶ κάθε ἱερέας τοῦ Μωσαϊκοῦ νόμου στέκεται ἐμπρὸς στὸ θυσιαστήριο καὶ καθημερινὰ λειτουργεῖ καὶ προσφέρει πολλὲς φο-

ρὲς τὶς ἴδιες θυσίες, οἱ ὁποῖες ποτὲ δὲν μποροῦν νὰ ἀφαιρέσουν ἁμαρτίες. Αὐτὸς ὅμως ὁ Ἰησοῦς, ἀφοῦ πρόσφερε μία θυσία γιὰ τὴν ἄφεσι τῶν ἁμαρτιῶν τοῦ κόσμου, κάθισε παντοτινὰ στὰ δεξιὰ τοῦ Θεοῦ καὶ δὲν ἔχει πλέον ἀνάγκη νὰ προσφέρει ἄλλη θυσία. Καὶ στὸ ἑξῆς περιμένει, ἕως ὅτου τεθοῦν οἱ ἐχθροί του ὑποπόδιο τῶν ποδῶν του καὶ κατανικηθοῦν τελειωτικά. Κάθισε δὲ καὶ ἔπαυσε νὰ θυσιάζει, διότι μὲ μιὰ προσφορὰ καὶ θυσία ἔκαμε γιὰ πάντα τελείους ἐκείνους, ποὺ μὲ τὴν θυσία του αὐτὴν ἁγιάζονται.

η′. Μετὰ τὴν θυσία εἶναι γιὰ πάντα ὁ μεσολαβητής· *«ὁ δὲ διὰ τὸ μένειν αὐτὸν εἰς τὸν αἰῶνα ἀπαράβατον ἔχει τὴν ἱερωσύνην»* (Ἑβραίους ζ′ 24), ὁ μεσίτης τῆς νέας Διαθήκης· *«νυνὶ δὲ διαφορωτέρας τέτευχε λειτουργίας, ὅσῳ καὶ κρείττονός ἐστι διαθήκης μεσίτης, ἥτις ἐπὶ κρείττοσιν ἐπαγγελίαις νενομοθέτηται. Εἰ γὰρ ἡ πρώτη ἐκείνη ἦν ἄμεμπτος, οὐκ ἂν δευτέρας ἐζητεῖτο τόπος. Μεμφόμενος γὰρ αὐτοῖς λέγει· ἰδοὺ ἡμέραι ἔρχονται, λέγει Κύριος, καὶ συντελέσω ἐπὶ τὸν οἶκον Ἰσραὴλ καὶ ἐπὶ τὸν οἶκον Ἰούδα διαθήκην καινήν, οὐ κατὰ τὴν διαθήκην ἣν ἐποίησα τοῖς πατράσιν αὐτῶν ἐν ἡμέρᾳ ἐπιλαβομένου μου τῆς χειρὸς αὐτῶν ἐξαγαγεῖν αὐτοὺς ἐκ γῆς Αἰγύπτου· ὅτι αὐτοὶ οὐκ ἐνέμειναν ἐν τῇ διαθήκῃ μου κἀγὼ ἠμέλησα αὐτῶν, λέγει Κύριος· ὅτι αὕτη ἡ διαθήκη ἣν διαθήσομαι τῷ οἴκῳ Ἰσραὴλ μετὰ τὰς ἡμέρας ἐκείνας, λέγει Κύριος· διδοὺς νόμους*

μου εἰς τὴν διάνοιαν αὐτῶν, καὶ ἐπὶ καρδίας αὐτῶν ἐπιγράψω αὐτούς, καὶ ἔσομαι αὐτοῖς εἰς Θεὸν καὶ αὐτοὶ ἔσονταί μοι εἰς λαόν. Καὶ οὐ μὴ διδάξωσιν ἕκαστος τὸν πολίτην αὐτοῦ καὶ ἕκαστος τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, λέγων· γνῶθι τὸν Κύριον· καὶ πάντες εἰδήσουσί με ἀπὸ μικροῦ αὐτῶν ἕως μεγάλου αὐτῶν. Ὅτι ἵλεως ἔσομαι ταῖς ἀδικίαις αὐτῶν, καὶ τῶν ἁμαρτιῶν αὐτῶν καὶ τῶν ἀνομιῶν αὐτῶν οὐ μὴ μνησθῶ ἔτι. Ἐν τῷ λέγειν καινὴν πεπαλαίωκε τὴν πρώτην· τὸ δὲ παλαιούμενον καὶ γηράσκον ἐγγὺς ἀφανισμοῦ» (Ἑβραίους η΄ 6-13).

Δηλαδή: Τώρα ὅμως ὁ ἀρχιερέας μας, ποὺ εἶναι στὸν οὐρανό, ἔχει ἐπιτύχει πολὺ διαφορετικὴ καὶ ἀνώτερη λειτουργία. Τόσο διαφορετικὴ καὶ ἀνώτερη, ὅσο εἶναι καὶ μεσίτης καλύτερης καὶ ἀνώτερης διαθήκης, ἡ ὁποία ἔχει νομοθετηθεῖ γιὰ καλύτερες καὶ πιὸ ὑπέροχες ὑποσχέσεις. Εἶναι δὲ πράγματι καλύτερη ἡ νέα διαθήκη. Διότι ἂν ἡ πρώτη ἐκείνη διαθήκη ἦταν τέλεια καὶ δὲν εἶχε ἐλλείψεις, δὲν θὰ ὑπῆρχε ἀνάγκη γιὰ δεύτερη διαθήκη. Προφητεύθηκε δὲ ἀπὸ αὐτὸ τὸ Ἅγιο Πνεῦμα καὶ ἡ δευτέρα διαθήκη. Διότι κατηγορώντας ὁ Θεὸς αὐτοὺς ποὺ ἔλαβαν τὴν πρώτη διαθήκη, λέγει διὰ τοῦ προφήτου Ἱερεμίου· Ἰδοὺ ἔρχονται ἡμέρες, λέγει ὁ Κύριος, καὶ θὰ συνάψω μὲ τὸν οἶκο Ἰσραὴλ καὶ μὲ τὸν οἶκο Ἰούδα, μὲ τὸν νέο Ἰσραὴλ τῆς χάριτος, διαθήκη νέα. Ἡ νέα αὐτὴ διαθήκη δὲν θὰ εἶναι ὅμοια μὲ

ἐκείνη, ποὺ ἔκαμα πρὸς τοὺς προπάτορες τοῦ παλαιοῦ Ἰσραὴλ καὶ Ἰούδα τὴν ἡμέρα ποὺ τοὺς ἔπιασα ἀπὸ τὸ χέρι γιὰ νὰ τοὺς βγάλω ἐλεύθερους ἀπὸ τὴν γῆ τῆς Αἰγύπτου. Ἐκείνη ἡ διαθήκη θὰ καταργηθεῖ, διότι αὐτοὶ δὲν ἔμειναν πιστοὶ στὴν διαθήκη μου καὶ γι' αὐτὸ καὶ ἐγὼ τοὺς παραμέλησα, λέγει ὁ Κύριος. Διότι αὐτὴ εἶναι ἡ νέα διαθήκη, τὴν ὁποία θὰ συνάψω μὲ τὸν οἶκο τοῦ νέου πνευματικοῦ Ἰσραὴλ, ὕστερα ἀπὸ τὶς ἡμέρες ἐκεῖνες, λέει ὁ Κύριος. Θὰ δώσω δηλαδὴ τοὺς νόμους μου στὴν διάνοιά τους καὶ θὰ γράψω αὐτοὺς ὄχι σὲ πλάκες λίθινες, ἀλλὰ βαθειὰ στὴν καρδιά τους, καὶ θὰ εἶμαι σ' αὐτοὺς Θεὸς καὶ αὐτοὶ θὰ εἶναι σὲ μένα λαὸς ἐκλεκτός. Καὶ δὲν θὰ διδάσκουν τότε ὁ καθένας τὸν συμπατριώτη του καὶ τὸν ἀδελφό του λέγοντας: Μάθε τὸν Κύριο. Γιατὶ ὅλοι θὰ μὲ γνωρίζουν ἀπὸ τὸν μικρό τους ἕως τὸν μεγάλο ἀπὸ αὐτούς. Καὶ θὰ μὲ γνωρίζουν ὅλοι, διότι θὰ εἶμαι ἵλεως στὶς ἀδικίες τους καὶ δὲν θὰ ἐνθυμηθῶ πλέον τὶς ἁμαρτίες τους καὶ τὶς ἀνομίες τους. Ὅταν δὲ εἶπε ὁ Θεὸς Νέαν Διαθήκην, μὲ αὐτὸ ποὺ εἶπε, ἔκαμε ἀπὸ τότε παλαιὰ τὴν πρώτη διαθήκη. Ἐκεῖνο δὲ ποὺ παληώνει καὶ γηράσκει, πλησιάζει στὴν ἐξαφάνισι.

«Αὐτὸς δὲ μίαν ὑπὲρ ἁμαρτιῶν προσενέγκας θυσίαν εἰς τὸ διηνεκὲς ἐκάθισεν ἐν δεξιᾷ τοῦ Θεοῦ, τὸ λοιπὸν ἐκδεχόμενος ἕως τεθῶσιν οἱ ἐχθροὶ αὐτοῦ ὑποπόδιον τῶν ποδῶν αὐτοῦ. Μιᾷ γὰρ προσφορᾷ

τετελείωκεν εἰς τὸ διηνεκὲς τοὺς ἁγιαζομένους. Μαρτυρεῖ δὲ ἡμῖν καὶ τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον· μετὰ γὰρ τὸ προειρηκέναι, αὕτη ἡ διαθήκη ἣν διαθήσομαι πρὸς αὐτοὺς μετὰ τὰς ἡμέρας ἐκείνας, λέγει Κύριος· διδοὺς νόμους μου ἐπὶ καρδίας αὐτῶν, καὶ ἐπὶ τῶν διανοιῶν αὐτῶν ἐπιγράψω αὐτούς, καὶ τῶν ἁμαρτιῶν αὐτῶν καὶ τῶν ἀνομιῶν αὐτῶν οὐ μὴ μνησθῶ ἔτι. Ὅπου δὲ ἄφεσις τούτων, οὐκέτι προσφορὰ περὶ ἁμαρτίας» (Ἑβραίους ι΄ 12-18).

Δηλαδή: Αὐτὸς ὅμως ὁ Ἰησοῦς, ἀφοῦ πρόσφερε μιὰ θυσία γιὰ τὴν ἄφεσι τῶν ἁμαρτιῶν τοῦ κόσμου, κάθισε παντοτινὰ στὰ δεξιὰ τοῦ Θεοῦ καὶ δὲν ἔχει πλέον ἀνάγκη νὰ προσφέρει ἄλλη θυσία. Καὶ στὸ ἑξῆς περιμένει, ἕως ὅτου τεθοῦν οἱ ἐχθροί του ὑποπόδιο τῶν ποδῶν του καὶ κατανικηθοῦν τελειωτικά. Κάθισε δὲ καὶ ἔπαυσε νὰ θυσιάζει, διότι μὲ μιὰ προσφορὰ καὶ θυσία ἔκαμε γιὰ πάντα τελείους ἐκείνους, ποὺ μὲ τὴν θυσία του αὐτὴ ἁγιάζονται. Ὅτι δὲ αὐτά, ποὺ σᾶς γράφω, εἶναι ἀληθινά, μᾶς τὸ μαρτυρεῖ καὶ τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιο. Διότι ἀφοῦ προηγουμένως εἶπε· Αὐτὴ εἶναι ἡ διαθήκη, τὴν ὁποία θὰ συνάψω πρὸς αὐτοὺς ὕστερα ἀπὸ τὶς ἡμέρες ἐκεῖνες, λέγει Κύριος· θὰ δώσω τοὺς νόμους μου στὶς καρδιές τους καὶ θὰ τοὺς γράψω στὶς διάνοιές τους, ὥστε νὰ μὴν τοὺς λησμονοῦν ποτέ· Καὶ δὲν θὰ ἐνθυμηθῶ πλέον τὶς ἁμαρτίες τους καὶ τὶς ἀνομίες τους. Ὅπου δέ,

ὑπάρχει ἄφεσις ἁμαρτιῶν, ἐκεῖ πλέον δὲν ὑπάρχει ἀνάγκη νὰ προσφέρεται θυσία περὶ ἁμαρτίας

θ'. Ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς εἶναι ὁ Μοναδικὸς Ἀρχιερέας, ὁ Ὁποῖος πρόσφερε τὴν Μία, Μοναδικὴ καὶ Ἀνεπανάληπτη θυσία, τὴν θυσία τῆς ἁγίας ζωῆς Του γιὰ τὴν ζωὴ καὶ τὴν σωτηρία τοῦ κόσμου.

Ἀπὸ Αὐτὸν τὸν αἰώνιο Ἀρχιερέα ἁγιαζόμαστε καὶ σωζόμαστε ἐμεῖς οἱ ἁμαρτωλοί.

Ὡς Ἀρχιερέας θὰ προσφέρει πρὸς τὸν Ἐπουράνιο Θεὸ καὶ Πατέρα τὴν κτίσι ὁλόκληρη, ὡς εὐχαριστία «ἐξ οὗ καὶ τὸ εἶναι προσελάβετο».

Κατὰ ταῦτα ὁ Κύριός μας Ἰησοῦς Χριστὸς ἀνεδείχθη ὁ Μέγας καὶ Ἕνας Αἰώνιος Ἀρχιερέας.

Ὁ ΩΝ
Ἰ Χ

Γ΄.

Τὸ Βασιλικὸ ἀξίωμα τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Ὁ πρῶτος ἄνθρωπος ἀφοῦ ξέπεσε τῆς κοινωνίας του μὲ τὸν Θεό, δὲν ἄσκησε τὸ κυριαρχικό του ἀξίωμα, τὸ ὁποῖο τοῦ δόθηκε ἀπὸ τὸν Δημιουργὸ Κτίστη καὶ Θεὸ σύμφωνα μὲ τὸ κεφάλαιο α΄ στίχο 26 καὶ ἑξῆς τῆς Γενέσεως.

Πρῶτον· ὡς βασιλέας ὁ Κύριος Ἰησοῦς Χριστὸς εἶναι ὁ κατ' ἐξοχήν βασιλέας, ποὺ ἐξουσιάζει καὶ κυβερνᾶ τὴν πνευματικὴ βασιλεία Του,τὴν Ἐκκλησία, τὴν ὁποία ἵδρυσε στὴν γῆ, τὴν ὁποία θὰ τελειοποιήσει στὴν μέλλουσα ζωὴ στοὺς οὐρανούς.

1. Γιὰ τὸ ἀξίωμα αὐτοῦ τοῦ Μεσσίου ὁμιλεῖ ἡ ἁγία Γραφή:

α΄. Ἡ Παλαιὰ Διαθήκη:

Στὸν 2ο Ψαλμὸ ὁμιλεῖ ὁ Ἴδιος ὁ Μεσσίας καὶ ἀναγγέλλει αὐτὴ τὴν ἰδιότητά Του, τὸ ἀξίωμά Του: «Ἐγὼ δὲ κατεστάθην βασιλεὺς ὑπ' αὐτοῦ ἐπὶ Σιὼν ὄρος τὸ ἅγιον αὐτοῦ» (Ψαλμὸς β΄ 6).

Δηλαδή: Ἐγὼ δὲ ὁ Χριστὸς τοῦ Κυρίου παρὰ τὶς ἀντιδράσεις τῶν ἀσεβῶν αὐτῶν ἐγκατεστάθηκα καὶ ἐνθρονίσθηκα ἀπὸ τὸν Κύριο βασιλέας στὸ ὄρος τὸ ἅγιο τῆς Σιών, στὴν πόλι Ἱερουσαλήμ.

Ὁ Θεὸς ἀπευθύνεται στὸν Μεσσία, τὸν ἀποκαλεῖ Θεό, περιγράφει τὴν ὑπερλάμπουσα προσωπικότητά Του καὶ τὸ βασιλικὸ ἀξίωμά Του.

«Ὁ θρόνος σου, ὁ Θεός, εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος, ράβδος εὐθύτητος ἡ ράβδος τῆς βασιλείας σου, ἠγάπησας δικαιοσύνην καὶ ἐμίσησας ἀνομίαν· διὰ τοῦτο ἔχρισέ σε ὁ Θεὸς ὁ Θεός σου ἔλαιον ἀγαλλιάσεως παρὰ τοὺς μετόχους σου» (Ψαλμὸς μδ΄ 7-8).

Δηλαδή: Ὁ θρόνος σου, ὦ Μεσσία καὶ Θεέ, θὰ παραμένει ἀκλόνητος σὲ ὅλους τοὺς αἰῶνες, τὸ σκῆπτρο σου καὶ ἡ βασιλική σου ἐξουσία εἶναι σκῆπτρο καὶ ἐξουσία εὐθύτητας καὶ δικαιοσύνης. Ἀγάπησες δικαιοσύνην καὶ ἐμίσησες ἀδικία. Γι᾽ αὐτὸ καὶ ὁ Θεὸς καὶ πατήρ σου, ὦ Θεέ, σοῦ ἔδωσε ἀμέτρητο τὸ Ἅγιο Πνεῦμα καὶ σὲ ἔχρισε μὲ τὸ πνευματικὸ ἐκεῖνο χρῖσμα, ποὺ φέρει ἀγαλλίασι στοὺς χριόμενους, καὶ ἐξέχυσε αὐτὸ σὲ σένα πολὺ παραπάνω ἀπὸ ἐκείνους τοὺς βασιλεῖς καὶ τοὺς προφῆτες καὶ ἀρχιερεῖς, ὅσοι μετέχουν μαζὶ μὲ σένα σ᾽ αὐτὴ τὴν χρῖσι.

Ὁ 44ος χριστολογικὸς Ψαλμὸς ἀναφέρεται σ᾽ αὐτὴ τὴν ἐξουσία. Ὁμοίως καὶ ὁ 71ος Ψαλμὸς ἀναφέρεται στὸν ὑπέροχο βασιλέα, ὁ Ὁποῖος θὰ ἔχει ἐκτεταμένη ἐξουσία πνευματικὴ καὶ στὸν Ὁποῖο θὰ ὑποταγοῦν ὅλες οἱ ἐξουσίες τοῦ κόσμου· «Καὶ κατακυριεύσει ἀπὸ θαλάσσης ἕως θαλάσσης καὶ ἀπὸ ποταμῶν ἕως περάτων τῆς οἰκουμένης. ἐνώπιον αὐτοῦ προπεσοῦνται Αἰθίοπες, καὶ οἱ ἐχθροὶ αὐτοῦ χοῦν

λείξουσι. βασιλεῖς Θαρσὶς καὶ νῆσοι δῶρα προσοίσουσι, βασιλεῖς Ἀράβων καὶ Σαβᾶ δῶρα προσάξουσι, καὶ προσκυνήσουσιν αὐτῷ πάντες οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς, πάντα τὰ ἔθνη δουλεύσουσιν αὐτῷ» (Ψαλμὸς οα΄ 8-11).

Δηλαδή: Καὶ θὰ κατακυριεύσει ὁλόκληρη τὴν γῆ ἀπὸ τὸν ἕνα ὠκεανὸ ἕως τὸν ἄλλο ὠκεανὸ καὶ ἀπὸ τῶν μεγάλων ποταμῶν μέχρι τὰ ἔσχατα τῆς οἰκουμένης. Μπροστά του θὰ προσπέσουν, γιὰ νὰ τὸν προσκυνήσουν καὶ αὐτοὶ οἱ Αἰθίοπες, καὶ οἱ ἐχθροί του θὰ σκύψουν τὴν κεφαλή τους ἕως τοῦ ἐδάφους καὶ θὰ γλείψουν τὸ χῶμα. (κατὰ τὸν ἅγ. Νικόδημο Ἁγιορείτη: καὶ οἱ νοητοὶ ἐχθροὶ θὰ ἀσπάζωνται τὸ χῶμα, τόσο ὥστε νὰ μὴ δύνανται νὰ σηκωθοῦν πλέον). Οἱ βασιλεῖς τῆς Ἱσπανικῆς πόλεως Θαρσὶς καὶ τὰ νησιὰ στὴν Μεσόγειο θὰ προσφέρουν σ᾽ αὐτὸν δῶρα, τὸ ἴδιο δὲ θὰ κάνουν καὶ οἱ βασιλεῖς τῆς Εὐδαίμονος Ἀραβίας καὶ τῆς πρωτεύουσας τῆς Αἰθιοπίας Σαβᾶ. Καὶ θὰ προσκυνήσουν αὐτὸν ὅλοι οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς, ὅλα τὰ ἔθνη θὰ ὑποδουλωθοῦν σ᾽ αὐτόν.

Ὁμοίως σ᾽ αὐτὸν τὸν ἀξιοσέβαστο βασιλέα ἀναφέρεται καὶ ὁ 101ος Ψαλμός.

«Καὶ φοβηθήσονται τὰ ἔθνη τὸ ὄνομά σου, Κύριε, καὶ πάντες οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς τὴν δόξαν σου, ὅτι οἰκοδομήσει Κύριος τὴν Σιὼν καὶ ὀφθήσεται ἐν τῇ δόξῃ αὐτοῦ» (Ψαλμὸς ρα΄ 16-17).

Δηλαδή: Καὶ ὅταν μὲ τὴν παρέμβασί σου ἐπιστρέψουμε ἀπὸ τὴν αἰχμαλωσία, θὰ φοβηθοῦν οἱ ἐθνικοὶ τὸ ὄνομά σου, Κύριε, καὶ ὅλοι οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς τὴν ἔνδοξη δύναμί σου, ἡ ὁποία θὰ μᾶς ἐλευθερώσει. Διότι ὁ Κύριος θὰ ἀνοικοδομήσει τὴν κατεστραμμένη σὲ ἐρείπια Σιὼν καὶ θὰ ἐμφανισθεῖ ἐκεῖ μὲ τὴν δόξα του.

Ὁ προφήτης Ἡσαΐας προφητεύει γιὰ τὸν βλαστό, τὸν ἀπόγονο τοῦ Ἰεσσαί, δηλαδὴ τὸν Ἰησοῦ Χριστὸ καὶ τὴν ἐξουσία Του· *«Καὶ ἐξελεύσεται ράβδος ἐκ τῆς ρίζης Ἰεσσαί, καὶ ἄνθος ἐκ τῆς ρίζης ἀναβήσεται. Καὶ ἀναπαύσεται ἐπ' αὐτὸν πνεῦμα τοῦ Θεοῦ, πνεῦμα σοφίας καὶ συνέσεως, πνεῦμα βουλῆς καὶ ἰσχύος, πνεῦμα γνώσεως καὶ εὐσεβείας. Ἐμπλήσει αὐτὸν πνεῦμα φόβου Θεοῦ. Οὐ κατὰ τὴν δόξαν κρινεῖ οὐδὲ κατὰ τὴν λαλιὰν ἐλέγξει. Ἀλλὰ κρινεῖ ταπεινῷ κρίσιν καὶ ἐλέγξει τοὺς ταπεινοὺς τῆς γῆς· καὶ πατάξει γῆν τῷ λόγῳ τοῦ στόματος αὐτοῦ καὶ ἐν πνεύματι διὰ χειλέων ἀνελεῖ ἀσεβῆ. Καὶ ἔσται δικαιοσύνῃ ἐζωσμένος τὴν ὀσφὺν αὐτοῦ καὶ ἀληθείᾳ εἰλημένος τὰς πλευράς. καὶ συμβοσκηθήσεται λύκος μετ' ἀρνὸς καὶ πάρδαλις συναναπαύσεται ἐρίφῳ καὶ μοσχάριον καὶ ταῦρος καὶ λέων ἅμα βοσκηθήσονται, καὶ παιδίον μικρὸν ἄξει αὐτούς. Καὶ βοῦς καὶ ἄρκος ἅμα βοσκηθήσονται, καὶ ἅμα τὰ παιδία αὐτῶν ἔσονται· καὶ λέων ὡς βοῦς φάγεται ἄχυρα. καὶ παιδίον νήπιον ἐπὶ τρώγλην ἀσπίδων*

καὶ ἐπὶ κοίτην ἐκγόνων ἀσπίδων τὴν χεῖρα ἐπιβαλεῖ. καὶ οὐ μὴ κακοποιήσουσιν, οὐδὲ δύνωνται ἀπολέσαι οὐδὲνα ἐπὶ τὸ ὄρος τὸ ἅγιόν μου, ὅτι ἐνεπλήσθη ἡ σύμπασα τοῦ γνῶναι τὸν Κύριον ὡς ὕδωρ πολὺ κατακαλῦψαι θαλάσσας. Καὶ ἔσται ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἡ ρίζα τοῦ Ἰεσσαὶ καὶ ὁ ἀνιστάμενος ἄρχειν ἐθνῶν, ἐπ' αὐτῷ ἔθνη ἐλπιοῦσι, καὶ ἔσται ἡ ἀνάπαυσις αὐτοῦ τιμή. καὶ ἔσται τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ προσθήσει Κύριος τοῦ δεῖξαι τὴν χεῖρα αὐτοῦ τοῦ ζηλῶσαι τὸ καταλειφθὲν ὑπόλοιπον τοῦ λαοῦ, ὃ ἂν καταλειφθῇ ἀπὸ τῶν Ἀσσυρίων καὶ ἀπὸ Αἰγύπτου καὶ Βαβυλωνίας καὶ Αἰθιοπίας καὶ ἀπὸ Ἐλαμιτῶν καὶ ἀπὸ ἡλίου ἀνατολῶν καὶ ἐξ Ἀραβίας. Καὶ ἀρεῖ σημεῖον εἰς τὰ ἔθνη καὶ συνάξει τοὺς ἀπολομένους Ἰσραήλ καὶ τοὺς διεσπαρμένους τοῦ Ἰούδα συνάξει ἐκ τῶν τεσσάρων πτερύγων τῆς γῆς. Καὶ ἀφαιρεθήσεται ὁ ζῆλος Ἐφραίμ καὶ οἱ ἐχθροὶ Ἰούδα ἀπολοῦνται· Ἐφραὶμ οὐ ζηλώσει Ἰούδαν, καὶ Ἰούδας οὐ θλίψει Ἐφραίμ. Καὶ πετασθήσονται ἐν πλοίοις ἀλλοφύλων· θάλασσαν ἅμα προνομεύσουσι, καὶ τοὺς ἀφ' ἡλίου ἀνατολῶν καὶ Ἰδουμαίαν καὶ ἐπὶ Μωὰβ πρῶτον τὰς χεῖρας ἐπιβαλοῦσιν, οἱ δὲ υἱοὶ Ἀμμὼν πρῶτοι ὑπακούσονται. καὶ ἐρημώσει Κύριος τὴν θάλασσαν Αἰγύπτου καὶ ἐπιβαλεῖ τὴν χεῖρα αὐτοῦ ἐπὶ τὸν ποταμὸν πνεύματι βιαίῳ καὶ πατάξει ἑπτὰ φάραγγας, ὥστε διαπορεύεσθαι αὐτὸν ἐν ὑποδήμασι· καὶ ἔσται δίοδος τῷ καταλειφθέντι μου

λαῷ ἐν Αἰγύπτῳ· καὶ ἔσται τῷ Ἰσραὴλ, ὡς ἡ ἡμέρα ὅτε ἐξῆλθεν ἐκ γῆς Αἰγύπτου» (Ἡσαΐου ια΄ 1-16).

Δηλαδή: Θὰ φυτρώσει ἕνα κλωνάρι ἀπὸ τὸν κορμὸ τοῦ Ἰεσσαὶ καὶ ἕνα κλαδὶ θὰ ξεπροβάλλει ἀπὸ τὶς ρίζες του. ἐπάνω του θ' ἀναπαύεται τὸ Πνεῦμα τοῦ Κυρίου, τὸ ὁποῖο θὰ εἶναι πνεῦμα σοφίας καὶ συνέσεως, πνεῦμα θελήσεως καὶ δυνάμεως, πνεῦμα γνώσεως τοῦ Θεοῦ καὶ σεβασμοῦ στὸν Κύριο. Θὰ πληρώσει αὐτὸν μὲ πνεῦμα φόβου Θεοῦ. Συνεπῶς, ἐπειδὴ θὰ ἔχει πάντοτε τὰ χαρίσματα τοῦ Πνεύματος, δὲν θὰ ἐκφέρει κρίσι σύμφωνα μὲ τὸ ἐξωτερικὸ φαινόμενο οὔτε θὰ ἐλέγχει παρασυρόμενος ἀπὸ φῆμες καὶ λόγους ἀνθρώπων. Ἀλλὰ θὰ ἀποδώσει δικαία κρίσι στὸν ταπεινὸ καὶ θὰ ἐκφέρει εὐθεῖα καὶ ἀληθῆ κρίσι γιὰ τοὺς ταπεινοὺς τῆς γῆς, καὶ θὰ πατάξει τοὺς πολιτευομένους στὴν γῆ μὲ ἀδικία, μὲ τὸ λόγο τοῦ στόματός του καὶ μὲ τὴν πνοὴ καὶ τὸ φύσημα, ποὺ θὰ ἐκπέμπεται ἀπὸ τὰ χείλη του θὰ φονεύσει τὸν ἀσεβῆ. Καὶ θὰ εἶναι ζωσμένος τὴν ὀσφύν του μὲ τὴν δικαιοσύνη καὶ θὰ καλύψει τὶς πλευρές του μὲ τὸ ἔνδυμα τῆς ἀληθινῆς κρίσεως. Καὶ θὰ βοσκήσει ὁ λύκος μαζὶ μὲ τὸ ἀρνὶ καὶ ἡ λεοπάρδαλις θὰ συναναπαύεται καὶ θὰ συγκατοικεῖ μὲ τὸ κατσίκι, καὶ μοσχάρι καὶ ταῦρος καὶ λιοντάρι θὰ βόσκουν μαζί, καὶ μικρὸ παιδὶ θὰ ὁδηγεῖ αὐτά. Καὶ βόδι καὶ ἀρκοῦδα θὰ βόσκουν ἥσυχα μαζὶ καὶ τὰ μικρά τους θὰ εἶναι ἀντάμα καὶ τὸ λιοντάρι θὰ παύσει νὰ εἶναι

σαρκοφάγο καὶ σὰν τὸ βόδι θὰ τρώει ἄχυρα. Καὶ παιδί νήπιο θὰ βάζει τὸ χέρι του στὴν τρύπα τῶν δηλητηριωδῶν φιδιῶν, ποὺ λέγονται ἀσπίδες, καὶ στὴν φωλιά, ὅπου οἱ ἀσπίδες αὐτὲς ἔχουν τὰ μικρά τους θὰ βάλει τὸ χέρι του. καὶ οὔτε τὰ ἄγρια θηρία, οὔτε τὰ φίδια, οὔτε ἄνθρωποι πλέον θὰ κάμουν κακὸ οὔτε θὰ ἔχουν δύναμι καὶ διάθεσι νὰ ἐξοντώσουν κανένα στὸ ὄρος τὸ ἅγιό μου, σὲ ὅλη δηλαδὴ τὴν οἰκουμένη, ὅπου θὰ ἐκτείνεται ἡ βασιλεία τοῦ Μεσσία, διότι ὁλόκληρη ἡ γῆ γέμισε ἀπὸ τὸ νὰ γνωρίσει τὸν Κύριο σὰν τὸ πολὺ νερὸ ποὺ γεμίζει καὶ καλύπτει ἐντελῶς θάλασσες. Καὶ θὰ εἶναι κατὰ τὴν ἡμέρα ἐκείνη ὁ νεαρὸς βλαστὸς ὁ ἐκ τῆς ρίζης τοῦ Ἰεσσαί, ὁ ἀπόγονος δηλαδὴ αὐτοῦ Μεσσίας καὶ αὐτὸς θὰ ἀνυψωθεῖ γιὰ νὰ ἄρχει στὰ ἔθνη, καὶ σ' αὐτὸν θὰ ἐλπίζουν τὰ ἔθνη καὶ ἡ ἔδρα καὶ διαμονή του θὰ εἶναι ἔνδοξη καὶ τιμημένη. Καὶ θὰ συμβεῖ κατὰ τὴν ἡμέρα ἐκείνη, ἄλλη μία φορὰ θὰ ὑψώσει ὁ Κύριος θαυματουργικὰ τὸ χέρι του, γιὰ νὰ λυτρώσει τὸ ὑπόλοιπο τοῦ λαοῦ του, ποὺ ἀπέμεινε στὴν Ἀσσυρία, καὶ στὴν Αἴγυπτο καὶ στὴν Βαβυλωνία καὶ στὴν Αἰθιοπία καὶ στὴν χώρα τῶν Ἐλαμιτῶν καὶ στὶς ἀνατολικὲς χῶρες καὶ στὴν Ἀραβία. Καὶ θὰ σηκώσει ὁ Κύριος σημαία στὰ ἔθνη καὶ θὰ συνάξει τοὺς χαμένους ἄνδρες τοῦ Ἰσραὴλ καὶ τοὺς διασκορπισμένους ἀνὰ τὰ ἔθνη ἄνδρες τοῦ Ἰούδα θὰ συνάξει ἀπὸ τὰ τέσσερα ἄκρα τῆς γῆς. Καὶ θὰ ἀφαιρεθεῖ ἡ

ζηλοτυπία τοῦ Ἐφραὶμ καὶ οἱ ἐχθροὶ τοῦ Ἰούδα θὰ ἐξαφανισθοῦν· ὁ Ἐφραὶμ δὲν θὰ ζηλοτυπήσει τὸν Ἰούδα καὶ ὁ Ἰούδας δὲν θὰ καταπιέσει τὸν Ἐφραίμ. Καὶ θὰ ἐξορμίσουν μὲ πλοῖα τῶν ἀλλοφύλων Φιλισταίων· καὶ θὰ κατακτήσουν συγχρόνως τὴν Μεσόγειο θάλασσα λαφυραγωγοῦντες αὐτοὺς ποὺ κατοικοῦν στὰ νησιὰ καὶ στὰ παράλια αὐτῆς καθὼς καὶ αὐτοὺς ποὺ κατοικοῦν στὶς Ἀνατολικὲς χῶρες καὶ τὴν Ἰδουμαίαν καὶ θὰ ἐπιβάλλουν τὰ κατακτητικὰ χέρια τους πρῶτα στὴν χώρα Μωάβ, οἱ δὲ Ἀμμωνῖται πρῶτοι θὰ ὑποταχθοῦν. Καὶ θὰ καταστήσει ξηρὰ ὁ Κύριος τὴν Ἐρυθρὰ θάλασσα τῆς Αἰγύπτου καὶ θὰ ἐπιβάλει τὸ χέρι του θαυματουργικὰ στὸν Εὐφράτη ποταμὸ μὲ βίαιο ἄνεμο καὶ θὰ διαιρέσει αὐτὸν σὲ ἑπτὰ ρυάκια, ὥστε νὰ διέρχονται διὰ μέσου αὐτοῦ οἱ Ἰουδαῖοι μὲ τὰ ὑποδήματά τους. Καὶ θὰ ὑπάρξει δρόμος γιὰ τὸν λαό του, ποὺ ἐπέζησε, ὅπως ὁ δρόμος ποὺ ἔγινε γιὰ τὸν ἰσραηλιτικὸ λαὸ ὅταν ἔφευγαν ἀπὸ τὴν Αἴγυπτο.

Ὁμοίως προφητεύει γι' Αὐτὸν καὶ ὁ Προφήτης Δανιήλ.

«Καὶ αὐτῷ ἐδόθη ἡ ἀρχὴ καὶ ἡ τιμὴ καὶ ἡ βασιλεία, καὶ πάντες οἱ λαοί, φυλαί, γλῶσσαι αὐτῷ δουλεύσουσιν· ἡ ἐξουσία αὐτοῦ ἐξουσία αἰώνιος, ἥτις οὐ παρελεύσεται, καὶ ἡ βασιλεία αὐτοῦ οὐ διαφθαρήσεται» (Δανιὴλ ζ' 14).

Δηλαδή: Καὶ στὸ πρόσωπο αὐτὸ δόθηκε ἡ ἐξου-

σία, ἡ τιμὴ καὶ ἡ βασιλεία, ὅλοι δὲ οἱ ἄνθρωποι, λαοί, φυλὲς καὶ γλῶσσες θὰ ὑπηρετήσουν Αὐτόν. Ἡ ἐξουσία του θὰ εἶναι ἐξουσία αἰώνια, ἡ ὁποία δὲν θὰ παρέλθει, ἡ δὲ βασιλεία του δὲν θὰ καταστραφεῖ· οὐδέποτε θὰ ἔχει τέλος.

Ὁ Προφήτης Ζαχαρίας ἀναφέρεται σ' αὐτὸν τὸν μεγαλοπρεπῆ αἰώνιο Βασιλέα:

«Τίς εἶ σύ, τὸ ὄρος τὸ μέγα, τὸ πρὸ προσώπου Ζοροβάβελ τοῦ κατορθῶσαι; καὶ ἐξοίσω τὸν λίθον τῆς κληρονομίας ἰσότητα χάριτος χάριτα αὐτῆς» (Ζαχαρίου δ' 7).

Δηλαδή: Ποιὸς εἶσαι σύ, τὸ μεγάλο βουνό, ποὺ ὑψώνεσαι ἐμπρὸς στὸν Ζοροβάβελ καὶ τὸν ἐμποδίζεις νὰ ἐπιτύχει στὸ ἔργο του; Ἐγὼ δὲ θὰ βγάλω ἀπὸ τὸ λατομεῖο μου τοὺς λίθους, ποὺ χρειάζονται γιὰ τὴν ἀνοικοδόμησι τοῦ Ναοῦ, ὁ ὁποῖος εἶναι ἡ κληρονομιά μου πρὸς τὸν λαό, καὶ ἡ μία κατόπιν τῆς ἄλλης γεμᾶτες χάρι ἐνέργειές μου θὰ ἀποτελειώσουν καὶ θὰ καταστολίσουν τὸν Ναό.

β'. Ἡ Καινὴ Διαθήκη.

Ὁ Ἀρχάγγελος ἀναγγέλλει στὴν Παρθένο ὅτι τὸ παιδί, ποὺ θὰ συλλάβει καὶ θὰ γεννήσει θὰ εἶναι βασιλέας αἰώνιος· *«Καὶ βασιλεύσει ἐπὶ τὸν οἶκον Ἰακὼβ εἰς τοὺς αἰῶνας, καὶ τῆς βασιλείας αὐτοῦ οὐκ ἔσται τέλος»* (Λουκᾶ α' 33).

Καὶ οἱ Μάγοι ἂν καὶ εἰδωλολάτρες ἀντελήφθησαν ἀπὸ τὸ ἀστρολογικὸ ἔκτακτο καὶ ἐκπληκτικὸ

γεγονὸς τοῦ λαμπροῦ ἀστέρος ὅτι γεννήθηκε βασιλέας· *«Τοῦ δὲ Ἰησοῦ γεννηθέντος ἐν Βηθλεὲμ τῆς Ἰουδαίας ἐν ἡμέραις Ἡρῴδου τοῦ βασιλέως, ἰδοὺ μάγοι ἀπὸ ἀνατολῶν παρεγένοντο εἰς Ἱεροσόλυμα λέγοντες· ποῦ ἐστιν ὁ τεχθεὶς βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων; εἴδομεν γὰρ αὐτοῦ τὸν ἀστέρα ἐν τῇ ἀνατολῇ καὶ ἤλθομεν προσκυνῆσαι αὐτῷ»* (Ματθαίου β΄ 1-2).

Οἱ Ἀπόστολοι ἀποκαλοῦν αὐτὸν Κύριο μὲ τὴν ἔννοια τοῦ βασιλέα·

Ὁ Εὐαγγελιστὴς Ἰωάννης ἀποκαλεῖ στὴν Ἀποκάλυψι τὸν Ἰησοῦ Χριστὸ βασιλέα βασιλέων καὶ κύριο κυρίων.

«Καὶ ἔχει ἐπὶ τὸ ἱμάτιον καὶ ἐπὶ τὸν μηρὸν αὐτοῦ ὄνομα γεγραμμένον, βασιλεὺς βασιλέων καὶ κύριος κυρίων (Ἀποκάλυψις ιθ΄ 16).

Ὁ ἀπόστολος Παῦλος προσδιορίζει τὸ ἔργο τοῦ βασιλέως Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ τὸ τέλος τῆς ἐξουσίας Του.

«Δεῖ γὰρ αὐτὸν βασιλεύειν ἄχρις οὗ ἂν θῇ πάντας τοὺς ἐχθροὺς ὑπὸ τοὺς πόδας αὐτοῦ» (Α΄ Κορινθίους ιε΄ 25).

Ἀκόμη καὶ οἱ Ἰουδαῖοι, ἂν καὶ περιπαικτικῶς, ἀνεγνώριζαν τὸν Κύριο ὡς Βασιλέα.

«Καὶ ἐπέθηκαν ἐπάνω τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ τὴν αἰτίαν αὐτοῦ γεγραμμένην· οὗτός ἐστιν Ἰησοῦς ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων» (Ματθαίου κζ΄ 37).

Ὁ Πιλᾶτος εἶχε μὲ τὸν Κύριο μιὰ ἐνδιαφέρου-

σα συζήτησι γι᾽ αὐτὴ τὴν βασιλικὴ ἰδιότητα καὶ ἐξουσία Του.

«Εἶπεν οὖν αὐτῷ ὁ Πιλᾶτος· οὐκοῦν βασιλεὺς εἶ σύ; ἀπεκρίθη Ἰησοῦς· σὺ λέγεις ὅτι βασιλεύς εἰμι ἐγώ. ἐγὼ εἰς τοῦτο γεγέννημαι καὶ εἰς τοῦτο ἐλήλυθα εἰς τὸν κόσμον, ἵνα μαρτυρήσω τῇ ἀληθείᾳ. πᾶς ὁ ὢν ἐκ τῆς ἀληθείας ἀκούει μου τῆς φωνῆς» (Ἰωάννου ιη΄ 37).

Δηλαδή: Εἶπε πρὸς αὐτὸν ὁ Πιλᾶτος· Εἶσαι λοιπὸν σὺ βασιλέας; Ἀποκρίθηκε ὁ Ἰησοῦς· Τὸ εἶπες σύ, ὅτι ἐγὼ εἶμαι βασιλέας. Ἐγὼ γι᾽ αὐτὸ γεννήθηκα καὶ γι᾽ αὐτὸ ἦλθα στὸν κόσμο, γιὰ νὰ ἀποκαλύψω καὶ κηρύξω τὴν ἀλήθεια καὶ μὲ αὐτὴ νὰ κατακτήσω πνευματικὰ τὸν κόσμο. Καὶ καθένας ποὺ ποθεῖ νὰ μάθει τὴν ἀλήθεια, ἀκούει μὲ κατανόησι τὴν φωνὴ καὶ διδασκαλία μου καὶ συμμορφούμενος μὲ αὐτὴ γίνεται πολίτης τῆς οὐράνιας βασιλείας μου.

Ὁ ἴδιος ὁ Κύριος μετὰ τὴν ἀνάστασί Του ἐμφανίστηκε στοὺς μαθητές Του καὶ τοὺς εἶπε:

«Ἐδόθη μοι πᾶσα ἐξουσία ἐν οὐρανῷ καὶ ἐπὶ γῆς» (Ματθαίου κη΄ 18).

Ὁ χαρακτήρας τῆς βασιλείας Του διακηρύσσεται στὸ χωρίο· *«ἀπεκρίθη Ἰησοῦς· ἡ βασιλεία ἡ ἐμὴ οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ κόσμου τούτου· εἰ ἐκ τοῦ κόσμου τούτου ἦν ἡ βασιλεία ἡ ἐμή, οἱ ὑπηρέται ἂν οἱ ἐμοὶ ἠγωνίζοντο, ἵνα μὴ παραδοθῶ τοῖς Ἰουδαίοις· νῦν δὲ ἡ βασιλεία ἡ ἐμὴ οὐκ ἔστιν ἐντεῦθεν»* (Ἰωάννου ιη΄ 36).

Δηλαδή: Ἀποκρίθηκε ὁ Ἰησοῦς· Ἡ δική μου βασιλεία δὲν προέρχεται ἀπὸ τὸν κόσμο αὐτό. Ἐὰν ἦταν ἀπὸ τὸν κόσμο αὐτὸν ἡ βασιλεία μου, οἱ ὑπηρέτες μου θὰ ἔκαναν ἀγώνα γιὰ νὰ μὴν παραδοθῶ στοὺς Ἰουδαίους. Τώρα ὅμως βλέπεις καὶ σύ, ὅτι ἡ βασιλεία μου δὲν εἶναι ἀπ' ἐδῶ, ἀλλ' ἀπὸ τὸν οὐρανό.

2. Ὁ Κύριος ἀφοῦ ἀπολύτρωσε τὸν κόσμο μὲ τὴν σταυρική Του θυσία, ἵδρυσε τὴν πνευματικὴ βασιλεία Του στὴν γῆ, τὴν Ἐκκλησία, τὴν ὁποία ἐφοδίασε μὲ νομοθεσία καὶ εἰδικὰ πνευματικὰ προνόμια καὶ ἐξουσίες καὶ ἐξακολουθεῖ νὰ τὴν κυβερνᾶ, ὡς Κεφαλὴ τοῦ σώματος αὐτῆς· *«ὁ Χριστός ἐστι κεφαλὴ τῆς Ἐκκλησίας»* (Ἐφεσίους ε΄ 23).

Ὁ ἀπόστολος Παῦλος ἀναπτύσσει τὴν ὡραία αὐτὴ διδασκαλία ὅτι ὁ Κύριος μετὰ τὴν θυσία Του συγκρότησε τὴν Ἐκκλησία ὡς Σῶμα· *«Ὁ Θεὸς τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὁ πατὴρ τῆς δόξης, ... ἐγείρας αὐτὸν ἐκ νεκρῶν, καὶ ἐκάθισεν ἐν δεξιᾷ αὐτοῦ ἐν τοῖς ἐπουρανίοις ὑπεράνω πάσης ἀρχῆς καὶ ἐξουσίας καὶ δυνάμεως καὶ κυριότητος καὶ παντὸς ὀνόματος ὀνομαζομένου οὐ μόνον ἐν τῷ αἰῶνι τούτῳ, ἀλλὰ καὶ ἐν τῷ μέλλοντι· καὶ πάντα ὑπέταξεν ὑπὸ τοὺς πόδας αὐτοῦ, καὶ αὐτὸν ἔδωκεν κεφαλὴν ὑπὲρ πάντα τῇ ἐκκλησίᾳ, ἥτις ἐστὶ τὸ σῶμα αὐτοῦ,*

τὸ πλήρωμα τοῦ τὰ πάντα ἐν πᾶσι πληρουμένου» (Ἐφεσίους α΄ 17, 20-23).

Δηλαδή: Ὁ Θεὸς τοῦ Κυρίου μας Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὁ Πατέρας, στὸν ὁποῖο ἀνήκει ἡ δόξα, ... τὸν ἀνέστησε ἐκ νεκρῶν καὶ τὸν ἔβαλε νὰ καθίσει στὰ δεξιά του πάνω στοὺς ἐπουράνιους κόσμους. Καὶ τὸν κάθισε πολὺ ψηλότερα ἀπὸ τὰ ἀγγελικὰ τάγματα, παραπάνω ἀπὸ κάθε ἀρχὴ καὶ ἐξουσία καὶ δύναμι καὶ κυριότητα καὶ ἀπὸ κάθε ὄνομα τιμημένο, ποὺ ὀνομάζεται ὄχι μόνο στὸν παρόντα αἰώνα, ἀλλὰ καὶ στὸν μέλλοντα. Καὶ ὅλα ὑπέταξε κάτω ἀπὸ τὰ πόδια του. Καὶ αὐτόν, ποὺ τόσο πολὺ ὕψωσε, ἔδωσε στὴν Ἐκκλησία κεφαλή, παραπάνω ἀπ' ὅλα ὅσα ὑπάρχουν σ' αὐτή. Εἶναι δὲ ἡ Ἐκκλησία τὸ σῶμα του, τὸ συμπλήρωμα τοῦ Χριστοῦ, ὡς ἀνθρώπου· συμπλήρωμα ἐκείνου, ὁ ὁποῖος σὰν Θεὸς γεμίζει τὰ πάντα σὲ ὅλες τὶς ἀνάγκες τους καὶ παρέχει σὲ κάθε δημιούργημά του αὐτὸ ποὺ τοῦ χρειάζεται.

Τοῦ σώματος τούτου μέλη εἶναι οἱ πιστοί. *«Ὑμεῖς δέ ἐστε σῶμα Χριστοῦ καὶ μέλη ἐκ μέρους»* (Α΄ Κορινθίους ιβ΄ 27).

Ὁ Κύριος κατευθύνει τὴν Ἐκκλησία πρὸς τὸν ἐσχατολογικὸ προορισμό της μὲ τὴν ἀρχικὴ δωδεκάδα τῶν Μαθητῶν καὶ Ἀποστόλων Του καὶ τῶν διαδόχων αὐτῶν, μέχρις ὅτου συμπεριλάβει στοὺς κόλπους της ὅλους τοὺς ἀνθρώπους καὶ λαμπρυνθεῖ καὶ τελειωθεῖ στὴν μέλλουσα ζωή.

3. Ἡ Ἐκκλησία ὀνομάζεται στὴν Ἁγία Γραφή *«Βασιλεία τοῦ Θεοῦ»* ἢ *«Βασιλεία τοῦ Χριστοῦ»* ἢ *«Βασιλεία τῶν Οὐρανῶν»*.

Παρουσιάζεται ἄλλοτε μὲν ὡς παροῦσα καὶ ἐπίγειος, ἄλλοτε ὡς μέλλουσα καὶ οὐράνιος.

α΄. Ὡς παροῦσα καὶ ἐπίγειο τὴν παρουσιάζουν τὰ χωρία:

«Ἀπὸ τότε ἤρξατο ὁ Ἰησοῦς κηρύσσειν καὶ λέγειν· μετανοεῖτε· ἤγγικεν γὰρ ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν» (Ματθαίου δ΄ 17).

«Πορευόμενοι δὲ κηρύσσετε λέγοντες ὅτι ἤγγικεν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν» (Ματθαίου ι΄ 7).

«Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, οὐκ ἐγήγερται ἐν γεννητοῖς γυναικῶν μείζων Ἰωάννου τοῦ βαπτιστοῦ· ὁ δὲ μικρότερος ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν μείζων αὐτοῦ ἐστιν. ἀπὸ δὲ τῶν ἡμερῶν Ἰωάννου τοῦ βαπτιστοῦ ἕως ἄρτι ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν βιάζεται, καὶ βιασταὶ ἁρπάζουσιν αὐτήν» (Ματθαίου ια΄ 11-12).

Δηλαδή: Ἀληθινὰ σᾶς λέω· δὲν ἔχει ἀναφανεῖ μεταξὺ τῶν ἀνθρώπων, ποὺ γεννήθηκαν ἕως τώρα ἀπὸ γυναῖκες, ἄλλος μεγαλύτερος κατὰ τὴν ἀξία ἀπὸ τὸν Ἰωάννη τὸν βαπτιστή. Ὁ δὲ ἔσχατος καὶ ὁ πλέον ταπεινὸς στὴν βασιλεία τῶν οὐρανῶν, εἶναι μεγαλύτερος ἀπὸ τὸν Ἰωάννη. Ἀπό τὴν ἐποχὴ ποὺ ἄρχισε τὸ κήρυγμά του ὁ Ἰωάννης ἕως τώρα, ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν κερδίζεται μὲ προσπάθεια, καὶ τὴν κατακτοῦν αὐτοὶ ποὺ ἀγωνίζονται.

«Εἰ δὲ ἐγὼ ἐν Πνεύματι Θεοῦ ἐκβάλλω τὰ δαιμόνια, ἄρα ἔφθασεν ἐφ' ὑμᾶς ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ» (Ματθαίου ιβ' 28).

Δηλαδή: Ἐὰν ὅμως ἐγὼ μὲ τὴν δύναμι τοῦ Πνεύματος τοῦ Θεοῦ βγάζω τὰ δαιμόνια, ἀποδεικνύεται ἀπὸ τὸ ὑπερφυσικὸ αὐτὸ γεγονός, ὅτι ἔφθασε σὲ σᾶς ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ.

«Καὶ τὸν κονιορτὸν τὸν κολληθέντα ἡμῖν ἀπὸ τῆς πόλεως ὑμῶν εἰς τοὺς πόδας ἡμῶν ἀπομασσόμεθα ὑμῖν· πλὴν τοῦτο γιγνώσκετε, ὅτι ἤγγικεν ἐφ' ὑμᾶς ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ» (Λουκᾶ ι' 11).

Δηλαδή: Καὶ τὴν σκόνη, ποὺ κόλλησε στὰ πόδια μας ἀπὸ τὸ χῶμα τῆς πόλεώς σας, τὴν σφουγγίζουμε καὶ τὴν ἀφίνουμε γιὰ σᾶς. Νὰ ξέρετε ὅμως αὐτό, ὅτι ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ πλησίασε καὶ εἶναι κοντά σας, ἀλίμονο δὲ σὲ ἐκείνους, ποὺ δὲν τὴν δέχονται.

«Εἰ δὲ ἐν δακτύλῳ Θεοῦ ἐκβάλλω τὰ δαιμόνια, ἄρα ἔφθασεν ἐφ' ὑμᾶς ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ» (Λουκᾶ ια' 20).

«Ἐπερωτηθεὶς δὲ ὑπὸ τῶν Φαρισαίων πότε ἔρχεται ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ, ἀπεκρίθη αὐτοῖς καὶ εἶπεν· οὐκ ἔρχεται ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ μετὰ παρατηρήσεως, οὐδὲ ἐροῦσιν ἰδοὺ ὧδε ἢ ἰδοὺ ἐκεῖ· ἰδοὺ γὰρ ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ ἐντὸς ὑμῶν ἐστιν» (Λουκᾶ ιζ' 20-21).

Δηλαδή: Ὅταν δὲ ρωτήθηκε ἀπὸ τοὺς Φαρισαί-

ους, πότε ἔρχεται ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ, κατὰ τὴν ὁποία περίμεναν αὐτοὶ ὅτι θὰ βασίλευε ὁ Μεσσίας μὲ κοσμικὴ δύναμι, ἀποκρίθηκε σ' αὐτοὺς καὶ εἶπε· ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ δὲν ἔρχεται μὲ πομπὴ καὶ ἐξωτερικὴ λαμπρότητα, ὥστε νὰ προσελκύει τὴν παρατήρησι ὅλων. Οὔτε ὅταν ἔλθει ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ, θὰ ποῦν οἱ ἄνθρωποι· Ἰδοὺ ἐδῶ εἶναι ὁ βασιλέας καὶ Μεσσίας· ἢ ἰδοὺ ἐκεῖ εἶναι. Ὅτι δὲ αὐτά, ποὺ σᾶς λέγω, εἶναι ἀληθινά, ἀποδεικνύεται ἀπὸ τὸ ὅτι ἐγὼ ὁ Μεσσίας, ποὺ εἶμαι ἡ προσωποποίησι τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ, εἶμαι μεταξύ σας καὶ σεῖς ἐξακολουθεῖτε νὰ μὴν ἔχετε εἰδῆσι, ὅτι ἦλθε ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ.

«Ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῷ· ἀμὴν ἀμὴν λέγω σοι, ἐὰν μή τις γεννηθῇ ἄνωθεν, οὐ δύναται ἰδεῖν τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ» (Ἰωάννου γ΄ 3).

Δηλαδή: Ἀποκρίθηκε ὁ Ἰησοῦς καὶ τοῦ εἶπε· Ἀληθινά, σὲ διαβεβαιώνω, ὅτι ἐὰν κανεὶς δὲν γεννηθεῖ ἀπὸ ἐπάνω, δηλαδὴ ἀπὸ τὸν οὐρανό, δὲν μπορεῖ νὰ δεῖ τὴν βασιλεία τοῦ Θεοῦ καὶ νὰ ἀπολαύσει τὰ ἀγαθά της.

«Ἀπεκρίθη Ἰησοῦς· ἀμὴν ἀμὴν λέγω σοι, ἐὰν μή τις γεννηθῇ ἐξ ὕδατος καὶ Πνεύματος, οὐ δύναται εἰσελθεῖν εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ» (Ἰωάννου γ΄ 5).

Δηλαδή: Ἀποκρίθηκε ὁ Ἰησοῦς· ἀληθινά, σοῦ λέγω ὅτι, ἐὰν δὲν γεννηθεῖ κανεὶς πνευματικὰ ἀπὸ τὸ νερὸ τοῦ ἁγίου Βαπτίσματος καὶ ἀπὸ τὸ ἅγιο

Πνεῦμα, τὸ ὁποῖο ἀόρατα μὲ τὸ νερὸ αὐτὸ ἐνεργεῖ τὴν ἀναγέννησι τοῦ ἀνθρώπου, δὲν μπορεῖ νὰ εἰσέλθει στὴν βασιλεία τοῦ Θεοῦ.

«Ἀπεκρίθη Ἰησοῦς· ἡ βασιλεία ἡ ἐμὴ οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ κόσμου τούτου· εἰ ἐκ τοῦ κοσμου τούτου ἦν ἡ βασιλεία ἡ ἐμή, οἱ ὑπηρέται ἂν οἱ ἐμοὶ ἠγωνίζοντο, ἵνα μὴ παραδοθῶ τοῖς Ἰουδαίοις· νῦν δὲ ἡ βασιλεία ἡ ἐμὴ οὐκ ἔστιν ἐντεῦθεν» (Ἰωάννου ιη΄ 36).

Δηλαδή: Ἀποκρίθηκε ὁ Ἰησοῦς. Ἡ ἰδική μου βασιλεία δὲν προέρχεται ἀπὸ τὸν κόσμο αὐτόν· ἐὰν ἦταν ἀπὸ αὐτὸ τὸν κόσμο ἡ βασιλεία μου, οἱ ὑπηρέτες μου θὰ ἔκαναν ἀγώνα γιὰ νὰ μὴ παραδοθῶ στοὺς Ἰουδαίους· τώρα ὅμως ἡ βασιλεία μου δὲν εἶναι ἀπ᾽ ἐδῶ.

«Οὐ γάρ ἐστιν ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ βρῶσις καὶ πόσις, ἀλλὰ δικαιοσύνη καὶ εἰρήνη καὶ χαρὰ ἐν Πνεύματι Ἁγίῳ» (Ρωμαίους ιδ΄ 17).

Δηλαδή: Ἀποκρίθηκε ὁ Ἰησοῦς· Διότι ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ, τὴν ὁποία ἵδρυσε ὁ Χριστὸς στὴν γῆ, δὲν συνίσταται στὸ νὰ τρώει καὶ νὰ πίνει κανεὶς ἐλεύθερα. Συνίσταται στὴ δικαιοσύνη καὶ εἰρήνη καὶ χαρά, ποὺ γεννᾶ τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιο.

«Ὃς ἐρρύσατο ἡμᾶς ἐκ τῆς ἐξουσίας τοῦ σκότους καὶ μετέστησεν εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ υἱοῦ τῆς ἀγάπης αὐτοῦ» (Κολασσαεῖς α΄ 13).

Δηλαδή: Ναί· νὰ εὐχαριστεῖτε τὸν Θεό, ποὺ μᾶς γλύτωσε ἀπὸ τὴν ἐξουσία τοῦ σκότους καὶ μᾶς μετέφερε στὴ βασιλεία τοῦ ἀγαπημένου του Υἱοῦ.

«Καὶ Ἰησοῦς ὁ λεγόμενος Ἰοῦστος, οἱ ὄντες ἐκ περιτομῆς, οὗτοι μόνοι συνεργοὶ εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ, οἵτινες ἐγενήθησάν μοι παρηγορία» (Κολασσαεῖς δ΄ 11).

Δηλαδή: Καὶ ὁ Ἰησοῦς ποὺ λέγεται Ἰοῦστος, εἶναι ἀπὸ τοὺς περιτμημένους Χριστιανούς. Καὶ αὐτοὶ μόνοι ἀπὸ τοὺς ἐξ Ἰουδαίων εἶναι ἐδῶ συνεργάται μου γιὰ τὴν διάδοσι τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ, οἱ ὁποῖοι μοῦ ἔγιναν παρηγοριά.

«Καὶ ἐποίησεν ἡμᾶς βασιλείαν, ἱερεῖς τῷ Θεῷ καὶ πατρὶ αὐτοῦ, αὐτῷ ἡ δόξα καὶ τὸ κράτος εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων ἀμήν. ... Ἐγὼ Ἰωάννης, ὁ ἀδελφὸς ὑμῶν καὶ συγκοινωνὸς ἐν τῇ θλίψει καὶ βασιλείᾳ καὶ ὑπομονῇ ἐν Ἰησοῦ Χριστῷ, ἐγενόμην ἐν τῇ νήσῳ τῇ καλουμένῃ Πάτμῳ διὰ τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ καὶ διὰ τὴν μαρτυρίαν Ἰησοῦ Χριστοῦ» (Ἀποκάλυψις α΄ 6, 9).

Δηλαδή: Καὶ μᾶς κατέστησε πνευματικὸ καὶ θεῖο βασίλειο, ἱερεῖς γιὰ νὰ λατρεύουμε καὶ προσφέρουμε πνευματικὲς θυσίες στὸν πατέρα του, τὸν ὁποῖον ὡς ἐνανθρωπήσας τὸν ἔχει καὶ Θεό του. Σ' αὐτὸν τὸν Θεάνθρωπο Σωτῆρα ὀφείλεται κι' ἀνήκει ἡ δόξα καὶ ἡ κραταιὰ ἐξουσία καὶ βασιλεία στοὺς αἰῶνες τῶν αἰώνων. Ἀμήν. ... Ἐγὼ ὁ Ἰωάννης ὁ ἀδελφός σας, ὁ συγκοινωνὸς καὶ συμμέτοχος στὴν θλῖψι καὶ τοὺς διωγμοὺς γιὰ τὴν πίστι τοῦ Χριστοῦ, ἀλλὰ καὶ στὴν ἔνδοξη βασιλεία, μὲ τὴν ὁποία θὰ μᾶς

ἀνταμείψει, ἐὰν δείξουμε ὑπομονὴ καὶ μείνουμε ἑνωμένοι μὲ τὸν Ἰησοῦ, ἦλθα ἐξόριστος στὴ νῆσο ποὺ ὀνομάζεται Πάτμος γιὰ τὸ κήρυγμα τοῦ λόγου τοῦ Θεοῦ καὶ γιὰ τὴν μαρτυρία, ποὺ δίνω γιὰ τὸν Ἰησοῦ, ὅτι εἶναι ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ καὶ Σωτήρας μας.

«Καὶ ἐποίησας αὐτοὺς τῷ Θεῷ ἡμῶν βασιλεῖς καὶ ἱερεῖς, καὶ βασιλεύσουσιν ἐπὶ τῆς γῆς» (Ἀποκάλυψις ε′ 10).

Δηλαδή: Καὶ τοὺς ἔκανες βασιλεῖς καὶ ἱερεῖς πρὸς δόξα τοῦ Θεοῦ μας καὶ θὰ γίνουν συμμέτοχοι τῆς βασιλείας του ἐπάνω στὴν γῆ κληρονομοῦντες τὰ αἰώνια ἀγαθά.

β′. Στὴν μέλλουσα καὶ οὐράνιο βασιλεία ἀναφέρονται τὰ χωρία:

«Μακάριοι οἱ πτωχοὶ τῷ πνεύματι, ὅτι αὐτῶν ἐστιν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν» (Ματθαίου ε′ 3).

Δηλαδή: Μακάριοι καὶ πανευτυχεῖς εἶναι ἐκεῖνοι, ποὺ ταπεινὰ συναισθάνονται τὴν πνευματικὴ πτωχεία τους, καὶ τὴν ἐξάρτησι ὁλόκληρου τοῦ ἑαυτοῦ τους ἀπὸ τὸν Θεό, διότι εἶναι δική τους ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν.

«Πορεύεσθε δὲ μᾶλλον πρὸς τὰ πρόβατα τὰ ἀπολωλότα οἴκου Ἰσραήλ. πορευόμενοι δὲ κηρύσσετε λέγοντες ὅτι ἤγγικεν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν. ἀσθενοῦντας θεραπεύετε, λεπροὺς καθαρίζετε, νεκροὺς ἐγείρετε, δαιμόνια ἐκβάλλετε· δωρεὰν ἐλάβετε, δωρεὰν δότε. Μὴ κτήσησθε χρυσὸν μηδὲ ἄργυ-

ρον μηδὲ χαλκὸν εἰς τὰς ζώνας ὑμῶν, μὴ πήραν εἰς ὁδὸν μηδὲ δύο χιτῶνας μηδὲ ὑποδήματα μηδὲ ῥάβδον· ἄξιος γὰρ ἐστιν ὁ ἐργάτης τῆς τροφῆς αὐτοῦ» (Ματθαίου ι′ 6-10).

Δηλαδή: Πηγαίνετε δὲ καλύτερα στὰ χαμένα πρόβατα, ποὺ κατάγονται ἀπὸ τὸ γένος τοῦ Ἰσραήλ. Ἐκεῖ δέ, ποὺ πηγαίνετε, κηρύττετε λέγοντες, ὅτι πλησίασε ἡ ἔλευσις ἐπάνω στὴν γῆ καὶ ἡ ἐγκαθίδρυσις τῆς βασιλείας τῶν οὐρανῶν. Πρὸς ἐπιβεβαίωσι δὲ τοῦ κηρύγματός σας, σᾶς δίνω ἐξουσία καὶ δύναμι νὰ θεραπεύετε ἀσθενεῖς, νὰ καθαρίζετε λεπρούς, νὰ ἀνασταίνετε νεκρούς, νὰ ἐκβάλλετε δαιμόνια. Μὴν ἀποκτήσετε χρυσᾶ, οὔτε ἀργυρᾶ, οὔτε χαλκᾶ νομίσματα, τὰ ὁποῖα νὰ φυλάττετε στὶς ζῶνες σας. Οὔτε σάκκο ν' ἀποκτήσετε γιὰ νὰ βάζετε σ' αὐτὸν ψωμὶ γιὰ τὸ δρόμο. Οὔτε δύο χιτῶνες, οὔτε ὑποδήματα, ἐκτὸς ἀπὸ τὰ πέδιλα, ποὺ θὰ φορᾶτε, ἀλλ' οὔτε καὶ ραβδί. Διότι εἶστε ἐργάτες, ποὺ ἐργάζονται γιὰ τὴν πνευματικὴ ὠφέλεια τῶν ἀνθρώπων καὶ ὁ ἐργάτης εἶναι δίκαιο νὰ λαμβάνει τὴν τροφή του ἀπὸ ἐκείνους γιὰ τοὺς ὁποίους μοχθεῖ.

«Οὐ πᾶς ὁ λέγων μοι Κύριε Κύριε, εἰσελεύσεται εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν, ἀλλ' ὁ ποιῶν τὸ θέλημα τοῦ πατρός μου τοῦ ἐν οὐρανοῖς» (Ματθαίου ζ′ 21).

«Λέγω δὲ ὑμῖν ὅτι πολλοὶ ἀπὸ ἀνατολῶν καὶ δυσμῶν ἥξουσι καὶ ἀνακλιθήσονται μετὰ Ἀβραὰμ

καὶ Ἰσαὰκ καὶ Ἰακὼβ ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν» (Ματθαίου η΄ 11).

Δηλαδή: Σᾶς διαβεβαιώνω δέ, ὅτι πολλοὶ θὰ ἔλθουν ἀπὸ Ἀνατολὴ καὶ Δύσι, ἀπὸ ὅλα τὰ μέρη τοῦ κόσμου, καὶ θὰ παρακαθήσουν σὰν σὲ ἄλλο εὐφρόσυνο δεῖπνο μαζὶ μὲ τὸν Ἀβραὰμ καὶ τὸν Ἰσαὰκ καὶ τὸν Ἰακὼβ στὴν βασιλεία τῶν οὐρανῶν.

«Τότε ἐρεῖ ὁ βασιλεὺς τοῖς ἐκ δεξιῶν αὐτοῦ· δεῦτε οἱ εὐλογημένοι τοῦ πατρός μου, κληρονομήσατε τὴν ἡτοιμασμένην ὑμῖν βασιλείαν ἀπὸ καταβολῆς κόσμου» (Ματθαίου κε΄ 34).

«Καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς· ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι εἰσί τινες τῶν ὧδε ἑστηκότων, οἵτινες οὐ μὴ γεύσωνται θανάτου ἕως ἂν ἴδωσι τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ ἐληλυθυῖαν ἐν δυνάμει» (Μάρκου θ΄ 1).

Δηλαδή: Καὶ ἔλεγε σ' αὐτούς· Σᾶς λέγω ἀληθινά, ὅτι ὑπάρχουν μερικοὶ ἀπὸ αὐτούς, ποὺ στέκονται ἐδῶ, οἱ ὁποῖοι δὲν θὰ δοκιμάσουν θάνατο, προτοῦ νὰ δοῦν μετὰ τὴν κάθοδο τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, νὰ καταλύεται, μὲ τὴν καταστροφὴ τῶν Ἱεροσολύμων καὶ τοῦ ναοῦ τους καὶ μὲ τὸν διασκορπισμὸ τοῦ Ἰσραήλ, ἡ Παλαιὰ θεία τάξις καὶ διαθήκη γιὰ νὰ θεμελιωθεῖ μὲ δύναμι ἀκαταγώνιστη καὶ ὑπερφυσικὴ ἡ νέα θεία τάξις στὸν κόσμο, τὴν ὁποία θὰ ἐκπροσωπεῖ ἡ Ἐκκλησία σὰν ἄλλη βασιλεία τοῦ Θεοῦ ἐπάνω στὴν γῆ.

«Λέγω δὲ ὑμῖν ἀληθῶς, εἰσί τινες τῶν ᾧδε ἑ-

στηκότων, οἳ οὐ μὴ γεύσωνται θανάτου ἕως ἂν ἴδωσι τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ» (Λουκᾶ θ΄ 27).

Δηλαδή: Σᾶς λέω δὲ ἀληθινά, ὅτι ὑπάρχουν μερικοὶ ἀπὸ αὐτούς, ποὺ στέκονται ἐδῶ, οἱ ὁποῖοι δὲν θὰ δοκιμάσουν θάνατο, προτοῦ νὰ δοῦν τὴν βασιλεία τοῦ Θεοῦ.

«Ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι οὐκέτι οὐ μὴ πίω ἐκ τοῦ γενήματος τῆς ἀμπέλου ἕως τῆς ἡμέρας ἐκείνης ὅταν αὐτὸ πίνω καινὸν ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ Θεοῦ» (Μάρκου ιδ΄ 25).

Δηλαδή: Ἀληθινὰ σᾶς λέγω, ὅτι δὲν θὰ πιῶ πλέον ἀπὸ τὸ προϊὸν καὶ γένημα τῆς ἀμπέλου, μέχρι τῆς ἡμέρας ἐκείνης, ὅταν εὐφραινόμενος θὰ τὸ πίνω καινούργιο καὶ πολὺ πιὸ χαρμόσυνο στὴ βασιλεία τοῦ Θεοῦ. Ὁ μυστικὸς αὐτὸς δεῖπνος δηλαδὴ εἶναι πρόγευσις τῆς τέλειας κοινωνίας καὶ ἑνώσεώς μας, ποὺ θὰ πραγματοποιηθεῖ σὲ ἀτελεύτητη χαρὰ στὴν οὐράνια βασιλεία τοῦ Θεοῦ.

«Μὴ φοβοῦ τὸ μικρὸν ποίμνιον· ὅτι εὐδόκησεν ὁ πατὴρ ὑμῶν δοῦναι ὑμῖν τὴν βασιλείαν» (Λουκᾶ ιβ΄ 32).

«Ἐκεῖ ἔσται ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ βρυγμὸς τῶν ὀδόντων, ὅταν ὄψησθε Ἀβραὰμ καὶ Ἰσαὰκ καὶ Ἰακὼβ καὶ πάντας τοὺς προφήτας ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ Θεοῦ, ὑμᾶς δὲ ἐκβαλλομένους ἔξω. καὶ ἥξουσιν ἀπὸ ἀνατολῶν καὶ δυσμῶν καὶ ἀπὸ βορρᾶ καὶ νότου, καὶ ἀνακλιθήσονται ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ Θεοῦ» (Λουκᾶ ιγ΄ 28-29).

«Οὕτω καὶ ὑμεῖς, ὅταν ἴδητε ταῦτα γινόμενα, γινώσκετε ὅτι ἐγγύς ἐστιν ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ» (Λουκᾶ κα′ 31).

Δηλαδή: Ἔτσι καὶ σεῖς, ὅταν δεῖτε νὰ γίνονται αὐτὰ ποὺ σᾶς ἀνέφερα, νὰ ξέρετε, ὅτι πλησιάζει νὰ ἔλθει ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ, στὴν ὁποία οἱ δίκαιοι θὰ ἀπολαμβάνουν ἀτελεύτητα τὴν αἰώνια μακαριότητα.

«Καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς· ἐπιθυμίᾳ ἐπεθύμησα τοῦτο τὸ πάσχα φαγεῖν μεθ' ὑμῶν πρὸ τοῦ με παθεῖν· λέγω γὰρ ὑμῖν ὅτι οὐκέτι οὐ μὴ φάγω ἐξ αὐτοῦ ἕως ὅτου πληρωθῇ ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ Θεοῦ ,... λέγω γὰρ ὑμῖν ὅτι οὐ μὴ πίω ἀπὸ τοῦ γενήματος τῆς ἀμπέλου ἕως ὅτου ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ ἔλθῃ, ... κἀγὼ διατίθεμαι ὑμῖν καθὼς διέθετό μοι ὁ πατήρ μου βασιλείαν, ἵνα ἐσθίητε καὶ πίνητε ἐπὶ τῆς τραπέζης μου ἐν τῇ βασιλείᾳ μου» (Λουκᾶ κβ′ 15-16, 18, 29).

Δηλαδή: Καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς· Τοῦτο τὸ τελευταῖο τῆς ἐπιγείου ζωῆς μου Πάσχα, τὸ ὁποῖο σὰν συνδεδεμένο μὲ τὸ μυστήριο τῆς θείας Εὐχαριστίας εἶναι τῆς Καινῆς Διαθήκης πάσχα, πολὺ ἐπεθύμησα νὰ τὸ φάγω μαζί σας προτοῦ νὰ σταυρωθῶ. Σᾶς βεβαιώνω, ὅτι δὲν θὰ φάγω πλέον τὸ Πάσχα, μέχρις ὅτου γίνει αὐτὸ πλῆρες καὶ τέλειο στὴν οὐράνια βασιλεία τοῦ Θεοῦ. ... Διότι σᾶς λέγω, ὅτι ἀπὸ τὴν στιγμὴ αὐτή, ποὺ τὸ ἤπια γιὰ τελευταία φορά, δὲν θὰ ξαναπιῶ ἀπὸ τὸ προϊὸν καὶ γένημα τῆς ἀμπέλου, ἕως ὅτου ἔλθει ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ, ὅπου

θὰ πίνουμε μαζὶ τὸ ποτήρι τῆς θείας εὐφροσύνης καὶ χαρᾶς. ... Καὶ ἐγὼ σὰν ἀνταμοιβὴ τῆς ἀφοσιώσεώς σας σὲ μένα, σᾶς ὑπόσχομαι βασιλεία, σύμφωνα μὲ τὴν ἐξουσία ποὺ ἔχω, λόγῳ τοῦ ὅτι καὶ ὁ Πατήρ μου ὅρισε βασιλικὸ ἀξίωμα καὶ δι' ἐμέ.

«Καὶ ἔλεγε τῷ Ἰησοῦ· μνήσθητί μου, Κύριε, ὅταν ἔλθῃς ἐν τῇ βασιλείᾳ σου» (Λουκᾶ κγ΄ 42).

Καὶ ἔλεγε στὸν Ἰησοῦ: Θυμήσου με, Κύριε, ὅταν θὰ ἔλθεις στὴν βασιλεία σου.

«Ἐπιστηρίζοντες τὰς ψυχὰς τῶν μαθητῶν, παρακαλοῦντες ἐμμένειν τῇ πίστει, καὶ ὅτι διὰ πολλῶν θλίψεων δεῖ ἡμᾶς εἰσελθεῖν εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ» (Πράξεις ιδ΄ 22).

Δηλαδή: Στηρίζοντας ἀκόμη περισσότερο τὶς ψυχὲς τῶν μαθητῶν, τοὺς προέτρεπαν νὰ μένουν ἀμετακίνητοι στὴν πίστι καὶ τοὺς ἔλεγαν ὅτι, πρέπει νὰ ὑποστοῦμε ἐμεῖς πολλὲς θλίψεις γιὰ νὰ εἰσέλθουμε στὴν βασιλεία τοῦ Θεοῦ.

«Ἢ οὐκ οἴδατε ὅτι ἄδικοι βασιλείαν Θεοῦ οὐ κληρονομήσουσι; Μὴ πλανᾶσθε· οὔτε πόρνοι οὔτε εἰδωλολάτραι οὔτε μοιχοὶ οὔτε μαλακοὶ οὔτε ἀρσενοκοῖται, οὔτε πλεονέκται οὔτε κλέπται οὔτε μέθυσοι, οὐ λοίδοροι, οὐχ ἅρπαγες βασιλείαν Θεοῦ οὐ κληρονομήσουσι» (Α΄ Κορινθίους ς΄ 9-10).

Δηλαδή: Ἢ δὲν ξέρετε ὅτι ἄνθρωποι ἄδικοι δὲν θὰ κληρονομήσουν τὴν βασιλεία τοῦ Θεοῦ; Μὴ πλανᾶσθε· οὔτε οἱ πόρνοι, οὔτε οἱ εἰδωλολάτρες, οὔτε οἱ

μοιχοί, οὔτε μαλακοί (θηλυπρεπεῖς), οὔτε οἱ ἀρσενοκοῖτες, οὔτε οἱ πλεονέκτες, οὔτε οἱ κλέπτες, οὔτε οἱ μέθυσοι, οὔτε αὐτοὶ ποὺ ἐμπαίζουν τοὺς ἄλλους, οὔτε οἱ ἅρπαγες θὰ κληρονομήσουν τὴν βασιλεία τοῦ Θεοῦ.

«Εἶτα τὸ τέλος, ὅταν παραδῷ τὴν βασιλείαν τῷ Θεῷ καὶ πατρί, ὅταν καταργήσῃ πᾶσαν ἀρχὴν καὶ πᾶσαν ἐξουσίαν καὶ δύναμιν. Δεῖ γὰρ αὐτὸν βασιλεύειν ἄχρις οὗ ἂν θῇ πάντας τοὺς ἐχθροὺς ὑπὸ τοὺς πόδας αὐτοῦ. ... Τοῦτο δέ φημι, ἀδελφοί, ὅτι σὰρξ καὶ αἷμα βασιλείαν Θεοῦ κληρονομῆσαι οὐ δύνανται, οὐδὲ ἡ φθορὰ τὴν ἀφθαρσίαν κληρονομεῖ» (Α′ Κορινθίους ιε′ 24-25, 50).

Δηλαδή: Ἔπειτα θὰ ἔλθει τὸ τέλος, ὅταν τελειώσει πλέον τὸ ἀρχιερατικὸ ἔργο τοῦ Χριστοῦ καὶ θὰ ἔχει συντελεσθεῖ ἡ θεία οἰκονομία τῆς σωτηρίας τῶν ἀνθρώπων. Ὁπότε καὶ θὰ παραδώσει ὁ Χριστὸς ὡς ἄνθρωπος τὴν βασιλεία στὸν Θεὸ καὶ Πατέρα. Τότε πλέον θὰ ἔχει καταργήσει ὁ Χριστὸς μὲ τὸ βασιλικὸ καὶ ἀρχιερατικὸ ἀξίωμά του κάθε ἀρχὴ καὶ κάθε ἐξουσία καὶ δύναμι. Μέχρι τῆς στιγμῆς ὅμως αὐτῆς θὰ ἀσκεῖ τὸ ἀρχιερατικὸ καὶ βασιλικό του ἀξίωμα. Διότι πρέπει αὐτὸς νὰ βασιλεύει μέχρις ὅτου θέσει ὅλους τοὺς ἐχθροὺς κάτω ἀπὸ τὰ πόδια του.

«Φθόνοι, φόνοι, μέθαι, κῶμοι, καὶ τὰ ὅμοια τούτοις, ἃ προλέγω ὑμῖν, καθὼς καὶ προεῖπον, ὅτι οἱ τὰ τοιαῦτα πράσσοντες βασιλείαν Θεοῦ οὐ κληρονομήσουσιν» (Γαλ. ε′ 21).

«Τοῦτο γάρ ἐστε γινώσκοντες, ὅτι πᾶς πόρνος ἢ ἀκάθαρτος ἢ πλεονέκτης, ὅς ἐστιν εἰδωλολάτρης, οὐκ ἔχει κληρονομίαν ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ Χριστοῦ καὶ Θεοῦ» (Ἐφεσίους ε΄ 5).

«Ἔνδειγμα τῆς δικαίας κρίσεως τοῦ Θεοῦ, εἰς τὸ καταξιωθῆναι ὑμᾶς τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ, ὑπὲρ ἧς καὶ πάσχετε» (Β΄ Θεσσαλονικεῖς α΄ 5).

Δηλαδή: Οἱ θλίψεις δὲ αὐτὲς εἶναι φανερὴ ἀπόδειξις, τῆς δικαίας κρίσεως τοῦ Θεοῦ, ὁ Ὁποῖος ἐπιτρέπει αὐτὲς γιὰ νὰ ἀναδειχθεῖτε ἄξιοι τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ, γιὰ τὴν ὁποία ὑποφέρετε παθήματα.

«Διαμαρτύρομαι οὖν ἐγὼ ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ καὶ τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ, τοῦ μέλλοντος κρίνειν ζῶντας καὶ νεκροὺς κατὰ τὴν ἐπιφάνειαν αὐτοῦ καὶ τὴν βασιλείαν αὐτοῦ». «Καὶ ῥύσεταί με ὁ Κύριος ἀπὸ παντὸς ἔργου πονηροῦ καὶ σώσει εἰς τὴν βασιλείαν αὐτοῦ τὴν ἐπουράνιον· ᾧ ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων· ἀμήν» (Β΄ Τιμ. δ΄ 1, 18).

Δηλαδή: Σὲ ἐξορκίζω λοιπὸν ἐγὼ ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ καὶ τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὁ ὁποῖος μέλλει νὰ κρίνει ζῶντες καὶ νεκροὺς κατὰ τὴν δεύτερη ἔνδοξη φανέρωσί του καὶ τὴν βασιλεία του. ... Καὶ θὰ μὲ γλυτώσει καὶ στὸ μέλλον ὁ Κύριος ἀπὸ κάθε ἐπιβουλὴ καὶ ἐπίθεσι τοῦ πονηροῦ καὶ θὰ μὲ διαφυλάξει σῶο στὴν βασιλεία του τὴν ἐπουράνια. Σ' αὐτὸν ἂς εἶναι ἡ δόξα στοὺς αἰῶνες τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

«Διὸ βασιλείαν ἀσάλευτον παραλαμβάνοντες ἔ-

χωμεν χάριν, δι' ἧς λατρεύωμεν εὐαρέστως τῷ Θεῷ μετὰ αἰδοῦς καὶ εὐλαβείας» (Ἑβραίους ιβ΄ 28).

Δηλαδή: Γι' αὐτό, ἂς εἴμαστε εὐγνώμονες ποὺ μᾶς προσφέρεται μία ἀσάλευτη βασιλεία, κι ἂς λατρεύουμε τὸν Θεὸ μὲ τρόπο εὐάρεστο, μὲ σεβασμὸ καὶ μὲ εὐλάβεια.

«'Ακούσατε, ἀδελφοί μου ἀγαπητοί. Οὐχ ὁ Θεὸς ἐξελέξατο τοὺς πτωχοὺς τοῦ κόσμου πλουσίους ἐν πίστει καὶ κληρονόμους τῆς βασιλείας ἧς ἐπηγγείλατο τοῖς ἀγαπῶσιν αὐτόν;» ('Ιακώβου β΄ 5).

Δηλαδή: 'Ακούσατε, ἀδελφοί μου ἀγαπητοί. Δὲν ἐξέλεξε ὁ Θεὸς τοὺς πτωχοὺς κατὰ τὰ ὑλικὰ ἀγαθὰ τοῦ κόσμου, γιὰ νὰ γίνουν πλούσιοι στὸν πνευματικὸ κόσμο, ποὺ μᾶς διανοίγει ἡ πίστις, καὶ κληρονόμοι τῆς βασιλείας, ποὺ ὑποσχέθηκε ὁ Θεὸς σ' ἐκείνους ποὺ τὸν ἀγαποῦν;

«Οὕτω γὰρ πλουσίως ἐπιχορηγηθήσεται ὑμῖν ἡ εἴσοδος εἰς τὴν αἰώνιον βασιλείαν τοῦ Κυρίου ἡμῶν καὶ σωτῆρος 'Ιησοῦ Χριστοῦ» (Β΄ Πέτρου α΄ 11).

Δηλαδή: Διότι ἔτσι θὰ σᾶς παραχωρηθεῖ ἀνοικτὴ καὶ ἐλεύθερη ἡ εἴσοδος στὴν αἰώνια βασιλεία τοῦ Κυρίου μας καὶ Σωτήρα 'Ιησοῦ Χριστοῦ.

«Καὶ ὁ ἕβδομος ἄγγελος ἐσάλπισε· καὶ ἐγένοντο φωναὶ μεγάλαι ἐν τῷ οὐρανῷ λέγουσαι· ἐγένετο ἡ βασιλεία τοῦ κόσμου τοῦ Κυρίου ἡμῶν καὶ τοῦ Χριστοῦ αὐτοῦ, καὶ βασιλεύσει εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων» ('Αποκάλυψις ια΄ 15).

Δηλαδή: Καὶ τότε σάλπισε ὁ ἕβδομος ἄγγελος· Καὶ ἔγιναν φωνὲς μεγάλες στὸν οὐρανό, καὶ ἔλεγαν αὐτοὶ ποὺ φώναζαν· Ἐπεκράτησε ὁριστικὰ ἡ βασιλεία καὶ κυριαρχία ἐπάνω στὸν κόσμο τοῦ Κυρίου μας καὶ τοῦ Χριστοῦ του. Καὶ θὰ βασιλεύσει πλέον στοὺς αἰῶνες τῶν αἰώνων.

«Καὶ ἤκουσα φωνὴν μεγάλην ἐν τῷ οὐρανῷ λέγουσαν· ἄρτι ἐγένετο ἡ σωτηρία καὶ ἡ δύναμις καὶ ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ ἡμῶν καὶ ἡ ἐξουσία τοῦ Χριστοῦ αὐτοῦ, ὅτι ἐβλήθη ὁ κατήγορος τῶν ἀδελφῶν ἡμῶν, ὁ κατηγορῶν αὐτῶν ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ ἡμῶν ἡμέρας καὶ νυκτός» (Ἀποκάλυψις ιβ΄ 10).

Δηλαδή: Καὶ ἄκουσα φωνὴ μεγάλη στὸν οὐρανὸ νὰ λέει· Τώρα συντελέσθηκε ἡ ἀναμενόμενη σωτηρία καὶ ἡ δύναμις καὶ ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ μας καὶ ἡ ἐξουσία καὶ κυριαρχία τοῦ Χριστοῦ του, διότι ρίφθηκε ὁ κατήγορος τῶν ἀδελφῶν μας τῶν εὑρισκομένων στὴν γῆ, αὐτὸς ποὺ τοὺς κατηγοροῦσε καὶ τοὺς διεκδικοῦσε σὰν δικούς του ἐμπρὸς στὸν Θεὸ μέρα καὶ νύκτα.

«Καὶ εἶδον θρόνους, καὶ ἐκάθισαν ἐπ᾽ αὐτούς, καὶ κρῖμα ἐδόθη αὐτοῖς· καὶ τὰς ψυχὰς τῶν πεπελεκισμένων διὰ τὴν μαρτυρίαν Ἰησοῦ καὶ διὰ τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ, καὶ οἵτινες οὐ προσεκύνησαν τὸ θηρίον οὔτε τὴν εἰκόνα αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἔλαβον τὸ χάραγμα ἐπὶ τὸ μέτωπον αὐτῶν καὶ ἐπὶ τὴν χεῖρα αὐτῶν· καὶ ἔζησαν καὶ ἐβασίλευσαν μετὰ τοῦ Χριστοῦ χίλια ἔτη» (Ἀποκάλυψις κ΄ 4).

Δηλαδή: Καὶ εἶδα θρόνους καὶ κάθισαν σ' αὐτοὺς οἱ Ἀπόστολοι καὶ οἱ Ἅγιοι. Καὶ δόθηκε σ' αὐτοὺς ἀπὸ τὸν Θεὸ δικαστικὴ καὶ βασιλικὴ ἐξουσία. Εἶδα καὶ τὶς ψυχὲς αὐτῶν, ποὺ μὲ πελέκεις καὶ ἄλλα βασανιστικὰ ὄργανα θανατώθηκαν γιὰ τὴν μαρτυρία καὶ ὁμολογία τῆς πίστεως τοῦ Ἰησοῦ καὶ γιὰ τὸν λόγο τοῦ Θεοῦ καὶ οἱ ὁποῖοι δὲν προσκύνησαν τὸ θηρίο, οὔτε τὸ εἰδωλό του καὶ δὲν εἶχαν δεχθεῖ τὸ χάραγμά του στὸ μέτωπο καὶ στὸ χέρι τους. Καὶ ἔζησαν καὶ βασίλευσαν μαζὶ μὲ τὸν Χριστὸ χίλια ἔτη.

Δεύτερον· ὡς Βασιλέας ὁ Κύριος ἐξουσιάζει ὁλόκληρη τὴν κτίσι καὶ τὰ στοιχεῖα τοῦ κόσμου.

Διέταξε τὸν ἰσχυρὸ ἄνεμο νὰ κοπάσει καὶ τὴν ταραγμένη θάλασσα νὰ ἡρεμήσει.

«Καὶ λέγει αὐτοῖς ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ ὀψίας γενομένης· διέλθωμεν εἰς τὸ πέραν. καὶ ἀφέντες τὸν ὄχλον παραλαμβάνουσιν αὐτὸν ὡς ἦν ἐν τῷ πλοίῳ· καὶ ἄλλα δὲ πλοῖα ἦν μετ' αὐτοῦ. καὶ γίνεται λαῖλαψ ἀνέμου μεγάλη, τὰ δὲ κύματα ἐπέβαλλεν εἰς τὸ πλοῖον, ὥστε ἤδη αὐτὸ βυθίζεσθαι. καὶ ἦν αὐτὸς ἐπὶ τῇ πρύμνῃ ἐπὶ τὸ προσκεφάλαιον καθεύδων· καὶ διεγείρουσιν αὐτὸν καὶ λέγουσιν αὐτῷ· διδάσκαλε, οὐ μέλει σοι ὅτι ἀπολλύμεθα; καὶ διεγερθεὶς ἐπετίμησε τῷ ἀνέμῳ καὶ εἶπε τῇ θαλάσσῃ· σιώπα, πεφίμωσο. καὶ ἐκόπασεν ὁ ἄνεμος, καὶ ἐγένετο γαλήνη μεγάλη. καὶ εἶπεν αὐτοῖς· τί δειλοί ἐστε οὕτω; πῶς οὐκ ἔχετε

πίστιν; καὶ ἐφοβήθησαν φόβον μέγαν καὶ ἔλεγον πρὸς ἀλλήλους· τίς ἄρα οὗτός ἐστιν, ὅτι καὶ ὁ ἄνεμος καὶ ἡ θάλασσα ὑπακούουσιν αὐτῷ;» (Μάρκου δ΄ 35-41 καὶ Ματθαίου η΄ 23-27).

Δηλαδή: Καὶ ὅταν βράδυασε ἐκείνη τὴν ἡμέρα ποὺ εἶπε αὐτὲς τὶς παραβολὲς λέει σ' αὐτούς. "Ας περάσουμε ἀπέναντι. Καὶ ἀφοῦ ἄφησε τὸ πλῆθος τοῦ λαοῦ στὴν παραλία, τὸν παίρνουν μαζί τους οἱ μαθητές, ὅπως ἦταν ὁ Κύριος μέσα στὸ πλοῖο, ἀπὸ τὸ ὁποῖο προηγουμένως δίδασκε τὰ πλήθη. Ἦταν δὲ καὶ ἄλλα πλοιάρια, ποὺ ἔπλεαν μαζὶ μὲ τὸ πλοῖο τοῦ Κυρίου. Καὶ γίνεται μεγάλη ἀνεμοζάλη, τὰ κύματα δὲ κτυποῦσαν ἐπάνω στὸ πλοῖο, ὥστε κινδύνευε αὐτὸ νὰ βυθισθεῖ. Καὶ αὐτὸς ἐξακολουθοῦσε νὰ κοιμᾶται στὴν πρύμνη στὸ ἐπάνω μέρος τοῦ θρανίου ποὺ ἦταν ἐκεῖ. Καὶ τὸν ξύπνησαν καὶ τοῦ εἶπαν· Διδάσκαλε, δὲν σὲ μέλει πού χανόμαστε; Καὶ ἀφοῦ σηκώθηκε, ἐπέπληξε τὸν ἄνεμο καὶ εἶπε στὴν θάλασσα. Σώπα, βουβάθητι. Καὶ κατέπεσε ὁ ἄνεμος καὶ ἔγινε μεγάλη γαλήνη στὴν θάλασσα. Καὶ εἶπε σ' αὐτούς· Γιατί εἶστε τόσο δειλοί, ὥστε νὰ τὰ χάνετε; Ἀφοῦ τόσα θαύματα μὲ εἴδατε νὰ κάνω, πῶς δὲν ἔχετε πίστι ἀκλόνητη, ὥστε νὰ μὴν ἀνησυχεῖτε, ὅταν μὲ ἔχετε πλησίον σας; Καὶ φοβήθηκαν φόβο εὐλάβειας μεγάλον γιὰ τὴν παρουσία καὶ τὴν ἐνέργεια τῆς θείας δυνάμεως. Καὶ ἔλεγαν μεταξύ τους ὁ ἕνας στὸν ἄλλο· Ποιὸς λοιπὸν νὰ εἶναι αὐτός; Εἶναι πολὺ

μεγαλύτερος ἀπ' ὅ,τι τὸν θεωρούσαμε ὡς τώρα, διότι καὶ ὁ ἄνεμος καὶ ἡ θάλασσα τὸν ὑπακούουν.

Περπατοῦσε στὴν θάλασσα (Μάρκου α' 23-27). Καὶ ὑπάκουαν σ' Αὐτὸν ἐπειδὴ εἶχε δύναμι καὶ ἐξουσία (Ματθαίου ιβ' 27-29).

Ὁ πολλαπλασιασμὸς τῶν ἄρτων καὶ τῶν ἰχθύων δεικνύει αὐτὴν τὴν παντοκρατορικὴ ἐξουσία Του.

«Ὀψίας δὲ γενομένης προσῆλθον αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ λέγοντες· ἔρημός ἐστιν ὁ τόπος καὶ ἡ ὥρα ἤδη παρῆλθεν· ἀπόλυσον τοὺς ὄχλους, ἵνα ἀπελθόντες εἰς τὰς κώμας ἀγοράσωσιν ἑαυτοῖς βρώματα. ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· οὐ χρείαν ἔχουσιν ἀπελθεῖν· δότε αὐτοῖς ὑμεῖς φαγεῖν. οἱ δὲ λέγουσιν αὐτῷ· οὐκ ἔχομεν ὧδε εἰ μὴ πέντε ἄρτους καὶ δύο ἰχθύας. ὁ δὲ εἶπε· φέρετέ μοι αὐτοὺς ὧδε. καὶ κελεύσας τοὺς ὄχλους ἀνακλιθῆναι ἐπὶ τοὺς χόρτους, λαβὼν τοὺς πέντε ἄρτους καὶ τοὺς δύο ἰχθύας, ἀναβλέψας εἰς τὸν οὐρανὸν εὐλόγησε, καὶ κλάσας ἔδωκε τοῖς μαθηταῖς τοὺς ἄρτους, οἱ δὲ μαθηταὶ τοῖς ὄχλοις. καὶ ἔφαγον πάντες καὶ ἐχορτάσθησαν, καὶ ἦραν τὸ περισσεῦον τῶν κλασμάτων, δώδεκα κοφίνους πλήρεις. οἱ δὲ ἐσθίοντες ἦσαν ἄνδρες ὡσεὶ πεντακισχίλιοι χωρὶς γυναικῶν καὶ παιδίων». (Ματθαίου ιδ' 15-21 καὶ ιε', 32-38).

Δηλαδή: Ὅταν δὲ πλησίαζε νὰ βραδυάσει, προσῆλθαν σ' αὐτὸν οἱ μαθητές του λέγοντες· Εἶναι

ἔρημος ὁ τόπος καὶ ἡ ὥρα πλέον πέρασε. Δῶσε ἐντολὴ νὰ διαλυθοῦν τὰ πλήθη τοῦ λαοῦ, γιὰ νὰ πᾶνε στὰ χωριὰ καὶ ν' ἀγοράσουν γιὰ τοὺς ἑαυτούς τους φαγητά. Ὁ Ἰησοῦς ὅμως τοὺς εἶπε· Δὲν ἔχουν ἀνάγκη νὰ ἀπέλθουν καὶ ν' ἀγοράσουν τρόφιμα. Δῶστε τους σεῖς νὰ φᾶνε. Ἀλλ' ἐκεῖνοι τοῦ εἶπαν· Δὲν ἔχουμε ἐδῶ παρὰ πέντε ψωμιὰ καὶ δύο ψάρια. Ὁ δὲ Κύριος εἶπε· Φέρτέ τα μου ἐδῶ. Καὶ ἀφοῦ παρακίνησε τὰ πλήθη τοῦ λαοῦ νὰ ξαπλωθοῦν στὴν πρασινάδα, πῆρε τὰ πέντε ψωμιὰ καὶ τὰ δύο ψάρια, καὶ ἀφοῦ σήκωσε τὰ μάτια του στὸν οὐρανὸ εὐχαρίστησε καὶ ἐπικαλέσθηκε τὸν Πατέρα του καὶ ἀφοῦ ἔκοψε τὰ ψωμιά, τὰ ἔδωσε στοὺς μαθητὲς καὶ οἱ μαθητὲς στὰ πλήθη τοῦ λαοῦ. Καὶ ἔφαγαν ὅλοι καὶ χόρτασαν, καὶ σήκωσαν αὐτὸ ποὺ περίσσευσε ἀπὸ τὰ κομμάτια, δώδεκα κοφίνια γεμᾶτα. Ἐκεῖνοι δέ, ποὺ ἔφαγαν ἦταν περίπου πέντε χιλιάδες ἄνδρες, χωρὶς νὰ συνυπολογίζονται στὸν ἀριθμὸ αὐτὸ γυναῖκες καὶ παιδιά.

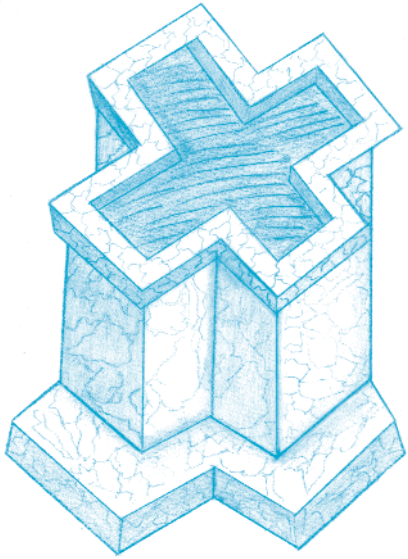
Ἐπίσης τὸ θαῦμα τῆς Κανᾶ Ἰωάννου β΄ 1-11 καὶ ἡ ξηρανθεῖσα συκῆ Ματθαίου κα΄ 19 καὶ ἑξῆς. Ἡ διὰ θαύματος πληρωμὴ τοῦ φόρου Ματθαίου ιζ΄ 24-27, δείχνουν τὴν κυβερνητικὴ δύναμι τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Ὁ εὐαγγελιστὴς Λουκᾶς (ε΄ 1-11) μᾶς ἀναφέρει ὅτι οἱ πρῶτοι μαθητὲς ἐκλήθησαν μετὰ ἀπὸ μία θαυμαστὴ ἁλιεία. Καὶ ὁ εὐαγγελιστὴς Ἰωάννης

(κα΄ 1-17) ἀναφέρει ὅτι ἡ ἀποκατάστασις τοῦ Πέτρου στὸ ἀποστολικὸ ἀξίωμα, μετὰ ἀπὸ τὴν τριπλῆ ἄρνησι, ἔγινε μετὰ ἀπὸ μία θαυμαστὴ ἁλιεία.

Ὡς παντοδύναμος θεραπεύει ἀπὸ ἀσθένειες καὶ κυρίως ἀνασταίνει νεκρούς, ὡς Κύριος καὶ Βασιλέας ζωῆς καὶ θανάτου.

Ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς
ἀποδεικνύεται ὅτι εἶναι
ἰσχυρότερος ὅλων τῶν δυνάμεων
καὶ τῶν καταστάσεων.

Δ΄.

Οἱ πιστοὶ μέτοχοι τοῦ τρισσοῦ ἀξιώματος τοῦ Κυρίου μας Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Μὲ τὰ Ἅγια Μυστήρια τοῦ Βαπτίσματος καὶ τοῦ Χρίσματος οἱ πιστοὶ μετέχουμε στὸ τρισσὸ ἀξίωμα τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἀφοῦ ἑνωνόμαστε μαζί Του καὶ συγκροτοῦμε τὸ μυστικὸ σῶμα Του, μὲ σκοπὸ νὰ προοδεύσουμε «*μέχρι καταντήσωμεν οἱ πάντες εἰς τὴν ἑνότητα τῆς πίστεως καὶ τῆς ἐπιγνώσεως τοῦ υἱοῦ τοῦ Θεοῦ, εἰς ἄνδρα τέλειον, εἰς μέτρον ἡλικίας τοῦ πληρώματος τοῦ Χριστοῦ*» (Ἐφεσίους δ΄ 13).

Δηλαδή: Μέχρις ὅτου φθάσουμε νὰ ἔχουμε ὅλοι μία καὶ τὴν αὐτὴ ἀληθινὴ πίστι καὶ τέλεια γνῶσι τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ καὶ νὰ αὐξηθοῦμε σὲ τέλειο ἄνδρα ἀπὸ ἀπόψεως πνευματικῆς καὶ ἀποκτήσουμε τὸ μέτρο τῆς πνευματικῆς ὡριμότητας, κατὰ τὴν ὁποία θὰ ἔχουμε πλήρεις τὶς δωρεὲς καὶ τὴν ἠθικὴ τελειότητα τοῦ Χριστοῦ.

ΙΣ
ΧΣ

Ἐπίλογος

Ὁ Κύριος Ἰησοῦς Χριστὸς μὲ τὸ τρισσὸ ἀξίωμα ἐνήργησε τὴν σωτηρία μας, ἀλλὰ καὶ ἐξεπλήρωσε τὸν σκοπὸ τῆς δημιουργίας τοῦ Κόσμου, νὰ προσφέρει τὴν πίστι καὶ τὴν ὑπακοή της στὸν Κτίστη καὶ Δημιουργό *«ἵνα ᾖ ὁ Θεὸς τὰ πάντα ἐν πᾶσιν»* (Α΄ Κορινθίους ιε΄ 28).

Μὲ προφητικὴ ἔμπνευσι ὁ Εὐαγγελιστὴς Ἰωάννης στὴν Ἀποκάλυψι περιγράφει τὴν εἰκόνα τῆς ἀναγνωρίσεως τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ ὡς αἰωνίου βασιλέως ἀπὸ τοὺς σωζομένους τῆς Ἐκκλησίας.

«Καὶ ἤκουσα
ὡς φωνὴν ὄχλου πολλοῦ
καὶ ὡς φωνὴν ὑδάτων πολλῶν
καὶ ὡς φωνὴν βροντῶν ἰσχυρῶν,
λεγόντων· Ἀλληλούϊα·
ὅτι ἐβασίλευσε Κύριος ὁ Θεὸς ὁ Παντοκράτωρ.
Χαίρωμεν καὶ ἀγαλλιώμεθα
καὶ δῶμεν τὴν δόξαν αὐτῷ»
(Ἀποκάλυψις ιθ΄ 6-7).

Ἐκδοτική παραγωγή:
ΕΠΤΑΛΟΦΟΣ ΑΒΕΕ
Ἀρδηττοῦ 12-16, 116 36 Ἀθήνα
Τηλ.: 210.921.7513, 210.921.4820 - Fax: 210.923.7033
www.eptalofos.com.gr – e-mail: info@eptalofos.com.gr